

B Flex Technische Bedrijfskunde

34421

OER 22-23 Flexibele bachelor

TOI

Inhoudsopgave

DEEL 1. INLEIDING	7
1. Inhoud OER	7
2. Leeswijzer	7
DEEL 2. DE EXAMENCOMMISSIE EN DE OER	10
3. De examencommissie	10
4. Niet eens met een besluit dat op grond van de OER is genomen	10
DEEL 3. ONDERWIJS	11
Hoofdstuk 1. Doelen en beroepen waarvoor wordt opgeleid	11
5. Doelen, beroepseisen en graad	11
Hoofdstuk 2. Vorm en inrichting van de opleiding	13
6. Studielast	13
7. Propedeutische fase en hoofdfase	13
8. Gemeenschappelijke propedeuse	13
9. Eenheden van leeruitkomsten	13
Hoofdstuk 3. Basisprogramma, uitstroomprofiel, afstudeerrichting, keuze-eenheden van leeruitkomsten	14
10. Basisprogramma	14
11. Uitstroomprofiel	14
12. Afstudeerrichting	14
13. Keuzeonderwijs	14
14. Vorm: voltijd, deeltijd, dual	14
15. Varianten in de opleiding	14
16. Honoursprogramma	14
17. Aanvullend programma	14
18. Doorstroom van bachelor- naar masteropleiding	14
19. Doorstroom van Ad- naar bacheloropleiding (niet van toepassing voor bacheloropleiding)	14
Hoofdstuk 4. Inhoud, opbouw en evaluatie programma's	14
20. Onderwijsperioden en jaarprogramma	14
21. Programmawijziging	14
22. Vervaldatum eenheden van leeruitkomsten en modules	15
23. Vervaldatum, overgangperiode en geldigheidsduur	15
24. Evaluatie van het onderwijs	15
DEEL 4. TOELATING	16
Hoofdstuk 1. Toelating tot de propedeuse	16
25. Algemene regels toelating	16
26. Toelating na onderbroken inschrijving	17
27. Toelating tot een deeltijdse vorm	17
28. Toelating tot een duale vorm en onderwijsarbeidsovereenkomst	17
Hoofdstuk 2. Toelating tot de hoofdfase	17
29. Toelating tot het onderwijs en de toetsen van de hoofdfase met een propedeusegetuigschrift, behaald bij Inholland	17
30. Toelating tot de hoofdfase met propedeusegetuigschrift behaald bij andere hbo-instelling	17
31. Toelating tot onderwijs en toetsen hoofdfase zonder propedeusegetuigschrift	17
31.a In- en doorstroomeisen voor onderwijseenheden uit de hoofdfase	18
Hoofdstuk 3. Overstappen	18
32. Overstappen tussen vormen en varianten	18
33. Overstappen tussen opleidingen die een gemeenschappelijke propedeuse hebben	18
34. Overstappen tussen Ad-opleiding en bacheloropleiding	18
Hoofdstuk 4. Toelating tot stage en afstudeerprogramma	18
35. Stage	18

36. Afstudeerprogramma	18
Hoofdstuk 5. Toelating tot keuzemogelijkheden, afstudeerrichting en uitstroomprofiel	18
37. Keuzemogelijkheden	18
38. Uitsluiting toegang afstudeerrichtingen of uitstroomprofielen	18
39. Deelname meerdere afstudeerrichtingen of uitstroomprofielen	19
Hoofdstuk 6. Toelating tot keuze-eenheden van leeruitkomsten	19
40. Keuze-eenheden van leeruitkomsten	19
41. Keuzepakket	19
42. Vrijstelling en vervanging van keuze-eenheden	19
43. Toestemming examencommissie voor keuze-eenheden van leeruitkomsten	19
44. Wijziging van een gekozen keuze-eenheid van leeruitkomsten	19
45. Extracurriculaire keuze-eenheden van leeruitkomsten	19
DEEL 5. AANMELDING VOOR ONDERWIJS	20
Hoofdstuk 1. Aanmelding voor eenheden van leeruitkomsten van het basisprogramma	20
46. Aanmelding eenheden van leeruitkomsten	20
Hoofdstuk 2. Aanmelding en plaatsing voor keuze-eenheden van leeruitkomsten	20
47. Aanmelding	20
48. Plaatsing	20
49. Te weinig aanmeldingen	20
50. Te veel aanmeldingen	21
DEEL 6. STUDIEBEGELEIDING	22
Hoofdstuk 1. Studiebegeleiding	22
51. Verplicht onderdeel opleiding voor iedereen	22
52. Inhoud studiebegeleiding	22
Hoofdstuk 2. Vastlegging gegevens in het kader van studiebegeleiding	22
53. Vastlegging gegevens studiebegeleiding	22
DEEL 7. STUDIEADVIES EN BINDEND STUDIEADVIES	23
Hoofdstuk 1. Studieadvies	23
54. Inhoud studieadvies	23
55. Tijdstip van het uitbrengen van studieadvies	23
Hoofdstuk 2. Bindend studieadvies in het eerste jaar van inschrijving	23
56. Kwantitatieve norm	23
57. Kwalitatieve norm	24
58. Verstrekking bindend studieadvies	24
59. Bindend studieadvies en persoonlijke omstandigheden	24
60. Bindend studieadvies en overstap uit de versnelde variant	24
Hoofdstuk 3. Bindend studieadvies na het eerste jaar of het tweede jaar van inschrijving (deeltijd)	24
61. Norm bindend studieadvies na het eerste jaar of het tweede jaar (deeltijd)	24
62. Moment afgifte bindend studieadvies na het eerste jaar, of het tweede jaar (deeltijd)	24
63. Verlenging van de termijn	25
Hoofdstuk 4. Gevolgen bindend studieadvies en moment einde inschrijving	25
64. Beëindiging inschrijving	25
65. Moment einde inschrijving	25
Hoofdstuk 5. Bijzondere gevallen en bindend studieadvies	25
66. Aangepaste normen topsporter	25
67. Afwijkende norm tussentijdse instromer	25
68. Bindend studieadvies en overstap naar een andere opleiding	25
69. Bindend studieadvies na onderbreking inschrijving	26
Hoofdstuk 6. Studievoortgang en internationale studenten	26
70. Studenten op wie deze regels betrekking hebben	26
71. Criteria	26
72. Procedure na tweede en vierde onderwijsperiode	26
73. Procedure na afloop studiejaar	27
74. Maximaal eenmaal melding achterwege laten	27

75. Registratie	27
Hoofdstuk 7. Procedure uitbrengen bindend studieadvies	27
76. Geen bindend studieadvies zonder voorafgaande waarschuwing	27
77. Waarschuwing	27
78. Tijdstip verzending waarschuwing	27
79. Inhoud van de waarschuwing	27
80. Bereik van de waarschuwing	28
81. Waarschuwing bij opnieuw inschrijven na eerdere uitschrijving	28
82. Persoonlijke omstandigheden	28
83. Horen	28
Hoofdstuk 8 Verzoek tot opheffing van het bindend studieadvies	28
84. Opheffing	28
Hoofdstuk 9. Bijzondere en persoonlijke omstandigheden en studievoortgang	29
85. Definitie persoonlijke omstandigheden	29
86. Andere bijzondere omstandigheden	29
87. Procedure vaststelling bijzondere en persoonlijke omstandigheden	29
88. Vertrouwelijkheid persoonlijke omstandigheden	30
DEEL 8. TOETSEN	31
Hoofdstuk 1. Inhoud en afname van toetsen en publicatie van beoordelingsnormen	31
89. Aansluiting op onderwijs	31
90. Tijdsduur toets	31
91. Beoordelingsnormen	31
Hoofdstuk 2. Vorm van toetsen	31
92. Toetsvormen	31
93. Mondelinge toetsen	31
94. Afwijkende toetsvorm	32
Hoofdstuk 3. Tijdvakken en frequentie van toetsen	32
95. Tijdvakken voor toetsen	32
96. Aantal toetsgelegenheden per studiejaar	32
Hoofdstuk 4. Herkansing	33
97. Tijdvakken herkansing	33
98. Herkansing bij een voldoende voor de eerste kans	33
99. Extra kans wegens bijzondere omstandigheden	33
100. Herkansing bij programmaveroudering en vernieuwing	33
Hoofdstuk 5. Vervroegen van toetsgelegenheden	33
101. Vervroegen	33
102. Voorwaarden voor vervroegen van toetsgelegenheden	34
Hoofdstuk 6. Tijdstippen, plaats, duur van toetsen.	34
103. Toetsrooster, toetsruimte, hulpmiddelen	34
104. Uiterste inleverdatum werk	34
105. Duur van de toetszitting	34
Hoofdstuk 7. Extra voorzieningen bij toetsing	35
106. Taalachterstand	35
107. Functiebeperking	35
108. Toets op ander tijdstip of ander plaats	35
109. Indienen verzoek om voorzieningen	35
Hoofdstuk 8. Aanmelding voor toetsen	35
110. Voor welke toetsen aanmelding	35
111. Student heeft zich niet tijdig aangemeld	35
112. Identieke toetsen	36
113. Bevestiging aanmelding	36
Hoofdstuk 9. Participatie en aanwezigheidsplicht	36
114. Participatie in groepswork	36
115. Aanwezigheid, actieve participatie en/of voorbereiding vereist	36
116. Gevolgen besluit tot uitsluiting	36
Hoofdstuk 10. Beoordeling	36

117. Examinator(en)	36
118. Wijze van beoordeling	37
119. Inzichtelijkheid beoordeling	37
120. Beoordeling stage en afstudeerproducten	37
121. Beoordeling beroepsdeel bij duale vorm of stage	37
Hoofdstuk 11. Beoordelingsschalen en cijfers	37
122. Beoordeling in punten	37
123. Beoordeling in letters	37
124. Inleveren leeg toetsformulier	38
125. Niet deelnemen aan een toetsgelegenheid	38
126. Omzetten cijfers behaald bij andere hogescholen of universiteiten	38
127. Cijfer van een eenheid van leeruitkomsten	38
128. Eindcijfer	38
Hoofdstuk 12. Toetsuitslag	39
129. Termijn uitslag mondelinge toets en uitvoering praktijkopdracht	39
130. Termijn uitslag schriftelijke toets	39
131. Termijn voor uitslag van bijzondere schriftelijke toetsen	39
132. Afwijkende termijn	39
133. Bekendmaking uitslag	39
134. Herziening uitslag	39
135. Cijfercorrectie	39
136. Inleveren, bewaren en zoekraken werk	39
Hoofdstuk 13. Onregelmatigheden, fraude en plagiaat	40
137. Regels rond toetsing	40
138. Onregelmatigheid	40
139. Ordeverstoring	40
140. (Ernstige) fraude	40
141. Meewerken aan fraude	41
142. Procedure bij onregelmatigheden en het vermoeden van fraude	41
143. Maatregelen bij fraude	41
Hoofdstuk 14. Ongeldig verklaren uitslag	42
144. Gronden voor ongeldigheidsverklaring	42
145. Gevolgen ongeldigheidsverklaring	42
Hoofdstuk 15. Geldigheidsduur behaalde toetsen en vrijstellingen	42
146. Beperkte geldigheidsduur toets en vrijstelling	42
147. Einde geldigheidsduur	42
148. Verlenging geldigheidsduur door examencommissie	43
Hoofdstuk 16. Inzage, bespreking en opvragen van toetsen	43
149. Inzagerecht en feedback	43
150. Recht op een kopie bij geschil	43
Hoofdstuk 17. Bewaren van toetsen	44
151. Origineel bij hogeschool	44
152. Bewaartermijn	44
153. Opname in archieven hogeschool t.b.v. wettelijke verplichtingen	44
154. Bijhouden en bewaren (digitaal) portfolio	44
Hoofdstuk 18. Vrijstellingen	44
155. Vrijstelling van toetsen	44
156. Vrijstelling voor (toetsen van) een eenheid van leeruitkomsten	44
157. Vrijstellingen bij overstap binnen de hogeschool	44
158. Criteria voor vrijstellingen	44
159. Alleen vrijstelling op basis van actuele kennis en ervaring	45
160. Procedure vrijstelling en bewijsstukken	45
161. Aanvullend onderzoek	45
162. Afzien aanvullend onderzoek	46
163. Vrijstellingen voorafgaand aan de inschrijving.	46
164. Vrijstelling propedeutisch examen	46
165. Geen vrijstelling afsluitend examen	46

166. Registratievorm van vrijstellingen	46
Hoofdstuk 19. Vervanging van eenheden van leeruitkomsten, nationale en internationale mobiliteit	46
167. Verzoek tot vervanging	46
168. Geen verzoek nodig	46
169. Regels voor onderwijs en toetsing bij vervanging	46
170. Nadere voorwaarden	46
DEEL 9. EXAMENS, GETUIGSCHRIFTEN EN VERKLARINGEN	48
Hoofdstuk 1. Examens	48
171. Propedeutisch en afsluitend examen	48
172. Eisen voor het behalen van het examen	48
173. Eigen onderzoek examencommissie	48
174. Bijzondere gevallen	48
Hoofdstuk 2. Getuigschriften en verklaringen	48
175. Getuigschrift	48
176. Cijferlijst en diplomasupplement	49
177. Uitstel uitreiking getuigschrift	49
178. Verklaring	49
Hoofdstuk 3. Predicaat 'met genoegen' en 'cum laude'	49
179. Aantekening op getuigschrift	49
180. Berekeningsgrondslag	49
181. 'Met genoegen'	50
182. 'Cum laude'	50
DEEL 10. SLOT- EN OVERGANGSBEPALINGEN	51
183. Het actualiseren van de OER	51
184. Onvoorziene omstandigheden	51
185. Bekendmaking, inwerkingtreding en authentieke tekst	51
Bijlage: Jaarprogramma's	52
Bijlage 1 Jaarrooster 2022-2023	58
Bijlage 2 TBK Flex - beschrijving eenheden van leeruitkomsten 2022-2023	59

DEEL 1. INLEIDING

1. Inhoud OER

Deze Onderwijs- en Examenregeling geeft informatie voor de student over onderwijs en toetsing in de opleiding B Flex Technische Bedrijfskunde (CROHO nr: 34421). We noemen de Onderwijs- en Examenregeling hierna de OER. In de OER staan ook de regels die gelden voor onderwijs en toetsing.

Als de minister besluit te stoppen met het Experiment Leeruitkomsten, dan overlegt de hogeschool met de student. De opleiding zorgt ervoor dat de student met de opleiding kan doorgaan door traditioneel duaal of deeltijdonderwijs te volgen of zich in te schrijven bij de voltijdse vorm van de opleiding.

Naast studenten kennen we ook extraneï in het hoger onderwijs. Een inschrijving als extraneus geeft alleen recht om toetsen af te leggen en niet om onderwijs te volgen. In deze Bijlage hebben we het alleen over studenten. Bepalingen over toetsing en examens gelden ook voor extraneï.

2. Leeswijzer

We verwachten van een student dat hij weet wat er in de OER staat. Dat betekent niet dat iedereen de tekst uit zijn hoofd moet leren. Maar wel dat de student bij algemene vragen of problemen eerst kijkt of de OER er iets over zegt. De student kan via de inhoudsopgave snel zoeken. Let op: de index geeft niet alle plaatsen aan waar een woord of begrip staat.

De OER geldt voor alle studenten. Het maakt niet uit wat hun eerste jaar van inschrijving is. Dat betekent dat wat in de OER van vorig jaar stond, niet meer automatisch voor dit jaar geldt. Er kunnen veranderingen zijn. Wie iets over moet doen of moet inhalen uit een vorig jaar, kan er dus niet op vertrouwen dat alles hetzelfde is gebleven. Het is belangrijk om op tijd te controleren wat de inhoud, de procedure en de regels voor dit jaar zijn.

We leggen de begrippen die we in deze OER gebruiken, zoveel mogelijk uit in de tekst die over dat begrip gaat. Het is soms nodig dat we een begrip gebruiken dat we nog niet eerder hebben uitgelegd. De student kan dan via de index de definitie van dat begrip vinden.

De OER bestaat uit 10 delen. De meeste daarvan zijn in hoofdstukken verdeeld. Alle onderwerpen die in de hoofdstukken aan de orde komen, hebben een vetgedrukte kop. Die kop komt terug in de inhoudsopgave. Deze onderdelen (artikelen) zijn achter elkaar door genummerd, van artikel 1 tot en met 185.

Begripsbepaling

Onderdeel van een afstudeerprogramma:

Een eenheid van leeruitkomsten met werken en prestaties, die geacht worden een belangrijke indicatie te geven voor het te realiseren eindniveau in termen van competenties. Werken en prestaties zijn onder meer een (afstudeer)scriptie, een onderzoeksrapport, een voordracht of een presentatie. Deze eenheden vormen samen het afstudeerprogramma.

Afstudeerrichting:

Samenhangend geheel van eenheden van leeruitkomsten dat is gericht op een bepaald beroep of discipline of aandachtsgebied daarbinnen. De afstudeerrichting wordt op het getuigschrift vermeld.

Basisprogramma:

Het complete programma van een bacheloropleiding, met uitzondering van de afstudeerrichting of het uitstroomprofiel en keuze-eenheden van leeruitkomsten.

Toetscriteria:

Een geheel van regels, eisen, normen en criteria aan de hand waarvan de beoordeling van een toets plaatsvindt die in ieder geval aangeven:

- hoe de beheersing van de voor de desbetreffende eenheid van leeruitkomsten of onderdeel daarvan vereiste deel)competenties en/of (deel)leeruitkomsten wordt aangetoond;

- de mate waarin een antwoord, uitvoering, of uitwerking van een vraag of opdracht bijdraagt tot de bepaling van het eindoordeel;
- de aanduiding van de juiste antwoorden, uitvoering of uitwerking op de gestelde vragen/opdrachten;
- de grens tussen geslaagd en niet geslaagd;
- de weging die gehanteerd wordt om bij meerdere toetsen het eindresultaat voor de eenheid van leeruitkomsten of onderdeel daarvan te bepalen.

Beroepsdeel:

De beroepsuitoefening in verband met het onderwijs bij de duale vorm van een opleiding op basis van een onderwijsarbeidsovereenkomst tussen de hogeschool, de student en een bedrijf of organisatie (kijk ook bij 'onderwijsdeel').

Deeltoets:

Een toets die samen met een of meer andere toetsen de einduitslag bepaalt.

Eenheid van leeruitkomsten:

Eenheid binnen de opleiding waarbinnen de student een of meer leeruitkomsten moeten halen.

Leeropbrengst:

Verworven kennis, inzicht en vaardigheden die worden beoordeeld in het kader van validering.

Leeruitkomst:

Inhoud en niveau van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn om een bepaald aantal credits te halen.

Leercoach:

De persoon die een of meer studenten

- begeleidt bij hun persoonlijke en professionele ontwikkeling, binnen het kader van het opleidingsprofiel,
- ondersteunt bij het realiseren van leeruitkomsten,
- en voorbereidt op 'een leven lang leren'.

Onderwijsovereenkomst:

De overeenkomst tussen de opleiding en de student over het realiseren van de leeruitkomsten. Het persoonlijk leerplan is onderdeel van de onderwijsovereenkomst. Naast een onderwijsovereenkomst kan er sprake zijn van:

- een praktijkleerovereenkomst,
- een stageovereenkomst,
- of een onderwijsarbeidsovereenkomst als het om een duale opleiding gaat.

Persoonlijk leerplan:

Het persoonlijk leerplan maakt onderdeel uit van de onderwijsovereenkomst. In het persoonlijk leerplan wordt vastgelegd:

- aan welke eenheden de student gaat werken,
- de wijze van realiseren van deze eenheden van leeruitkomsten,
- de toetsing,
- het studieplan
- en de studiebegeleiding.

Praktijkomgeving:

De werkkring of andere werkomgeving waarin de student werk kan doen dat binnen een eenheid van leeruitkomsten verplicht is of waarover in de onderwijsovereenkomst afspraken zijn gemaakt. Bij de duale vorm is de praktijkomgeving hetzelfde als het 'beroepsdeel'. Als de praktijkomgeving bij de deeltijdse vorm verplicht is, geldt die praktijkomgeving ook als voorwaarde voor inschrijving voor de opleiding. Bij de duale vorm is voor het beroepsdeel een onderwijsarbeidsovereenkomst nodig.

Studielast:

De grootte van een opleiding uitgedrukt in credits. Dit wordt ook wel de nominale studielast genoemd. De studielast van een bacheloropleiding is 240 credits. Bij de reguliere deeltijdse en duale vorm van een bacheloropleiding is deze studielast verdeeld over 4 studiejaar van elk 60 credits en ongeveer 42 weken. In tegenstelling tot bij de B-OER is een credit niet gekoppeld aan een

studiebelastinguur. De flexibele deeltijd kan korter of langer duren. Dat staat dan in de onderwijsovereenkomst.

Validering:

Waardering van eerdere leeropbrengsten.

DEEL 2. DE EXAMENCOMMISSIE EN DE OER

3. De examencommissie

De opleiding heeft een examencommissie. Meer informatie over de examencommissie kun je vinden op Iris..

In de Onderwijsgids staat in hoofdstuk 2 een uitgebreide uitleg over de taken en bevoegdheden van de examencommissie.

De hogeschool vindt het belangrijk dat er professioneel functionerende examencommissies zijn die:

/ zich bewust zijn van hun onafhankelijke en deskundige taak als 'wakend oog' op de hbo-waardigheid van de opleidingen:

/ volgens de geldende wet- en regelgeving de werkzaamheden uitvoeren en

/ een sterke positie innemen als onafhankelijk adviesorgaan voor de domeindirecteur en het opleidingsmanagement.

In de OER zijn de taken en bevoegdheden van de examencommissie beschreven zoals deze zijn opgenomen in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

De examencommissie kan in individuele gevallen anders beslissen dan wat in deze OER staat.

Een student moet altijd een verzoek indienen voor een andere beslissing. Via deze [link](#) kun je lezen hoe en waar je het verzoek moet indienen. Als er bijzondere of persoonlijke omstandigheden zijn, moet je dit zo snel mogelijk laten weten aan de studentendecaan.

De examencommissie behandelt een verzoek alleen als het is ingediend binnen de termijn die daarvoor geldt. Staat er geen termijn genoemd? Dan kan de student altijd een verzoek indienen. Stuur een verzoek zo snel mogelijk. De examencommissie heeft namelijk tijd nodig om het verzoek goed te bestuderen.

De examencommissie laat weten waar een verzoek aan moet voldoen. En welke bijlagen of bewijsstukken de student moet meesturen.

Bij sommige onderwerpen staat in deze OER een termijn waarbinnen de examencommissie beslist. De termijn staat in werkdagen. Als werkdag gelden maandag tot en met vrijdag. Deze dagen zijn geen werkdag:

- de officiële feestdagen die de overheid heeft bepaald;
- de dagen waarop de hogeschool volgens het jaarrooster gesloten is.

Bij andere verzoeken of klachten staat de beslistetermijn op het digitale formulier waarmee de student het verzoek of de klacht moet indienen.

Is het verzoek niet compleet of niet op de juiste manier ingediend? Dan gaat deze termijn pas lopen als:

- het verzoek goed is ingediend;
- en de student alle informatie heeft gegeven die nodig is.

4. Niet eens met een besluit dat op grond van de OER is genomen

In hoofdstuk 2 van deze Onderwijsgids en op Iris, bij Weten & Regelen, [Bezwaar en beroep](#) staat ook tegen welke besluiten van de examencommissie, een examiner of de domeindirecteur een student beroep kan instellen of bezwaar kan maken. Daar staat ook wat 'bezwaar' en 'beroep' betekent en hoe de procedure is.

Bij alle besluiten waartegen bezwaar of beroep mogelijk is, staat hoe en binnen welke termijnen de student beroep of bezwaar kan indienen.

DEEL 3. ONDERWIJS

Hoofdstuk 1. Doelen en beroepen waarvoor wordt opgeleid

5. Doelen, beroepseisen en graad

De opleiding leidt studenten op tot startbekwame beroepsbeoefenaren. De opleiding is zo ingericht dat de student de doelen kan bereiken op het gebied van kennis, houding, inzicht en vaardigheden. We noemen dit hierna de eindkwalificaties. Bij het ontvangen van het getuigschrift wordt aan de student de graad Bachelor of Science verleend.

De opleiding heeft een flexibel karakter. Dat blijkt uit deze kenmerken:

- de opleiding bestaat uit een samenhangend geheel van eenheden van leeruitkomsten
- de manier waarop de leeruitkomsten worden gerealiseerd, wordt aangepast aan de individuele student of groepen studenten
- een leerwegaafhankelijke toetsing
- een eenheid van leeruitkomsten kan maximaal 30 credits hebben.

Dit beroepsprofiel is tot stand gekomen in het landelijk overleg van alle opleidingen Technische Bedrijfskunde en wordt continu getoetst aan de inzichten van het beroepenveld.

Inleiding

Ondernemingen worden geconfronteerd met een omgeving die steeds complexer en meer onvoorspelbaar wordt. De concurrentie wordt meer internationaal en sterker, de consument kritischer en veeleisender en technologische ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Behalve efficiëntie, kwaliteit en flexibiliteit is er nog een aanvullende eis op ondernemingen afgekomen: innovativiteit, ofwel het vermogen om in een hoog tempo nieuwe producten te ontwikkelen en te produceren. Snelheid is dan ook het motto! De technisch bedrijfskundige speelt een belangrijke rol bij het inspelen op al deze ontwikkelingen. Innovatie en verandermanagement staan dan ook centraal in de competenties van de opleiding Technische Bedrijfskunde.

Beroepsprofiel

De technisch bedrijfskundige bedenkt concepten die het voor organisaties mogelijk maakt in te spelen op de snel veranderende omgeving en voert deze in. In deze nieuwe organisatieconcepten zullen research en development, inkoop, productie, marketing en verkoop optimaal moeten samenwerken om aan de eisen van de markt te kunnen voldoen. De technisch bedrijfskundige is de intermediair tussen de verschillende functies in een onderneming. Door een optimale afstemming kan het hoogste rendement voor het bedrijf worden bereikt met een waarborg voor de continuïteit. De problematiek waarmee een technisch bedrijfskundige te maken krijgt, is dan ook breed en complex van aard. Breed omdat het gaat om alle bedrijfsprocessen inclusief de bedrijfseconomische, technologische, organisatorische en sociaal-psychologische aspecten. Complex omdat al deze verschillende processen met elkaar samenhangen. Bij vernieuwingen moet de technisch bedrijfskundige dan ook altijd rekening houden met de gevolgen voor de totale organisatie.

Een technisch bedrijfskundige geeft vanuit een bedrijfsvisie sturing en leiding aan doelgerichte samenwerkingsverbanden van mensen en beschikbare middelen. Sturen en leiding geven omvat het stellen van doelen, het aantrekken en beheren van middelen, het inrichten en beheren van samenwerkingsverbanden en het scheppen van voorwaarden om gestelde doelen effectief en efficiënt te realiseren. In zijn rol als intern of extern adviseur onderzoekt en analyseert de technisch bedrijfskundige op methodische wijze processen, structuren, systemen en culturen en geeft advies om deze effectiever en/of efficiënter te maken. Hij leidt projecten om de geadviseerde veranderingen door te voeren en zorgt voor voldoende draagvlak voor verandering. De technisch bedrijfskundige is zich bewust van de veranderingen in de omgeving van de organisatie, signaleert kansen en bedreigingen en speelt hierop in.

De technische bedrijfskundige kenmerkt zich door:

een integrale benadering: kan verschillende disciplines integreren, kan heliöcopteren; kan op verschillende niveaus in een organisatie denken en werken, kan eenvoudig schakelen tussen niveaus en kan een probleem vanuit meerdere invalshoeken bekijken;

vakkennis: kennis van en inzicht in de bedrijfsprocessen afzonderlijk en in hun onderlinge samenhang;

analytische vaardigheden: kan problemen met betrekking tot de bedrijfsvoering herkennen, formuleren en analyseren;

communicatieve vaardigheden: weet draagvlak te ontwikkelen voor ideeën en kan deze professioneel presenteren;

adequate sociale vaardigheden: kan werken in teams, bestaande uit mensen van verschillend niveau en met verschillende achtergrond;

professioneel pragmatisme: kan praktische oplossingen bedenken en invoeren op basis van bedrijfskundige methoden en technieken.

Beroepscontext

De bedrijfsgrootte waarin afgestudeerde technisch bedrijfskundigen na hun afstuderen kunnen starten is niet gelimiteerd. Als richtsnoer voor de opleiding technische bedrijfskunde is echter gekozen voor de beroepscontext van een businessunit (25 – 400 medewerkers) binnen een industriële omgeving en/of zakelijke dienstverlening om zo het vereiste werk- en denkniveau, de diversiteit aan beroepssituaties en de diepgang van de opleiding te kunnen definiëren. In een bedrijf met deze aard en grootte komen alle relevante technisch bedrijfskundige vraagstukken voor. Voor de context zoals hiervoor beschreven zijn de volgende hoofdprocessen van belang:

het commerciële proces

het productieproces

het organisatieproces

het informatieproces

het financiële proces.

Beroepsrollen

Een technisch bedrijfskundige kan, al of niet na enkele jaren praktijkervaring, één of meer van de onderstaande rollen vervullen:

Manager

Een manager geeft vanuit een bedrijfsvisie sturing en leiding aan een doelgericht samenwerkingsverband van mensen en beschikbare middelen. Sturen en leiding geven omvat het stellen van doelen, het aantrekken en beheren van middelen, het inrichten en beheren van samenwerkingsverbanden en het scheppen van voorwaarden om gestelde doelen effectief en efficiënt te realiseren.

Intern adviseur (stafmedewerker)

Met interne adviseurs worden bedoeld beleidsmedewerkers, specialisten, projectleiders, kortom ieder die vanuit een niet-hiërarchische positie invloed uitoefent in een organisatie. Ook chefs kunnen voor het niet-leidinggevende deel van hun functie adviseur zijn.

Ondernemer

Een ondernemer richt zich bewust vanuit een persoonlijke visie op het aanvaarden van economische risico's in pogingen om nieuwe producten of diensten te genereren en aan derden aan te bieden met de kennelijke bedoeling die te verkopen en daaraan te verdienen.

Voorbeelden van beroepen waartoe wordt opgeleid

De studenten worden opgeleid tot manager, adviseur en ondernemer. De technisch bedrijfskundige kan starten als een manager

van een operationele afdeling (bijvoorbeeld als manager van de afdeling planning) en doorstromen naar een managementfunctie waarbij leiding wordt gegeven aan meerdere afdelingen (bijvoorbeeld operations manager). Ook kan de technisch bedrijfskundige werkzaam zijn als manager van of adviseur binnen een stafafdeling (bijvoorbeeld manager Kwaliteit, Arbo en Milieu). Technisch bedrijfskundigen kunnen hun loopbaan ook starten als junior consultant en doorgroeien naar senior organisatieadviseur. Een deel van de technisch bedrijfskundigen start een eigen onderneming.

Hoofdstuk 2. Vorm en inrichting van de opleiding

6. Studielast

De studielast van de opleiding wordt uitgedrukt in credits. De credit is gelijk aan de European Credit (EC) die wordt gebruikt in Europese instellingen voor hoger onderwijs.

De studielast is 240 credits (propedeuse 60 credits, hoofdfase 180 credits).

7. Propedeutische fase en hoofdfase

De bacheloropleiding kent een propedeutische fase (propedeuse) en een hoofdfase.

In de propedeutische fase ziet de student wat de inhoud van de opleiding en het beroep is. En welke eindkwalificaties voor de opleiding nodig zijn. De functie van de propedeuse is: oriëntatie, verwijzing en selectie. De propedeutische fase wordt afgesloten met het propedeutisch examen. De student heeft het propedeutisch examen gehaald als hij alle eenheden van leeruitkomsten van de propedeuse met goed gevolg heeft afgesloten. Kijk ook bij artikel [9. Eenheden van leeruitkomsten](#).

De hoofdfase is het deel na de propedeutische fase. De student sluit de hoofdfase af met het afsluitend examen. De student heeft het afsluitend examen gehaald als hij alle eenheden van leeruitkomsten van de hoofdfase met goed gevolg heeft afgesloten.

De student kan eerdere leeropbrengsten ook laten valideren (zie artikel [25. Algemene regels toelating](#)). Het afsluitend examen kan echter niet alleen op basis van validering en/of vrijstellingen of beide worden behaald. De student moet minimaal een eenheid van leeruitkomsten van het afstudeerprogramma halen door toetsen te doen.

8. Gemeenschappelijke propedeuse

De opleiding heeft geen gemeenschappelijke propedeuse.

9. Eenheden van leeruitkomsten

De opleiding is verdeeld in eenheden van leeruitkomsten. Een eenheid van leeruitkomsten bestaat uit onderwijsactiviteiten die:

- het doel hebben kennis, vaardigheden, inzicht, houding en reflectie te krijgen;
- met elkaar samenhangen en een geheel zijn.

De studielast van een eenheid van leeruitkomsten wordt uitgedrukt in hele credits.

Een eenheid van leeruitkomsten kan verdeeld zijn in modules.

Een module is een deel van een eenheid van leeruitkomsten waarvoor een toets geldt.

De student sluit een eenheid van leeruitkomsten af met één of meer toetsen. Kijk ook in de artikelen [93. Mondelinge toetsen](#) en [94. Afwijkende toetsvorm](#).

In de bijlage staat per eenheid van leeruitkomsten de volgende informatie beschreven:

- Van welke eenheden van leeruitkomsten de student de toetsen met goed gevolg moet maken, voordat hij aan de onderwijsactiviteiten en de toetsen van een andere eenheid of eenheden van leeruitkomsten mag meedoen. Daar staat een uitleg bij.
- Of de student verplicht is in een praktijkomgeving te werken.
- Of de toetsvorm schriftelijk, mondeling of andere wijze is.
- Of de eenheid van leeruitkomsten tot het basisprogramma hoort of moet worden ingevuld door de keuzeruimte.
- Of de student verplicht is mee te doen aan bepaalde leeractiviteiten voordat hij de toets van de eenheid mag maken. Daar staat dan een uitleg bij.
- Of een stage een onderdeel kan zijn van de leeractiviteiten binnen de eenheid van leeruitkomsten.

Hoofdstuk 3. Basisprogramma, uitstroomprofiel, afstudeerrichting, keuze-eenheden van leeruitkomsten

10. Basisprogramma

Elke opleiding heeft een basisprogramma. Dat bestaat uit de eenheden van leeruitkomsten die voor elke student verplicht zijn. Naast het basisprogramma kunnen keuzemogelijkheden bestaan voor studenten.

Een bacheloropleiding kan uitstroomprofielen of afstudeerrichtingen of beide hebben. Daarnaast kan een opleiding verschillende vormen en varianten hebben.

11. Uitstroomprofiel

De opleiding kent geen uitstroomprofielen.

12. Afstudeerrichting

De opleiding heeft geen afstudeerrichtingen.

13. Keuzeonderwijs

Studenten aan de opleiding B Flex Technische Bedrijfskunde kunnen gebruik maken van keuzeonderwijs van Internationale partners, lectoraten, onderzoeksgroepen, onderwijs binnen het domein of Hogeschoolbreed als daarmee bepaalde leeruitkomsten kunnen worden aangetoond.

14. Vorm: voltijd, deeltijd, duaal deeltijd

15. Varianten in de opleiding

De B Flex Technische Bedrijfskunde kent geen varianten.

De opleiding neemt deel aan het experiment flexibel onderwijs.

16. Honoursprogramma

De opleiding kent geen honoursprogramma.

17. Aanvullend programma

De opleiding kent geen aanvullend programma.

18. Doorstroom van bachelor- naar masteropleiding

De opleiding kent geen doorstroomprogramma naar een eigen master of een master van een andere instelling.

19. Doorstroom van Ad- naar bacheloropleiding (niet van toepassing voor bacheloropleiding)

Dit artikel is niet van toepassing op de bacheloropleiding. Voor de Ad-opleiding is een aparte OER.

Hoofdstuk 4. Inhoud, opbouw en evaluatie programma's

20. Onderwijsperioden en jaarprogramma

Het studiejaar bestaat uit twee semesters van elk ongeveer twintig weken.

Zie bijlage: Jaarprogramma.

21. Programmawijziging

De opleiding past het programma regelmatig aan. Het kan gaan om kleine en grote wijzigingen. Kleine wijzigingen leiden niet tot nieuwe namen van eenheden van leeruitkomsten of modules.

Bij deze opleiding zijn het komend jaar geen wijzigingen in eenheden van leeruitkomsten of modules die leiden tot een vervaldatum of een nieuwe naam van de eenheid van leeruitkomsten of module.

22. Vervaldatum eenheden van leeruitkomsten en modules

Bij grote veranderingen bepaalt de opleiding de vervaldatum. Dat is de datum waarop de eenheid van leeruitkomsten of module, met de toetsen die daarbij horen, voor het laatst onderdeel is van het programma van de opleiding.

Als een module een vervaldatum heeft, vervalt de hele eenheid van leeruitkomsten. Modules die bij die eenheid van leeruitkomsten horen en niet zijn vervallen, worden ingedeeld in andere eenheden van leeruitkomsten. Dat geldt ook voor de toetsuitslagen of vrijstellingen die bij de module horen. Die andere eenheid van leeruitkomsten kan een bestaande of nieuwe eenheid van leeruitkomsten zijn.

Wordt een module opnieuw ingedeeld bij een andere eenheid van leeruitkomsten? Dan bepaalt de opleiding opnieuw hoe zwaar de toets weegt bij het bepalen van het eindcijfer van de eenheid van leeruitkomsten. Kijk hiervoor ook bij artikel [127. Cijfer van een eenheid van leeruitkomsten](#).

De opleiding heeft dit studiejaar geen eenheden van leeruitkomsten met een vervaldatum.

23. Vervaldatum, overgangsperiode en geldigheidsduur

De vervaldatum is de laatste dag van een studiejaar. We maken de vervaldatum op zijn laatst op de eerste dag van het volgende studiejaar bekend. Bij de vervaldatum neemt de opleiding, mede afhankelijk van het tijdstip van de bekendmaking van de vervaldatum, een overgangsperiode op door er '+1 j.' of '+2 j.' aan toe te voegen.

Heeft een student al het onderwijs gevolgd dat is vervallen? Dan heeft hij binnen de overgangsperiode recht op onderwijsaanbod op grond van het oude onderwijs ter voorbereiding op de toetsen die in deze periode worden aangeboden.

Slaagt een student binnen de overgangsperiode niet in de afronding van de hele eenheid van leeruitkomsten? Dan moet hij het onderwijs volgen en de toetsen maken die daarvoor in de plaats zijn gekomen.

Geldt er een vervaldatum met een overgangsperiode? Dan kan het zijn dat de getoetste kennis of het getoetste inzicht aantoonbaar verouderd is. Of dat de getoetste vaardigheden aantoonbaar verouderd zijn. Als dat het geval is, staat dat bij de module of eenheid van leeruitkomsten waar het om gaat.

Studenten die dat onderwijs al hadden afgerond, moeten er rekening mee houden dat het toetsresultaat korter geldig is. Kijk hiervoor ook bij artikel [146. Beperkte geldigheidsduur toets en vrijstelling](#) en verder.

Lukt het de student niet om de hele opleiding af te ronden binnen de geldigheidsduur die voor hem geldt? Dan moet hij toch nog het onderwijs volgen en de toetsen maken die daarvoor in de plaats zijn gekomen.

24. Evaluatie van het onderwijs

Het domein TOI werkt met twee kwaliteitscycli, die beide de vier stappen van de Plan-Do-Check-Act cyclus (PDCA) doorlopen.

Bij de kleine kwaliteitscyclus gaat het om meten en verbeteren per onderwijsperiode of per semester (dus viermaal of tweemaal per studiejaar). Na iedere onderwijsperiode worden op opleidings- en of clusterniveau door docententeam en studenten de evaluatieresultaten over de afgelopen periode geanalyseerd en verbeterpunten benoemd.

Bij de grote kwaliteitscyclus gaat het om de integratie van de verschillende metingen, die over een heel studiejaar worden afgenomen en waarvan de resultaten één maal per studiejaar in samenhang worden geanalyseerd. Daarbij wordt gebruik gemaakt van alle evaluaties die in dat jaar onder studenten, alumni, werkveld en medewerkers zijn afgenomen. De unit Bedrijfsvoering en Advies levert daartoe jaarlijks begin juni aan iedere opleiding een Bewijsdocument aan, waarin alle evaluaties bij elkaar worden gepresenteerd. Door die verschillende meningen over de geleverde kwaliteit integraal te analyseren krijgt de opleiding een beeld over haar totale accreditatiewaardigheid. Hiermee krijgt de opleiding input voor het nieuwe opleidingsjaarplan voor het komend studiejaar, dat in juli wordt vastgesteld door het DT.

DEEL 4. TOELATING

Hoofdstuk 1. Toelating tot de propedeuse

25. Algemene regels toelating

De regels over toelating tot de propedeuse staan in de [in- en uitschrijfregels](#) van Hogeschool Inholland. Die regeling staat op de website en op Iris en wordt kort besproken in Hoofdstuk 2 van deze Onderwijsgids. Als de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) dat bepaalt, staan deze regels in de in- en uitschrijfregels. Dat geldt in elk geval voor:

- het toelatingsonderzoek,
- het onderzoek voor personen van 21 jaar en ouder die niet voldoen aan de toelatingseisen (21+-onderzoek),
- vooropleidings- en toelatingseisen voor studenten die niet uit een land in de zogenaamde Europese Economische Ruimte (EER) komen,
- de eisen bij inschrijving voor een opleiding die helemaal of voor een deel in de Engelse taal wordt gegeven.

Intake-assessment

1. Na zijn aanmelding voor de opleiding kan de student een intake-assessment doen om per eenheid van leeruitkomsten te inventariseren welke eerdere leeropbrengsten voor validering of het verlenen van vrijstelling aan de examencommissie kunnen worden voorgelegd.
2. De domeindirecteur bepaalt de regels voor de procedure voor het intake-assessment.

Validering eerdere leeropbrengsten

3. Na inschrijving voor de opleiding kan de examencommissie op basis van het (digitaal) portfolio van de student de eerdere leeropbrengsten valideren. De examencommissie kan hiervoor advies vragen aan de examinerator.
4. De eerdere leeropbrengsten moeten op het moment van de beslissing van de examencommissie actueel zijn. Dat betekent meestal dat zij niet meer dan vijf jaar oud zijn.
5. De student kan het afsluitend examen niet alleen op basis van validering en/of vrijstellingen of beide halen. Hij moet minimaal een eenheid van leeruitkomsten van het afstudeerprogramma halen door toetsen te doen.
6. Resultaat van validering per eenheid van leeruitkomsten kan zijn:
  - een beoordeling conform de toetscriteria die zijn opgenomen in de OpleidingsOER. Daarmee vindt tevens toekenning van de aan de eenheid verbonden credits plaats;
  - dat de student nog met succes een of meerdere (deel)toetsen moet afleggen, voordat de einduitslag kan worden bepaald.
7. De examencommissie stelt regels vast met betrekking tot de uitvoering van haar valideringsbevoegdheid en de termijnen die zij daarbij hanteert. De regels worden gepubliceerd.
8. Uiterlijk 5 werkdagen na besluit tot validering van de leeruitkomsten van een gehele eenheid van leeruitkomsten wordt de student via het studievolsysteem op de hoogte gesteld.

Onderwijsovereenkomst en Persoonlijk Leerplan

9. Op basis van het intake-assessment, de validering door de examencommissie en/of door de examencommissie verleende vrijstellingen wordt door de opleiding een onderwijsovereenkomst opgesteld. Deze wordt ondertekend door CSA (namens de domeindirecteur) en de student. In de onderwijsovereenkomst worden algemene bepalingen opgenomen met betrekking tot:
  - de duur van de overeenkomst,
  - de begeleiding en
  - de studiepunten.
10. Er wordt ook een Persoonlijk Leerplan opgesteld. Daarin wordt vastgelegd:

- aan welke eenheden de student gaat werken,
- de wijze van realiseren van deze eenheden van leeruitkomsten,
- de toetsing,
- het studieplan en
- de studiebegeleiding.

Het Persoonlijk Leerplan maakt onderdeel uit van de onderwijsovereenkomst. Tussentijdse wijzigingen en/of actualisering van de onderwijsovereenkomst en het Persoonlijk Leerplan worden in een bijlage bij de overeenkomst opgenomen.

De student moet met de beschreven leeractiviteiten in de in lid 1 en 2 opgenomen documenten kunnen voldoen aan de norm ter voorkoming van een bindend studieadvies, zodat de basis is gelegd om binnen de nominale opleidingsduur te kunnen afstuderen.

26. Toelating na onderbroken inschrijving

Heeft de student de opleiding onderbroken omdat hij was uitgeschreven? Dan moet hij meteen als hij zich opnieuw inschrijft, aan de opleiding vragen te laten zien wat hij al heeft behaald en in hoeverre dit aansluit op het programma zoals dat geldt op het moment dat hij zich opnieuw inschrijft.

De opleiding laat de student schriftelijk weten welk extra onderwijs met toetsen hij moet volgen voor de aansluiting van de toetsen die hij heeft gehaald en de vrijstellingen die hij heeft. De student moet ook aan de andere regels voor in- en uitschrijving voldoen.

Inschrijven voor een opleiding die in afbouw is, is niet mogelijk.

27. Toelating tot een deeltijdse vorm

De opleiding heeft een deeltijdse vorm. De opleiding stelt wel eisen aan de werkring. De werkring moet voldoende aanknopingspunten bieden om de leeruitkomsten te kunnen realiseren.

28. Toelating tot een duale vorm en onderwijsarbeidsovereenkomst

De opleiding heeft geen duale vorm.

Hoofdstuk 2. Toelating tot de hoofdfase

29. Toelating tot het onderwijs en de toetsen van de hoofdfase met een propedeusegetuigschrift, behaald bij Inholland

Om toegelaten te worden tot de hoofdfase heeft de student een propedeusegetuigschrift van de opleiding of van een gemeenschappelijke propedeuse die ook voor de opleiding geldt, nodig. Daarbij kan de domeindirecteur bepalen dat de student niet wordt toegelaten tot een of meer afstudeerrichtingen of uitstroomprofielen. Meer hierover staat in artikel 38.

Toelating tot de hoofdfase betekent dat de student normaal gesproken is toegelaten tot alle eenheden van leeruitkomsten en toetsen. Maar voor sommige eenheden van leeruitkomsten gelden extra voorwaarden voordat een student het onderwijs kan volgen of toetsen mag afleggen. De student moet aan die voorwaarden voldoen, voordat hij aan die eenheid van leeruitkomsten kan meedoen.

De opleiding heeft goed nagedacht over de opbouw van het onderwijsprogramma en de volgorde van eenheden van leeruitkomsten. Maar de student is niet verplicht om deze volgorde aan te houden.

30. Toelating tot de hoofdfase met propedeusegetuigschrift behaald bij andere hbo-instelling

Heeft de student het propedeusegetuigschrift bij een andere hbo-instelling gehaald? Dan beoordeelt de examencommissie voor welke eenheden van leeruitkomsten de student vrijstelling krijgt en of hij meteen de hoofdfase mag doen.

De examencommissie beslist binnen 30 werkdagen nadat het verzoek compleet is ingediend.

31. Toelating tot onderwijs en toetsen hoofdfase zonder propedeusegetuigschrift

Heeft de student nog geen propedeusegetuigschrift en ook de BSA-norm niet gehaald? Dan kan hij toch eenheden van

leeruitkomsten uit de hoofdfase/het tweede jaar volgen. Gelden er bijzondere voorwaarden om een eenheid van leeruitkomsten te volgen? Dan kan de student de eenheid van leeruitkomsten alleen volgen als hij aan die voorwaarden voldoet.

31.a In- en doorstroomeisen voor onderwijseenheden uit de hoofdfase

Hoofdstuk 3. Overstappen

32. Overstappen tussen vormen en varianten

Overstappen tussen vormen en varianten binnen een opleiding is mogelijk. De student moet wel voldoen aan de voorwaarden voor toelating en inschrijving die gelden voor de vorm of variant waarnaar hij wil overstappen.

De examencommissie bepaalt hoe de toetsuitslagen en vrijstellingen die de student heeft, worden verwerkt in de vorm of variant waarnaar hij overstapt.

33. Overstappen tussen opleidingen die een gemeenschappelijke propedeuse hebben

Niet van toepassing.

34. Overstappen tussen Ad-opleiding en bacheloropleiding

Een student kan niet overstappen van een Ad-opleiding naar de bacheloropleiding.

Hoofdstuk 4. Toelating tot stage en afstudeerprogramma

35. Stage

Een student heeft toestemming van de opleiding nodig om te kunnen starten met een eenheid van leeruitkomsten met een stage. De opleiding geeft de toestemming doordat de domeindirecteur of iemand namens hem de stageovereenkomst tekent.

Geldt er nog andere voorwaarden om mee te doen aan deze eenheden van leeruitkomsten? Dan moet de student daar ook aan voldoen, voordat hij kan meedoen. De opleiding gaat coulant om met deze voorwaarden.

De flexibele opleiding stelt geen aanvullende voorwaarden voor toelating tot de stage.

36. Afstudeerprogramma

De student heeft toestemming van de opleiding nodig om een eenheid van leeruitkomsten die behoort tot het afstudeerprogramma te mogen doen. Het afstudeerprogramma bestaat uit eenheden van leeruitkomsten met een of meerdere afstudeerproducten.

De student heeft behaald:

- 200 EC
- propedeuse

Hoofdstuk 5. Toelating tot keuzemogelijkheden, afstudeerrichting en uitstroomprofiel

37. Keuzemogelijkheden

38. Uitsluiting toegang afstudeerrichtingen of uitstroomprofielen

De student kiest een afstudeerrichting of uitstroomprofiel uit het aanbod van de eigen opleiding. Als de verschillen naar aard en inhoud van de afstudeerrichting of het uitstroomprofiel daartoe aanleiding geven, kan de domeindirecteur besluiten dat de student

die afstudeerrichting of dat uitstroomprofiel niet mag doen.

Bij het besluit kijkt de domeindirecteur naar de studieresultaten, het programma dat de student heeft gevolgd of beide en de relatie daarvan met de inhoud van de afstudeerrichting of het uitstroomprofiel.

39. Deelname meerdere afstudeerrichtingen of uitstroomprofielen

Wil een student aan meer dan één afstudeerrichting of uitstroomprofiel meedoen? Dan moet hij van tevoren aan de examencommissie laten weten voor welke afstudeerrichting of welk uitstroomprofiel hij examen wil doen. De keuze voor één afstudeerrichting komt op het getuigschrift. De andere keuze is extracurriculair. Dat wil zeggen dat de keuze niet bij de opleiding zelf hoort. Uitstroomprofielen worden niet op het getuigschrift vermeld. De onderwijseenheden die de student heeft gehaald, komen op de cijferlijst en het diplomasupplement.

Hoofdstuk 6. Toelating tot keuze-eenheden van leeruitkomsten

40. Keuze-eenheden van leeruitkomsten

De opleiding biedt geen keuzeonderwijs aan.

41. Keuzepakket

De opleiding biedt geen keuzepakket aan.

42. Vrijstelling en vervanging van keuze-eenheden

De student kan bij de examencommissie vrijstelling vragen, omdat hij bij een andere opleiding tentamens heeft gedaan. Hij moet dan eerst een keuze maken en dan de vrijstelling aanvragen. In [Hoofdstuk 18. Vrijstellingen](#), vooral bij artikel [160. Procedure vrijstelling en bewijsstukken](#), staat meer informatie over hoe een student een aanvraag moet doen en de reden van zijn aanvraag moet geven.

De student kan aan de examencommissie ook toestemming vragen voor andere eenheden van leeruitkomsten die passen bij nationale en internationale mobiliteit. Het gaat dan om vervanging van eenheden van leeruitkomsten, zoals dat staat in artikel [167. Verzoek tot vervanging](#) en verder.

43. Toestemming examencommissie voor keuze-eenheden van leeruitkomsten

Kiest de student voor een keuze-eenheid van leeruitkomsten die de eigen opleiding niet aanbiedt? Dan moet hij eerst over zijn keuze overleg hebben met zijn leercoach.

Daarna moet hij een verzoek doen aan de examencommissie. De student laat in dit verzoek weten:

- hoe de eindkwalificaties (leeruitkomsten) en het niveau van zijn keuze passen bij het profiel van zijn opleiding;
- hoe de relatie is tot de fase van de opleiding waarin hij die keuze maakt;
- hoe zijn keuze past bij zijn persoonlijke doelen.

De examencommissie beslist binnen vijftien werkdagen.

44. Wijziging van een gekozen keuze-eenheid van leeruitkomsten

De student kan zijn keuze voor een keuze-eenheid van leeruitkomsten veranderen tot op zijn laatst vijf weken voor het begin van de onderwijsperiode. Hij moet dan opnieuw de procedure volgen die in artikelen [42. Vrijstelling en vervanging van keuze-eenheden](#) en [43. Toestemming examencommissie voor keuze-eenheden van leeruitkomsten](#) staat.

45. Extracurriculaire keuze-eenheden van leeruitkomsten

De student kan voor meer credits keuze-eenheden van leeruitkomsten volgen dan bij het examenprogramma horen. Hij moet de examencommissie dan laten weten welke eenheden van leeruitkomsten extracurriculair zijn. Die horen dan dus niet bij het examen.

Studenten die hiervoor kiezen, wordt aangeraden bij de volgorde van de eenheden van leeruitkomsten rekening te houden met wat in de artikelen [175. Getuigschrift](#) en [177. Uitstel uitreiking getuigschrift](#) staat. Die artikelen gaan over het moment van uitreiken van het getuigschrift en het uitstel van de uitreiking.

DEEL 5. AANMELDING VOOR ONDERWIJS

Hoofdstuk 1. Aanmelding voor eenheden van leeruitkomsten van het basisprogramma

46. Aanmelding eenheden van leeruitkomsten

Een student hoeft zich niet aan te melden om eenheden van leeruitkomsten van het basisprogramma te volgen. Aanmelding is wel verplicht als dat nodig is voor de organisatie van het onderwijs, bijvoorbeeld bij excursies. Als aanmelding verplicht is, staat dat bij de beschrijving van de eenheid van leeruitkomsten.

De student ontvangt zo snel mogelijk bericht of hij de eenheden van leeruitkomsten kan volgen waarvoor hij zich heeft aangemeld. Hij ontvangt dat bericht op het laatst twee weken voor de eenheid van leeruitkomsten start.

Als er meer aanmelders dan plaatsen zijn, worden de studenten geplaatst in de volgorde van aanmelding. Daarbij hebben studenten voor wie het onderwijs een vast onderdeel vormt van hun basisprogramma voorrang boven studenten voor wie dit niet het geval is.

De studenten die niet geplaatst kunnen worden, wordt een andere keuze aangeboden.

Hoofdstuk 2. Aanmelding en plaatsing voor keuze-eenheden van leeruitkomsten

47. Aanmelding

De student moet zich op tijd aanmelden om keuze-eenheden van leeruitkomsten te volgen.

In de informatie over keuze-eenheden van leeruitkomsten staat hoe en wanneer studenten zich kunnen aanmelden.

Is een minimaal aantal studenten nodig om een keuze-eenheid van leeruitkomsten te laten doorgaan? Dan wordt dat van tevoren bekend gemaakt. Ook als een maximaal aantal studenten kan meedoen, wordt dit van tevoren meegedeeld.

Was een student eerder toegelaten tot de keuze-eenheid van leeruitkomsten, maar is hij er toen niet aan begonnen? Dan meldt hij zich opnieuw aan. Bij de motivatie zegt hij: eerder toegelaten.

48. Plaatsing

De student die zich op tijd en op de goede manier heeft aangemeld voor keuzeonderwijseenheden, wordt geplaatst. Dat geldt niet als er te veel of te weinig aanmeldingen zijn. Voor Study Abroad gelden andere richtlijnen voor plaatsing. Kijk hiervoor in de studiehandleiding, in [31.a In- en doorstroomisen voor onderwijseenheden uit de hoofdfase](#), [37. Keuzemogelijkheden](#) of artikel [40. Keuze-eenheden van leeruitkomsten](#).

Op zijn laatst zes weken voor het begin van de onderwijsperiode krijgt de student bericht of hij geplaatst is. Als hij niet geplaatst is, wordt de reden daarvoor meegedeeld. Ook wordt bekend gemaakt hoe en binnen welke periode de student een nieuwe keuze kan maken.

Let op: plaatsing is niet altijd genoeg om te mogen meedoen aan het onderwijs. Gelden er naast plaatsing nog andere voorwaarden om aan de onderwijseenheid te mogen meedoen? Dan moet de student daaraan ook voldoen.

49. Te weinig aanmeldingen

Zijn er minder aanmeldingen dan het minimumaantal? Dan kan de domeindirecteur die verantwoordelijk is voor die keuze-eenheid van leeruitkomsten, besluiten om het onderwijs niet te laten doorgaan. In dat geval biedt hij studenten die zich hebben aangemeld een of meer andere mogelijkheden aan. Daarbij hoort, als dat mogelijk is, een aanbod om hetzelfde onderwijs of onderwijs dat erop lijkt op een andere locatie te volgen.

50. Te veel aanmeldingen

Als er te veel aanmeldingen zijn, worden de studenten geplaatst op volgorde van aanmelding. Daarbij hebben aanmeldingen voor keuzevakken voorrang die niet extracurriculair zijn. Kijk hiervoor bij artikel [45. Extracurriculaire keuze-eenheden van leeruitkomsten](#). De domeindirecteur biedt de studenten die niet geplaatst zijn een of meer andere mogelijkheden aan. Dat kan ook het aanbod zijn om hetzelfde onderwijs of onderwijs dat erop lijkt op een andere locatie te volgen.

Voor Study Abroad gelden andere richtlijnen voor plaatsing. Kijk hiervoor in de studiehandleiding Study Abroad, in [31.a In- en doorstroomeisen voor onderwijseenheden uit de hoofdfase](#), [37. Keuzemogelijkheden](#) of artikel [40. Keuze-eenheden van leeruitkomsten](#)

DEEL 6. STUDIEBEGELEIDING

Hoofdstuk 1. Studiebegeleiding

51. Verplicht onderdeel opleiding voor iedereen

Elke student krijgt studiebegeleiding en heeft een leercoach.

Studiebegeleiding is een verplicht onderdeel van de opleiding. Het sluit aan bij de studiefase van de student. Daarnaast is het mogelijk advies en begeleiding met betrekking tot persoonlijke omstandigheden te krijgen, kijk hiervoor op de pagina van de [studentendecanen](#) op Iris.

52. Inhoud studiebegeleiding

Studiebegeleiding is ten minste:

- begeleiding bij de keuzes tijdens de studie;
- de studievoortgang;
- informeren naar de gevolgen van de coronamaatregelen;
- het studieadvies.

De student kan zijn studievoortgang digitaal bekijken.

In de flexibele deeltijd is sprake van leercoaching. De student bepaalt periodiek onder begeleiding van een leercoach een leerroute en leerstrategie en reflecteert op uitvoering en resultaat. Dit wordt vastgelegd in een persoonlijk leerplan. Mocht bij gelegenheid een gekozen leerroute voor een student naar het oordeel van de leercoach niet realistisch of studeerbaar zijn, kan de leercoach na overleg met betrokken examinatoren en coordinator negatief adviseren ten aanzien van de gekozen leerroute.

Hoofdstuk 2. Vastlegging gegevens in het kader van studiebegeleiding

53. Vastlegging gegevens studiebegeleiding

De leercoach legt voor elke student de afspraken vast die tijdens de studiebegeleidingsgesprekken zijn gemaakt. Voor studenten die een functiebeperking hebben, legt de leercoach ook de afspraken vast die daarover zijn gemaakt. Datzelfde geldt voor afspraken met studenten die aan een erkende topsport doen.

Als de student daarom vraagt krijgt hij een kopie van de afspraken. Kijk voor een functiebeperking verder in artikel [107. Functiebeperking](#) en voor een erkende topsporter in artikel [66. Aangepaste normen topsporter](#) en hoofdstuk 2 van deze Onderwijsgids.

De student heeft het recht om te zien wat over hem is vastgelegd.

DEEL 7. STUDIEADVIES EN BINDEND STUDIEADVIES

Vooralsnog geldt dit deel van de OER onverkort. Het is mogelijk dat de ontwikkelingen rondom de coronamaatregelen in de komende maanden aanleiding geven om de bepalingen rondom de BSA aan te passen. Een dergelijke aanpassing zal leiden tot een addendum bij deze OER.

Hoofdstuk 1. Studieadvies

54. Inhoud studieadvies

Aan het eind van het eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van de opleiding (cohort 22-23) of aan het einde van het tweede jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van de opleiding (cohort 21-22), ontvangt de student van de domeindirecteur schriftelijk een advies over doorgaan met de studie binnen of buiten de opleiding. Het advies is gebaseerd op de toetsresultaten die zijn opgeslagen in het Peoplesoft-studievolgsysteem. Studenten die een deeltijdopleiding volgen, krijgen aan het einde van het tweede studiejaar een studieadvies.

Als dat nodig is, staat er in het advies een waarschuwing of een afwijzing. Meer informatie over een waarschuwing staat in artikel [77. Waarschuwing](#), meer informatie over een afwijzing in de artikelen [56. Kwantitatieve norm](#) tot en met 63 in dit hoofdstuk.

Het studieadvies geldt voor alle vormen en varianten van de opleiding. Stapt de student over van de ene vorm (variant) naar de andere en verschillen de programma's? Dan past de domeindirecteur het advies na de overstap aan als dat nodig is.

55. Tijdstip van het uitbrengen van studieadvies

De studenten uit cohort 21-22 en uit cohort 22-23 krijgen het advies op zijn laatst op 31 juli 2023.

De studenten die horen bij de februari-instroom uit cohort 21-22 en uit cohort 22-23 krijgen het advies op zijn laatst op 1 maart 2024. Dit is een advies over de eerste 24 maanden van de studie, dus tot en met 31 januari.

Is de student op een ander moment dan 1 september of 1 februari ingeschreven? Dan ontvangt hij het studieadvies:

- op zijn laatst op 31 juli 2024 voor cohort 21-22 en cohort 22-23 als hij in de septemberinstroom is ingestapt;
- op zijn laatst op 1 maart 2024 voor cohort 21-22 als hij in de februari-instroom is ingestapt.
- op zijn laatst op 1 maart 2025 voor cohort 22-23 als hij in de februari-instroom is ingestapt.

De norm voor dit advies staat in artikel [67. Afwijkende norm tussentijdse instromer](#).

Hoofdstuk 2. Bindend studieadvies in het eerste jaar van inschrijving

56. Kwantitatieve norm

a. Hoogte kwantitatieve norm

De student in de deeltijdse vorm van TBK of BIM moet aan het einde van het tweede jaar van inschrijving 45 credits van de propedeutische fase hebben behaald.

b. Kwantitatieve norm in geval van vrijstellingen

Heeft een student vrijstellingen gekregen voor de toetsen van een of meer eenheden van leeruitkomsten? Dan is de kwantitatieve norm 84% (50/60) van het aantal credits dat nog overblijft in de propedeutische fase. Deze regel geldt ook voor het versnelde programma voor vwo'ers.

Heeft de opleiding een lagere kwantitatieve norm dan 50 studiepunten? Dan vermenigvuldigen we het aantal credits dat nog overblijft, met $n/60$. Daarbij is n het aantal credits van de norm.

57. Kwalitatieve norm

De opleiding heeft geen kwalitatieve norm voor het bindend studieadvies.

58. Verstrekking bindend studieadvies

Een student moet aan het einde van het **tweede (Pabo duaal het eerste)** jaar van inschrijving voldoen aan de kwantitatieve norm. Als de opleiding een kwalitatieve norm heeft, moet de student ook aan die norm voldoen. Haalt student de norm niet, dan ontvangt de student bij het studieadvies een schriftelijke afwijzing. Dat is een bindend studieadvies.

59. Bindend studieadvies en persoonlijke omstandigheden

De domeindirecteur geeft geen bindend studieadvies als de student de norm voor het bindend studieadvies niet heeft kunnen behalen door aangetoonde persoonlijke omstandigheden. De procedure voor het aantonen van persoonlijke omstandigheden staat in artikelen [82. Persoonlijke omstandigheden](#) en [85. Definitie persoonlijke omstandigheden](#).

Gaat het om een opleiding die een kwalitatieve norm heeft bepaald? En heeft de student de kwalitatieve norm niet gehaald? En waren de persoonlijke omstandigheden waardoor de student de kwantitatieve norm niet kon halen, geen reden om de kwalitatieve norm niet te halen? Dan geeft de domeindirecteur altijd een negatief bindend studieadvies.

60. Bindend studieadvies en overstap uit de versnelde variant

Niet van toepassing.

Hoofdstuk 3. Bindend studieadvies na het eerste jaar of het tweede jaar van inschrijving (deeltijd)

61. Norm bindend studieadvies na het eerste jaar of het tweede jaar (deeltijd)

Bij deze deeltijd-opleiding geldt niet een periode van 1, maar van 2 jaar.

Voldeed een student aan het einde van het tweede jaar niet aan de minimumnorm (kwantitatief en eventueel kwalitatief)? En kon de domeindirecteur hem geen bindend studieadvies geven? Dan moet hij tijdens of aan het einde van het derde jaar van inschrijving of de gegeven termijnstelling zijn geslaagd voor het hele programma van het eerste jaar.

Dit geldt voor studenten:

- aan wie door persoonlijke omstandigheden geen bindend studieadvies gegeven kon worden;
- aan wie in studiejaar 2020-2021 als gevolg van de coronamaatregelen uitstel is gegeven tot 31 juli 2022 (1 maart 2023 voor de februari-instroom) voor het behalen van de minimumnorm;
- aan wie in studiejaar 2021-2022 als gevolg van de coronamaatregelen uitstel is gegeven tot 31 juli 2023 (1 maart 2024 voor de februari-instroom) voor het behalen van de minimumnorm;
- die geen bindend studieadvies kregen omdat hun inschrijving is onderbroken. Kijk ook bij artikel [69. Bindend studieadvies na onderbreking inschrijving](#);
- die voor het eerst aan het einde van de vierde onderwijsperiode een te grote achterstand hadden en toen de achterstand bleek. Kijk ook bij artikel [77. Waarschuwing](#);
- waarvan ook de toetsresultaten van het programma na het eerste jaar duidelijk wijzen op geschiktheid van de student. Kijk ook bij artikel [62. Moment afgifte bindend studieadvies na het eerste jaar, of het tweede jaar \(deeltijd\)](#).

62. Moment afgifte bindend studieadvies na het eerste jaar, of het tweede jaar (deeltijd)

De domeindirecteur geeft een negatief bindend studieadvies, wanneer hij heeft bepaald dat de student niet meer kan slagen voor de rest van het programma van het eerste jaar binnen de tijd die hij heeft gekregen.

De domeindirecteur geeft geen negatief bindend studieadvies als er sprake is van persoonlijke omstandigheden; kijk ook bij artikel [82. Persoonlijke omstandigheden](#), het is noodzakelijk dat de studentendecaan een advies uitbrengt.

De domeindirecteur geeft een positief advies als de toetsresultaten van het programma na het eerste jaar duidelijk wijzen op geschiktheid van de student.

63. Verlenging van de termijn

Het is mogelijk dat de student door persoonlijke omstandigheden tijdens of aan het einde van het tweede jaar van inschrijving geen bindend studieadvies krijgt, maar opnieuw een waarschuwing met een termijn. Blijkt daarna dat hij niet binnen die termijn aan de norm kan voldoen? Dan geeft de domeindirecteur toch nog een bindend studieadvies aan het eind van de periode die in de brief staat. Zijn er dan weer persoonlijke omstandigheden? Dan kijkt de domeindirecteur opnieuw hoe zwaar die zijn. Kijk ook bij artikel [82. Persoonlijke omstandigheden](#).

Hoofdstuk 4. Gevolgen bindend studieadvies en moment einde inschrijving

64. Beëindiging inschrijving

Een student die een bindend studieadvies van Inholland heeft ontvangen, mag niet verder met de opleiding. Zijn inschrijving wordt beëindigd.

65. Moment einde inschrijving

Als het bindend studieadvies na 1 juni is gegeven, eindigt de inschrijving op 31 augustus.

Als het bindend studieadvies eerder in het studiejaar is gegeven, wordt de inschrijving beëindigd op het moment direct na afloop van de laatste dag van de maand waarin het bindend studieadvies is verzonden. Zijn er nog maar een paar dagen tussen de verzending en de laatste dag van de maand, dan wordt de inschrijving een maand later beëindigd.

Hoofdstuk 5. Bijzondere gevallen en bindend studieadvies

66. Aangepaste normen topsporter

Een topsporter is een student die voldoet aan de voorwaarden die in de regeling profileringsfonds staan. Die regeling staat in deze Onderwijsgids, in hoofdstuk 3.3.

In aanvulling op de bepaling van artikel [85 h](#) kan de domeindirecteur afspraken met een topsporter maken over aangepaste normen voor het eerste jaar van inschrijving. Dat gebeurt zo snel mogelijk na de inschrijving. De domeindirecteur stuurt de student een brief met de afspraken. De domeindirecteur kan iemand aanwijzen die de afspraken maakt en naar de student stuurt.

67. Afwijkende norm tussentijdse instroomer

Kwantitatieve norm

De domeindirecteur bepaalt welke credits de student bij tussentijdse instroom niet kan halen door het programma van het onderwijs en de toetsen. Dit aantal wordt afgetrokken van de studielast van het eerste jaar. (De studielast van het eerste jaar is 60 credits voor het normale programma en 45 voor de versnelde variant.) De student moet in het eerste jaar van inschrijving 84% van het verschil halen. We ronden dat aantal naar boven af.

Heeft de student vrijstellingen? Dan berekenen we het percentage over het totaal aantal credits min het aantal credits van de eenheden van leeruitkomsten waarvoor de student vrijstelling heeft en min het aantal credits dat de student niet kan halen door het programma van onderwijs en toetsen. Ook hier ronden we naar boven af.

Kwalitatieve norm

Als er een kwalitatieve norm is, halen we daar het aantal credits af van de eenheden van leeruitkomsten die bij de norm horen en die de student niet kan halen door de tussentijdse instroom.

De domeindirecteur bepaalt kort na de instroom wat de kwantitatieve en kwalitatieve norm zijn. Hij heeft daarover eerst overleg met de student. De domeindirecteur stuurt de student een brief met de normen.

68. Bindend studieadvies en overstap naar een andere opleiding

Als een student naar een andere bacheloropleiding of Ad-opleiding overstapt, gelden voor die opleiding opnieuw de regels voor het bindend studieadvies.

Let op! Een student kan na een bindend studieadvies niet overstappen naar een opleiding met hetzelfde propedeutisch examen. Het is ook niet mogelijk om na een bindend studieadvies over te stappen van een Ad-opleiding naar een bacheloropleiding (of omgekeerd) met hetzelfde propedeutisch examen. De normen voor het bindend studieadvies staan in artikel [56. Kwantitatieve norm](#) en artikel [57. Kwalitatieve norm](#) beschreven.

De student kan credits die hij in de oude opleiding heeft gehaald, na een bindend studieadvies niet meenemen naar de nieuwe opleiding. Wel kan hij bij de examencommissie vrijstelling vragen voor toetsen als hij aan de voorwaarden daarvoor voldoet. Kijk ook bij de artikelen [155. Vrijstelling van toetsen](#) tot en met [162. Afzien aanvullend onderzoek](#).

69. Bindend studieadvies na onderbreking inschrijving

Heeft de student zich binnen twee maanden na inschrijving uitgeschreven? En schrijft hij zich in een volgend studiejaar opnieuw in voor dezelfde opleiding? Dan gelden dezelfde regels over waarschuwing en bindend studieadvies als voor studenten die zich voor de eerste keer inschrijven voor de opleiding.

Heeft een student van de septemberinstroom de inschrijving beëindigd, voordat hij een bindend studieadvies heeft gekregen? En schrijft hij zich in een volgend studiejaar weer in? Dan is voor hem de norm voor het bindend studieadvies, dat hij in dat jaar het propedeutisch examen moet halen. De student ontvangt bij inschrijving een waarschuwing waarin dit staat.

Heeft een student uit de februari-instroom de inschrijving voor september van dat jaar beëindigd? En schrijft hij zich per 1 september opnieuw in bij dezelfde opleiding? Dan blijven voor hem normaal gesproken dezelfde regels gelden voor de waarschuwing en het bindend studieadvies. Daarbij kan in individuele gevallen de kwantitatieve norm worden aangepast. Als dat het geval is, staat dat in de waarschuwing die de student bij herinschrijving ontvangt.

Wordt de student tussentijds uitgeschreven? En was de BSA-norm voor de student ook zonder uitschrijving niet meer haalbaar, zonder dat er sprake was van persoonlijke omstandigheden als opgenomen in artikel [85. Definitie persoonlijke omstandigheden](#)? Dan volgt een bindend studieadvies.

De regels in dit artikel gelden ook als de student zich opnieuw inschrijft voor opleidingen die hetzelfde propedeutisch examen hebben als de opleiding waarvoor hij eerder was ingeschreven.

Hoofdstuk 6. Studievoortgang en internationale studenten

70. Studenten op wie deze regels betrekking hebben

De regels over de studievoortgang in de volgende artikelen (tot en met artikel [75](#)) gelden voor studenten die:

1. niet uit een lidstaat van de [EER](#) of Zwitserland komen (dit zijn studenten die een verblijfsvergunning nodig hebben)
2. én vallen onder de 'Gedragscode internationale student in het Nederlands hoger onderwijs'.

Deze regels komen bovenop:

- de regels over studievoortgang, studieadvies en bindend studieadvies in deze OER;
- de studievoortgangseisen voor studenten die op basis van het profileringsfonds een kennisbeurs van de hogeschool ontvangen.

71. Criteria

Een student heeft volgens de Gedragscode voldoende studievoortgang gehaald als hij elk studiejaar:

- minimaal 15 credits heeft gehaald door mee te doen aan toetsen in de eerste twee onderwijsperiodes;
- minimaal 30 credits heeft gehaald in het hele studiejaar.

72. Procedure na tweede en vierde onderwijsperiode

De domeindirecteur bepaalt twee keer per jaar de studievoortgang:

- na afloop van de tweede onderwijsperiode;
- na afloop van de vierde onderwijsperiode.

Heeft de student een studieachterstand na de tweede onderwijsperiode en bij het einde van het studiejaar? Dan bespreekt de studiebegeleider dat met de student. Zijn er bijzondere omstandigheden die in artikel [86. Andere bijzondere](#)

[omstandigheden](#) staan? Dan maakt de studiebegeleider een redelijke afspraak met de student om de studieachterstand zo snel mogelijk in te lopen. De student is verplicht zich aan die afspraken te houden.

73. Procedure na afloop studiejaar

Ziet de domeindirecteur na afloop van het studiejaar dat de student helemaal geen onderwijs meer volgt? Of dat hij niet goed genoeg is voor het niveau van de opleiding? Dan meldt de hogeschool de student binnen een maand af bij de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND). Na afloop van het studiejaar is altijd eind juli/augustus, ook voor een februari-instromer. Haalt de student niet de voortgangsnorm die voor hem geldt? Dan is dat genoeg om te bepalen dat hij niet goed genoeg is voor het niveau van de opleiding. Dit geldt niet als de studiebegeleider met de student de afspraak heeft gemaakt die in artikel 72 wordt genoemd. De domeindirecteur laat de student in een brief zijn besluit weten over de bijzondere omstandigheden in relatie tot het niet voldoen aan de norm. De domeindirecteur zet de reden daarvoor in de brief. Hij laat in de brief ook weten hoe de student bezwaar kan maken.

74. Maximaal eenmaal melding achterwege laten

Gaat het om dezelfde bijzondere omstandigheden? Dan kan maar een keer in de hele periode dat de internationale student bij de hogeschool staat ingeschreven geen melding bij de IND worden gedaan over onvoldoende studievoortgang. De centrale studentenadministratie doet de afmelding namens de domeindirecteur.

75. Registratie

De domeindirecteur registreert:

- de onvoldoende studievoortgang;
- de persoonlijke omstandigheden;
- het feit dat geen afmelding heeft plaatsgevonden.

Hoofdstuk 7. Procedure uitbrengen bindend studieadvies

76. Geen bindend studieadvies zonder voorafgaande waarschuwing

De domeindirecteur moet de student eerst schriftelijk waarschuwen, voordat een bindend studieadvies kan worden geven.

77. Waarschuwing

Heeft een student in het eerste jaar van inschrijving of tweede jaar van inschrijving (bij uitstel van het studieadvies in verband met coronamaatregelen) voor de propedeutische fase een studieachterstand? En moet hij er daarom rekening mee houden dat hij een bindend studieadvies krijgt? Dan krijgt hij een waarschuwing van de directeur. De waarschuwing wordt schriftelijk verzonden.

78. Tijdstip verzending waarschuwing

De directeur stuurt in het eerste jaar (of tweede jaar bij uitstel van het studieadvies in verband met coronamaatregelen) de waarschuwing tijdens de onderwijsperiode, waarin hij de achterstand ziet. Of zo snel mogelijk na afloop van die onderwijsperiode.

Ziet de directeur een achterstand pas in de vierde onderwijsperiode? En kan hij geen waarschuwing meer geven met het oog op herkansingen aan het slot van diezelfde periode? Dan krijgt de student de waarschuwing dat hij in het tweede jaar van inschrijving moet zijn geslaagd voor het hele programma van het eerste jaar. De waarschuwing is een onderdeel van het studieadvies.

Heeft een student door persoonlijke omstandigheden niet kunnen voldoen aan de norm om geen bindend studieadvies te krijgen? Dan krijgt hij een waarschuwing dat hij tijdens of aan het einde van het tweede jaar moet zijn geslaagd voor de propedeuse. De waarschuwing is een onderdeel van het studieadvies.

79. Inhoud van de waarschuwing

In de waarschuwing staat het totaal aantal credits dat de student moet halen. In de waarschuwing staat ook de datum waarvoor hij die credits moet hebben gehaald.

Daarbij houden we rekening met de periode waarin het onderwijs van die eenheden van leeruitkomsten wordt gegeven en de momenten waarop de toetsen zijn. Daarbij geldt de regel dat er twee toetsgelegenheden per studiejaar zijn, behalve als een van de uitzonderingen uit artikel [96. Aantal toetsgelegenheden per studiejaar](#) geldt.

Krijgt de student daarna door persoonlijke omstandigheden opnieuw een termijn? Dan geldt die alleen voor de eerste toetsgelegenheid van de eenheden van leeruitkomsten die nog openstaan.

80. Bereik van de waarschuwing

De waarschuwing geldt voor alle vormen en varianten van de opleiding.

Bij een gemeenschappelijke propedeuse geldt de waarschuwing voor alle opleidingen waarvoor het propedeutische examen hetzelfde is.

Als de opleiding op meer locaties wordt gegeven, geldt de waarschuwing voor alle locaties.

Stapt de student echt over naar een andere vorm, variant of locatie? En is het programma daarvan anders? Dan kan de waarschuwing aangepast worden als dat nodig is. Bij zo'n aanpassing tijdens het eerste jaar van inschrijving wordt alleen de norm aangepast.

81. Waarschuwing bij opnieuw inschrijven na eerdere uitschrijving

Heeft een student geen waarschuwing ontvangen omdat hij zich al had uitgeschreven? En schrijft hij zich opnieuw in bij dezelfde opleiding of bij een opleiding met hetzelfde propedeutisch examen? Dan ontvangt de student de waarschuwing zo snel mogelijk nadat hij opnieuw is ingeschreven.

Bij de waarschuwing gelden de normen van het 'bindend studieadvies na onderbreking inschrijving, waar artikel [69. Bindend studieadvies na onderbreking inschrijving](#) over gaat.

82. Persoonlijke omstandigheden

Het kan zijn dat de student studievertraging heeft door persoonlijke omstandigheden. Wat die zijn staat in artikel [85](#). De domeindirecteur betreft eventuele persoonlijke omstandigheden bij zijn beslissing over het uitbrengen van het bindend studieadvies. Dat kan alleen als het hem bekend is dat er persoonlijke omstandigheden zijn. Daarom is het noodzakelijk dat de student persoonlijke omstandigheden bij de studentendecaan meldt. De domeindirecteur vraagt in alle gevallen het studentendecanaat advies alvorens over te gaan tot het uitbrengen van een bindend studieadvies. De studentendecaan adviseert schriftelijk. In het advies bespreekt de studentendecaan:

- of student persoonlijke omstandigheden als bedoeld in artikel [85. Definitie persoonlijke omstandigheden](#) heeft gemeld,
- zo ja, of student de persoonlijke omstandigheden heeft aangetoond,
- of er, volgens de studentendecaan, een relatie bestaat tussen de persoonlijke omstandigheden en de studievertraging van student,
- indien mogelijk, voor hoeveel credits student studievertraging heeft opgelopen door de persoonlijke omstandigheden en/of op welke periodes of vakken het betrekking heeft.

De studentendecaan verstuurt het advies naar de domeindirecteur en naar de student. De domeindirecteur raadpleegt ook de studiebegeleider over de studievoortgang en de relatie met de persoonlijke omstandigheden.

83. Horen

Voordat een bindend studieadvies wordt gegeven, kan de student zijn verhaal vertellen aan de domeindirecteur of aan iemand anders die namens de domeindirecteur naar de student luistert. In dit gesprek wordt in ieder geval besproken of het overzicht van de behaalde studieresultaten klopt. Beiden kijken in dit gesprek ook of de persoonlijke omstandigheden moeten meetellen.

Gaat de student niet in op de uitnodiging voor een gesprek? Dan wordt dat in zijn studentendossier genoteerd.

Hoofdstuk 8 Verzoek tot opheffing van het bindend studieadvies

84. Opheffing

Een student die een bindend studieadvies heeft gekregen, kan de domeindirecteur vragen om nog een keer naar de afwijzing te kijken.

Hij kan dat op zijn vroegst doen twaalf maanden na de datum waarop de inschrijving door het bindend studieadvies is beëindigd.

De student moet bij het verzoek aannemelijk maken dat hij nu de opleiding wel met succes kan volgen en afmaken. Dat kan student aantonen met (studie)activiteiten die hij heeft uitgevoerd na het beëindigen van de opleiding.

De domeindirecteur kijkt niet opnieuw naar de afwijzing als de opleiding in afbouw of beëindigd is.

Hoofdstuk 9. Bijzondere en persoonlijke omstandigheden en studievoortgang

85. Definitie persoonlijke omstandigheden

Dit zijn de persoonlijke omstandigheden die een rol kunnen spelen bij de beslissing om een bindend studieadvies te geven zoals dat staat in artikel [82. Persoonlijke omstandigheden](#):

- a. ziekte van de student;
- b. lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis van de student;
- c. zwangerschap van de studente;
- d. bijzondere familieomstandigheden;
- e. het lidmaatschap van een medezeggenschapsraad, deelraad, studentencommissie of opleidingscommissie van de hogeschool;
- f. het lidmaatschap van een accreditatiecommissie bedoeld in hoofdstuk 5a van de WHW;
- g. het lidmaatschap van het bestuur van een studentenorganisatie of andere activiteit op bestuurlijk gebied, die worden uitgelegd in artikel 2, lid 3 van de *regeling profileringsfonds*; die regeling staat in de Onderwijsgids;
- h. het beoefenen van erkende topsport, zie ook artikel [66. Aangepaste normen topsporter](#);
- i. andere persoonlijke omstandigheden dan die bij a tot en met h zijn vermeld, die als het bestuur van de hogeschool deze niet zou meewegen, zouden leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

86. Andere bijzondere omstandigheden

Daarnaast gelden nog de volgende bepalingen over de studievoortgang van de internationale student (artikelen [70. Studenten op wie deze regels betrekking hebben](#) tot en met [75. Registratie](#)) en de geldigheidsduur van resultaten (artikelen [146. Beperkte geldigheidsduur toets en vrijstelling](#) tot en met [148. Verlenging geldigheidsduur door examencommissie](#)):

1. een onvoldoende studeerbare opleiding;
2. activiteiten op maatschappelijk gebied.

Er kan ook sprake zijn van een vorm van studievertraging waarvoor de student financiële hulp heeft gekregen op grond van een van de financiële regelingen voor studenten, zoals opgenomen in hoofdstuk 3 van deze Onderwijsgids.

87. Procedure vaststelling bijzondere en persoonlijke omstandigheden

a. Zo snel mogelijk melden bij de studentendecaan

Geldt voor de student een omstandigheid die in artikel [85. Definitie persoonlijke omstandigheden](#) of [86. Andere bijzondere omstandigheden](#) staat? En kan die leiden tot studievertraging? Dan laat hij dat zo snel mogelijk aan een studentendecaan weten. Daarbij vertelt hij:

- voor welke periode de omstandigheid geldt of gold;
- wat de omstandigheid is en hoe ernstig die is; de student laat bewijzen zien;
- in hoeverre hij niet aan het onderwijs of toetsen kan of kon meedoen.

Alle contacten met studenten worden genoteerd in het registratiesysteem van de studentendecaan. Als een student dat wil kan hij een kopie krijgen van wat er over deze contacten in het systeem staat.

b. Opstellen 'verklaring studentendecaan'

De studentendecaan maakt een 'Verklaring studentendecaan' als:

- de student heeft bewezen dat de persoonlijke of bijzondere omstandigheid van toepassing zijn;
- en de studentendecaan heeft bepaald dat de student studievertraging heeft door die omstandigheid, of naar verwachting

zal hebben.

In deze verklaring staan de datum van het eerste gesprek over de omstandigheid en de punten die bij a worden genoemd. Daarnaast kan de studentendecaan opmerkingen, adviezen en afspraken opnemen voor de student zelf of voor bespreking met de studiebegeleider.

Sommige omstandigheden zijn vertrouwelijk. Daarom spreekt de studentendecaan met de student af wat daarover in de verklaring komt.

c. Bespreking met leercoach en aanpassing persoonlijk studieplan

De student laat de Verklaring studentendecaan aan zijn leercoach zien. Hij bespreekt met hem de studievertraging en het advies als hij dat heeft gekregen. De student past daarna zijn persoonlijk studieplan aan. De bespreking en aanpassing van het persoonlijk studieplan gebeuren zo snel mogelijk na het gesprek met de studentendecaan. Als dit nodig is, wordt de onderwijsovereenkomst aangepast met een bijlage.

Met internationale studenten voor wie dit geldt, praat de leercoach ook over de voortgangseis voor de IND. Kijk ook in artikel [73. Procedure na afloop studiejaar](#).

d. Verzoek bijzondere voorzieningen

Op grond van bijzondere omstandigheden kan een student met een verklaring of advies van de studentendecaan bijzondere voorzieningen aanvragen bij de examencommissie, de opleiding, of de service-organisatie.

88. Vertrouwelijkheid persoonlijke omstandigheden

Iedereen die weet van een melding van persoonlijke omstandigheden:

- gaat vertrouwelijk om met die informatie;
- gebruikt die informatie alleen in zijn functie en voor de uitvoering van regelingen in deze Onderwijsgids.

De studentendecaan handelt conform de gedragscode decanen en geeft de opleiding alleen informatie binnen:

- de grenzen van zijn functie;
- binnen de afspraken die hij met de student heeft gemaakt over de vertrouwelijkheid van de informatie.

DEEL 8. TOETSEN

Hoofdstuk 1. Inhoud en afname van toetsen en publicatie van beoordelingsnormen

89. Aansluiting op onderwijs

De eindkwalificaties of leeruitkomsten en de toetsdoelen van elke toets sluiten aan op de eenheid van leeruitkomsten die in de bijlage "Beschrijving eenheden van leeruitkomsten" beschreven staat, of op een module binnen die eenheid van leeruitkomsten.

In de opdracht of vraag in de toets staat duidelijk hoe die precies moet worden uitgewerkt.

90. Tijdsduur toets

Studenten hebben volgens redelijke normen voldoende tijd om de toets te maken.

91. Beoordelingsnormen

Voor practica en groepsopdrachten maken we de beoordelingsnormen bekend voordat die beginnen.

We maken de beoordelingsnormen bekend voordat we de toetsuitslagen laten weten.

Hoofdstuk 2. Vorm van toetsen

92. Toetsvormen

De toetsing is leerwegaafhankelijk en een toets kan uit verschillende deelttoetsen bestaan. Een toets kan een schriftelijke of mondelinge toets zijn of een toets op een andere manier. De vorm van elke toets is vastgelegd in de eenheid van leeruitkomsten in het Jaarprogramma.

In de [Bijlage: Jaarprogramma's](#) van de OER worden de toetsvormen vastgelegd. Er zijn drie vormen van toetsen, die op verschillende manieren uitgewerkt kunnen worden:

1. **Schriftelijk**
De student beantwoordt toetsvragen op papier of digitaal. Of voert een opdracht op papier of digitaal uit.
2. **Mondeling**
De student beantwoordt toetsvragen in een (online) gesprek met een of meer examiner(en).
3. **Een andere wijze**
De student voert voor de toets of toetsopdracht taken uit die de opleiding nader omschrijft. Het kan zijn dat hij daarnaast nog een onderdeel op papier, digitaal of mondeling moet doen, of een combinatie hiervan.

Indien noodzakelijk kan de toetsvorm, met inachtneming van het medezeggenschapstraject, gedurende het studiejaar gewijzigd worden. Studenten zullen hierover tijdig worden geïnformeerd.

93. Mondelinge toetsen

a. Eén student per keer mondeling getoetst.

Bij een mondelinge toets (online of fysiek) doet één student per keer de toets. Dat geldt niet als de examencommissie anders heeft beslist. Of als er op andere wijze wordt getoetst. We maken dat laatste bekend voordat de student start met het onderwijs van de eenheid van leeruitkomsten.

b. Examinatoren en openbaarheid

Een mondelinge (deel)toets wordt afgenomen door twee examinatoren. Dit kan anders zijn, als het organisatorisch niet haalbaar is of als de toets online wordt afgenomen. De mondelinge (deel)toets moet dan worden opgenomen.

Dit geldt niet voor de onderdelen van een afstudeerprogramma. Deze worden afgenomen door twee examinatoren. Een

mondelinge (deel)toets is openbaar want dat zorgt voor openheid en het geeft de mogelijkheid om te controleren hoe de toets wordt afgenomen. Dit geldt niet als de examencommissie anders bepaalt.

c. Regels voor afname

Mondelinge toetsen worden afgenomen door twee examinatoren of één examiner en een gecommiteerde. Een gecommiteerde is een onafhankelijke deskundige uit het werkveld.

Als maar één examiner een mondelinge toets afneemt (online of fysiek), wordt altijd een geluidsopname of een video-opname gemaakt.

d. Protocol

Van een mondelinge toets wordt een protocol gemaakt. Daar zetten de examinatoren hun handtekening op. Als er een gecommiteerde bij de toets was, zet die ook zijn handtekening. Het protocol wordt bewaard zoals de regeling bewaartermijnen van de hogeschool bepaalt.

Is er een geluidsopname van een mondelinge toets gemaakt? Dan wordt die bewaard zoals de regeling bewaartermijnen van de hogeschool bepaalt.

94. Afwijkende toetsvorm

Gronden

De student met een functiebeperking kan de examencommissie vragen of hij de toets mag doen op een manier die zoveel mogelijk past bij zijn functiebeperking. Hij kan ook vragen om extra of aangepaste hulpmiddelen die hij nodig heeft om de toets te kunnen doen.

Een student kan ook om andere redenen vragen of hij de toets in een andere vorm kan doen. De examencommissie geeft daar alleen in bijzondere, individuele gevallen toestemming voor.

Aanpassingen zijn alleen mogelijk als de toetsdoelen en het niveau van de toets niet veranderen.

Procedure

De student vraagt een andere toetsvorm uiterlijk aan het begin van de onderwijsperiode. Hij stuurt zijn verzoek schriftelijk naar de examencommissie. Daarin zet hij de redenen voor zijn vraag. Hij stuurt een advies van de studentendecaan mee ([Klik hier](#) voor meer informatie over het advies van de studentendecaan).

De examencommissie beslist zo snel mogelijk, maar op zijn laatst vijftien werkdagen nadat het verzoek compleet is.

Hoofdstuk 3. Tijdvakken en frequentie van toetsen

95. Tijdvakken voor toetsen

Elke eenheid van leeruitkomsten wordt zo mogelijk afgesloten met een of meer toetsen in de onderwijsperiode waarin het onderwijs wordt aangeboden. Als het onderwijs gedurende een semester wordt aangeboden vindt de toets zo mogelijk plaats in dat semester.

Als de eenheid van leeruitkomsten is opgebouwd uit modules, worden de modules ook zo mogelijk afgesloten in de onderwijsperiode of het semester waarin de eenheid van leeruitkomsten wordt aangeboden.

In de [Bijlage: Jaarprogramma's](#) staat wanneer de toetsen plaatsvinden.

Bij flexibele opleidingen kan het jaarprogramma ook individueel worden opgemaakt en kan worden afgeweken van het standaard jaarprogramma. Afspraken hierover worden vastgelegd in het persoonlijk leerplan, dat onderdeel uitmaakt van de onderwijsovereenkomst.

96. Aantal toetsgelegenheden per studiejaar

De student kan binnen de gewone onderwijsperioden op twee momenten per studiejaar alle toetsen van zijn vorm of variant doen. Op deze regel zijn vier uitzonderingen.

- Het kan zijn dat er maar één toetsgelegenheid per studiejaar is voor de toetsen *na het eerste jaar*, waarvoor geen herkansing in hetzelfde studiejaar gepland kan worden, omdat dat niet past bij de aard van de eenheid van leeruitkomsten. Dat geldt bijvoorbeeld voor een stage in de vierde periode.
- De opleiding kan bij sommige toetsen bepalen dat een student meer dan twee gelegenheden krijgt.
- De opleiding kan bepalen dat voor toetsen maar één gelegenheid per studiejaar is.
- Het kan zijn dat het aanbieden van twee toetsgelegenheden per studiejaar niet voor alle toetsen haalbaar is als gevolg van de coronamaatregelen. Wanneer het, door deze maatregelen, niet mogelijk is om student twee toetskansen aan te bieden in het huidige studiejaar, zal/zullen de niet aangeboden kans(en) aangeboden worden in het volgende studiejaar.

Hoofdstuk 4. Herkansing

97. Tijdvakken herkansing

De laatste herkansing van het eerste jaar valt voor het einde van de vierde periode. Dat heeft te maken met het feit dat het studieadvies op tijd moet worden gegeven.

Voor toetsen in het programma van het tweede (zie hier het voorbehoud bij deel 7) of volgende jaar kan dat ook voor het begin van het nieuwe studiejaar zijn. Dat is dan in periode vijf.

98. Herkansing bij een voldoende voor de eerste kans

Als de student een voldoende heeft gehaald voor een toets, mag hij geen herkansing doen.

Wil de student in een bijzondere situatie een herkansing? Dan dient hij een verzoek in bij de examencommissie. Die beslist binnen dertig werkdagen. Wijst de examencommissie het verzoek toe? Dan geldt het hoogste resultaat dat de student heeft gehaald.

99. Extra kans wegens bijzondere omstandigheden

In bijzondere gevallen kan de examencommissie besluiten om een extra kans op een toetsgelegenheid te geven.

Het gaat dan om persoonlijke omstandigheden, die in artikel [85. Definitie persoonlijke omstandigheden](#) staan. Of in andere, heel bijzondere gevallen.

De student moet de examencommissie daarom vragen en daarbij de reden voor zijn vraag geven. De examencommissie vraagt advies aan een studentendecaan, als zij dat nodig vindt. De examencommissie beslist binnen vijftien werkdagen.

Na 3 juli 2023 zijn er geen extra kansen in het programma van het eerste jaar (zie het voorbehoud bij deel 7). Dat heeft te maken met het feit dat het studieadvies op tijd moet worden gegeven.

100. Herkansing bij programmaveroudering en vernieuwing

Er gelden bijzondere regels over herkansingen als een programma is verouderd of wordt vernieuwd. Kijk hiervoor in de artikelen [21. Programmawijziging](#) tot en met [24. Evaluatie van het onderwijs](#).

Hoofdstuk 5. Vervroegen van toetsgelegenheden

101. Vervroegen

De examencommissie kan de student één keer toestaan één of meer toetsen vroeger te doen, zodat hij het afsluitend examen kan halen zonder onevenredige studievertraging.

Daarbij geldt de voorwaarde dat het vervroegen redelijk mogelijk moet zijn.

Zijn de twee toetsgelegenheden in het studiejaar al geweest? Dan krijgt de student een derde toetsgelegenheid.

De student moet een verzoek bij de examencommissie indienen en daarbij de reden van zijn verzoek geven.

De examencommissie beslist binnen vijftien werkdagen nadat het verzoek compleet is ingediend. De examencommissie gaat coulant om met deze verzoeken.

102. Voorwaarden voor vervroegen van toetsgelegenheden

Voor vervroegen moet de student aan deze voorwaarden voldoen:

1. Hij moet nog maximaal 10 credits voor een opleiding met 240 credits, maximaal 7 credits voor een opleiding met 180 credits met zijn afsluitend examen.
2. Om het overgebleven aantal credits te halen is er geen aanwezigheidsplicht bij het onderwijs. Hij hoeft ook geen groepswork te doen.
3. Hij kan in de eerstkomende onderwijsperiode of onderwijsperioden geen onderwijsactiviteiten uitvoeren of toetsen maken door het programma van de hogeschool. Daarbij wordt uitgegaan van de vier gewone onderwijsperioden per studiejaar.
4. Hij heeft:
  - meegedaan aan het onderwijs dat bij de toetsen hoort;
  - meegedaan aan de toetsen zelf;
  - geprobeerd een goed resultaat te halen door goede voorbereiding.

Hoofdstuk 6. Tijdstippen, plaats, duur van toetsen.

103. Toetsrooster, toetsruimte, hulpmiddelen

Het servicepunt maakt binnen twee weken na het begin van een onderwijsperiode via Iris het toetsrooster bekend dat de opleiding heeft vastgesteld. Als er wijzigingen zijn in een toetsruimte wordt dit uiterlijk twee werkdagen voor de toets bekendgemaakt.

De opleiding plant de toetsmomenten zo, dat ze voor de studenten zo goed mogelijk zijn verdeeld. Een toets, mondeling of schriftelijk, noemen we toetszitting.

De examinerator laat binnen twee weken na het begin van de onderwijsperiode weten welke hulpmiddelen de student bij de toets mag gebruiken.

De student houdt zich verder aan:

- de regels over hulpmiddelen die bij de eenheid van leeruitkomsten genoemd staan;
- wat over die regels staat in de aanwijzingen voor de toetszitting;
- wat de examencommissie hem vertelt.

Naast het toetsrooster kan de student bij een flexibele opleiding ook afspraken maken over toetsen in zijn persoonlijk leerplan.

104. Uiterste inleverdatum werk

In het toetsrooster staat wanneer de student op zijn laatst werk buiten een toetszitting moet inleveren. Staat die datum niet in het toetsrooster? Dan wordt hij op een andere manier op tijd bekend gemaakt.

Van tevoren wordt ook bekend gemaakt wat het gevolg is als de student het werk niet of niet tijdig inlevert. Dat geldt niet als dat al in de bijlage "Beschrijving eenheden van leeruitkomsten" staat.

Bij flexibele opleidingen worden hierover afspraken gemaakt in het persoonlijk leerplan van de student.

105. Duur van de toetszitting

Schriftelijke toetsduur

Een schriftelijke toetszitting duurt maximaal honderdtachtig minuten. Dat geldt niet als de examencommissie voor een student een langere tijd heeft vastgesteld.

Mondelinge toets

Een individuele mondelinge toetszitting duurt minimaal vijftien en maximaal zestig minuten. Dat geldt niet als het nodig is dat de toetszitting langer duurt, omdat dat past bij de toetszitting. In de bijlage "Beschrijving eenheden van leeruitkomsten" staat hoe lang de toetszitting duurt. Als dat nodig is, staat erbij waarom de toetszitting zo lang duurt.

Hoofdstuk 7. Extra voorzieningen bij toetsing

106. Taalachterstand

Als een student, in het kader van zijn opleiding, aanvullend onderwijs in de Nederlandse taal volgt, dan kan de examencommissie aan de student een voorziening toekennen. De student moet hiervoor een verzoek bij de examencommissie indienen, waarbij hij aantoont een opleiding in de Nederlandse taal te volgen. Deze opleiding dient student zodanig op te leiden dat deze aan het eind van de opleiding is opgeleid tot niveau 4F. De examencommissie kan de toetsduur verlengen met maximaal dertig minuten. Daarnaast kan de examencommissie de student toestaan een woordenboek te gebruiken. De voorziening wordt voor maximaal twee jaar toegekend.

107. Functiebeperking

De examencommissie kan voor een student met een functiebeperking de toetsduur met maximaal 60 minuten verlengen. Of besluiten om een andere toetsvoorziening toe te kennen. Of beide. De student moet daar zelf een verzoek voor indienen. Voordat een verzoek bij de examencommissie kan worden ingediend, raadpleegt de student de studentendecaan voor een advies. De studentendecaan kan op verzoek van de student een advies voor de examencommissie opstellen en stuurt dit advies naar de student. Meer informatie over de studentendecaan vind je [hier](#).

108. Toets op ander tijdstip of ander plaats

In zeer bijzondere gevallen kan de examencommissie de student de mogelijkheid geven de toets op een ander moment of op een andere plaats te doen. Een functiebeperking kan zo'n bijzonder geval zijn.

109. Indienen verzoek om voorzieningen

Een student stuurt zijn verzoek om een hulpmiddel aan het begin van de onderwijsperiode schriftelijk aan de examencommissie. Als de bijzondere situatie pas later ontstaat, stuurt de student zijn verzoek zo snel mogelijk daarna. De examencommissie geeft ook dan de hulpmiddelen het liefst voor de lopende onderwijsperiode. Kan dat niet meer omdat de student zijn verzoek te laat heeft gestuurd? Dan geeft de examencommissie de hulpmiddelen voor de eerstvolgende onderwijsperiode.

De student vertelt in zijn verzoek de reden voor zijn verzoek.

Als de student een functiebeperking heeft, stuurt hij digitaal of schriftelijk een advies van een studentendecaan mee. Als de studentendecaan een verklaring van een extern deskundige heeft geaccepteerd, zegt hij dat in zijn advies.

De examencommissie informeert de student op zijn laatst vijftien werkdagen nadat de student zijn verzoek compleet heeft ingediend, schriftelijk over haar beslissing.

Hoofdstuk 8. Aanmelding voor toetsen

110. Voor welke toetsen aanmelding

De student meldt zich voor de toetsen in een onderwijsperiode aan in de aanmeldingsperiode die daarvoor is bepaald. Aanmelding is nodig:

- voor de schriftelijke en digitale toetszittingen;
- voor toetsen waarvoor de student werk moet inleveren dat via de digitale omgeving wordt ingeleverd en beoordeeld. Dit geldt niet in de situaties waarbij de opleiding dit voor de student doet.

111. Student heeft zich niet tijdig aangemeld

Als een student zich niet op tijd heeft aangemeld, kan hij zich in de week na de aanmeldperiode nog aanmelden bij het servicepunt. Hij wordt dan via het servicepunt ingeschreven.

Zonder aanmelding kan de student niet meedoen. Kan een student er niets aan doen dat hij zich niet heeft aangemeld? Dan dient hij zo snel mogelijk een verzoek in bij de examencommissie. Daarin vraagt hij of hij toch nog mag meedoen. Hij doet dat schriftelijk, waarbij hij de reden van zijn verzoek aangeeft.

De examencommissie informeert de student op zijn laatst vijftien werkdagen nadat de student zijn verzoek compleet heeft ingediend, schriftelijk over haar beslissing.

112. Identieke toetsen

Staat de student voor meer opleidingen ingeschreven bij de hogeschool? En bieden die opleidingen dezelfde toets aan? Dan geldt de aanmelding voor beide opleidingen. Maar het aantal toetsgelegenheden per jaar blijft twee. Het resultaat wordt voor beide opleidingen genoteerd.

113. Bevestiging aanmelding

De student ontvangt een bevestiging van de aanmelding. De bevestiging betekent niet altijd dat de student mag meedoen. Dat mag hij alleen als hij voldoet aan alle voorwaarden die gelden om aan de toets te kunnen meedoen. Dat zijn zowel de algemeen geldende voorwaarden uit deze OER, als de voorwaarden zoals in de bijlage "Beschrijving eenheden van leeruitkomsten".

Hoofdstuk 9. Participatie en aanwezigheidsplicht

114. Participatie in groepswerk

Is er sprake van groepswerk? Dan is de student verplicht om actief mee te werken.

Ziet de docent dat de student niet meewerkt? En ziet hij geen verbetering, ondanks dat de docent hem heeft gestimuleerd om mee te werken? Dan kan de docent tegen de student zeggen dat hij niet meer mee mag doen aan de eenheid van leeruitkomsten of de module. De docent meldt de student dan zo snel mogelijk aan bij de examencommissie. Die neemt een officieel besluit of de student nog mag meedoen aan de eenheid van leeruitkomsten of module.

Voordat de examencommissie een besluit neemt, geeft zij de student de mogelijkheid om zijn verhaal te doen. Daarvan wordt een verslag gemaakt.

Heeft de onderwijs- of werkgroep of de docent/werkgroep niet genoeg zijn best gedaan om ervoor te zorgen dat de student wel meewerkt? Dan besluit de examencommissie dat de student mag blijven meedoen. De examencommissie beslist binnen dertig werkdagen.

115. Aanwezigheid, actieve participatie en/of voorbereiding vereist

Is het bij een eenheid van leeruitkomsten verplicht aanwezig te zijn, actief mee te doen en zaken voor te bereiden? Dan kan de examencommissie op voorstel van de docent besluiten dat de student niet meer mee mag doen. Dat kan alleen als dit is opgenomen in de beschrijving van de eenheid van leeruitkomsten in de bijlage "Beschrijving eenheden van leeruitkomsten"

Voordat de examencommissie besluit, geeft zij de student de mogelijkheid om zijn verhaal te doen. Daarvan wordt een verslag gemaakt.

In bijzondere gevallen kan de examencommissie bepalen dat de student helemaal of voor een deel niet verplicht is aanwezig te zijn of zaken voor te bereiden. Zij stelt de student dan eisen die in de plaats komen van die verplichting. De student dient hiervoor een verzoek in bij de examencommissie. Deze beslist binnen dertig werkdagen.

116. Gevolgen besluit tot uitsluiting

Het besluit van de examencommissie om de student te verbieden nog langer mee te doen, heeft tot gevolg dat de student de eerstvolgende toets van die eenheid van leeruitkomsten niet kan doen. Dit geldt niet als in de beschrijving van de eenheid van leeruitkomsten een andere sanctie staat.

Hoofdstuk 10. Beoordeling

117. Examinator(en)

Elke toets wordt beoordeeld door één of meer examinatoren. De examencommissie bepaalt wie de examinatoren zijn.

Als de beoordeling door meer dan één examiner plaatsvindt, wijst de examencommissie een eerstverantwoordelijke examiner

aan. Deze eerstverantwoordelijke examinerator gaat met de andere examinerator(en) in overleg en komt tot een beoordeling, met bijbehorende feedback. Vervolgens communiceert de eerstverantwoordelijke examinerator deze aan student. Dit geldt in elk geval bij het beoordelen van een eenheid van leeruitkomsten die behoort tot (een onderdeel van) een afstudeerprogramma.

118. Wijze van beoordeling

De examinerator beoordeelt het werk met de beoordelingsnormen die voor de toets schriftelijk zijn vastgelegd. De examencommissie kan de beoordelingsnormen veranderen of laten veranderen. Dat kan alleen in bijzondere gevallen en als de examencommissie uitlegt waarom ze dat wil doen.

De student heeft de toets gehaald, als de examinerator heeft bepaald dat het werk (schriftelijk of mondeling) van de student aan de eisen voldoet.

119. Inzichtelijkheid beoordeling

De student moet door de beoordelingsnormen en de manier van beoordelen kunnen zien hoe de uitslag is ontstaan.

120. Beoordeling stage en afstudeerproducten

De manier van beoordeling van de stage en de onderdelen van het afstudeerprogramma wordt schriftelijk vastgelegd in een toetsprotocol met de beoordelingsformulieren die daarbij horen.

De beoordeling van een eenheid van leeruitkomsten die behoort tot (een onderdeel van) een afstudeerprogramma gebeurt door minimaal twee examineratoren, tenzij dit anders in de bijlage "Beschrijving eenheden van leeruitkomsten" staat. De examencommissie kan een interne begeleider aanwijzen als examinerator, maar niet als examinerator die het eerstverantwoordelijk is.

De examinerator of - bij meer examineratoren - de examinerator die het eerstverantwoordelijk is, is verantwoordelijk voor de definitieve beoordeling van de stage en de eenheid van leeruitkomsten die hoort bij (een onderdeel van) het afstudeerprogramma.

Bij de beoordeling geldt de mening van een externe begeleider als advies aan de examinerator.

121. Beoordeling beroepsdeel bij duale vorm of stage

Bij de duale vorm komt het toetsprotocol als bijlage in de onderwijsarbeidsovereenkomst om zo het beroepsdeel te kunnen beoordelen. Bij een stage is het toetsprotocol een bijlage van de stageovereenkomst. In de bijlage staan de feedback en het oordeel van de praktijkbegeleider over het functioneren van de student. De praktijkbegeleider zet er zijn handtekening op en stuurt de bijlage daarna naar de examinerator.

Het oordeel van de praktijkbegeleider geldt als advies aan de examinerator, die verantwoordelijk is voor de beoordeling.

Hoofdstuk 11. Beoordelingsschalen en cijfers

122. Beoordeling in punten

Bij de beoordeling wordt de beoordelingsschaal 10 – 100 gebruikt.

De beoordeling is voldoende als de student 55 of meer punten heeft gekregen.

Als het resultaat minder dan 10 punten is, wordt de uitslag 10.

123. Beoordeling in letters

A. Beoordeling met voldoende/ onvoldoende van een toets

Voor een toets kan de waardering voldoende/onvoldoende (V/O) gelden, als dat past bij de inhoud van het onderwijs.

B. Beoordeling met boven niveau/ verwacht niveau/onder niveau van een toets

Voor een toets kan de waardering boven niveau/ verwacht niveau/onder niveau (bn/vn/on) gelden, als dat past bij de inhoud van het onderwijs.

124. Inleveren leeg toetsformulier

Als de student een leeg toetsformulier inlevert, is de uitslag 10 of O (onvoldoende) bij een eenheid van leeruitkomsten of een module, waarbij niet met een cijfer wordt gewerkt.

125. Niet deelnemen aan een toetsgelegenheid

Doet een student niet mee aan een toetsgelegenheid die voor hem geldt? Dan wordt geen uitslag in het studievolsysteem genoteerd. De student heeft dan wel die toetsgelegenheid gebruikt.

Dit geldt ook als de student zich niet heeft aangemeld of zich heeft afgemeld.

We willen graag dat de student zich afmeldt, omdat dat voor onze organisatie goed is om te weten. Maar als hij dat niet doet, heeft het geen gevolgen voor het aantal toetsgelegenheden dat de student nog heeft.

126. Omzetten cijfers behaald bij andere hogescholen of universiteiten

Als een beoordeling bij een andere hogeschool of universiteit is uitgedrukt in een andere schaal dan die van Inholland, veranderen we die beoordeling in de schaal van 10-100. De examencommissie geeft daar regels voor en bepaalt welke examinerator die verandering doet.

Gaat het om een beoordeling van buitenlandse instellingen? Dan noteren we een V (voldoende) of een O (onvoldoende) voor het resultaat. Als een student in aanmerking komt voor een predicaat zoals beschreven in artikel [181. 'Met genoeg'](#) of [182. 'Cum laude'](#) of als hij een bepaald gemiddelde nodig heeft voor een vervolgopleiding, kan de student aan de examencommissie vragen om het in het buitenland behaalde resultaat om te zetten in een cijfer.

De examencommissie beslist binnen vijftien werkdagen.

127. Cijfer van een eenheid van leeruitkomsten

Het cijfer van een eenheid van leeruitkomsten is het gewogen gemiddelde van de cijfers van de modules en de toetsen van de eenheid van leeruitkomsten, in de verhouding van de zwaarte van de modules en toetsen zoals bepaald in het Jaarprogramma van deze OER.

De hoofdregel bij het vaststellen van een cijfer voor een eenheid van leeruitkomsten is dat de student voor alle deelttoetsen een voldoende (55 punten of meer, bij de deeltijdopleiding Verpleegkunde is dit bij beoordeling 'Verwacht Niveau' of hoger) moet hebben gehaald, voordat hij de eenheid van leeruitkomsten met een voldoende kan afsluiten. Compensatie van onvoldoendes binnen een eenheid van leeruitkomsten is dus niet mogelijk.

Een uitzondering op deze regel zijn de eenheden van leeruitkomsten waarvan in het Jaarprogramma van deze OER staat dat compensatie wel mogelijk is. In dat geval staat bij de eenheid van leeruitkomsten welke regels voor compensatie gelden. Het cijfer van een eenheid van leeruitkomsten moet, onafgerond, altijd minimaal 55 punten zijn (bij de deeltijdopleiding Verpleegkunde moet dit minimaal zijn beoordeeld op 'Verwacht Niveau').

128. Eindcijfer

Elke eenheid van leeruitkomsten dient met een voldoende te worden afgerond.

Van het cijfer van een eenheid van leeruitkomsten (zie artikel [127. Cijfer van een eenheid van leeruitkomsten](#)) maken we een eindcijfer op de beoordelingsschaal 1 – 10. Dit eindcijfer komt op de cijferlijst die bij het getuigschrift hoort. We ronden eindcijfers af op hele getallen zoals dat in Nederland altijd gebeurt.

Voor een beperkt aantal eenheden van leeruitkomsten kan het eindoordeel worden uitgedrukt in voldoende/onvoldoende. Dat is het geval als we het oordeel niet in een cijfer kunnen uitdrukken, omdat dat past bij het onderwijs.

Er kunnen maar heel weinig eenheden van leeruitkomsten een eindoordeel O/V krijgen. Als de student te veel eenheden van leeruitkomsten met een vrijstelling of een V heeft, kan hij namelijk niet meer het predicaat 'met genoeg' of 'cum laude' krijgen. Kijk voor informatie over een predicaat bij de artikelen [181. 'Met genoeg'](#) en [182. 'Cum laude'](#).

Let op: de deeltijd opleiding Verpleegkunde neemt deel aan een pilot. Hierbij wordt het eindoordeel van de eenheden van leeruitkomsten uitgedrukt in: 'Onder Niveau' - 'Verwacht Niveau' - 'Boven Niveau'.

Hoofdstuk 12. Toetsuitslag

129. Termijn uitslag mondelinge toets en uitvoering praktijkopdracht

De examiner bepaalt na het afnemen van een mondelinge toets of na de uitvoering van een praktijkopdracht als toets, de uitslag daarvan. Als dat kan, laat hij de student meteen na de toets weten wat de uitslag ongeveer is.

De student krijgt de definitieve einduitslag op zijn laatst tien werkdagen na de toets via het Peoplesoft-studievolgsysteem.

130. Termijn uitslag schriftelijke toets

De student krijgt de einduitslag via het Peoplesoft-studievolgsysteem uiterlijk vijftien werkdagen nadat hij de toets heeft gedaan of na de uiterste datum waarop hij de toets kon inleveren.

131. Termijn voor uitslag van bijzondere schriftelijke toetsen

Voor een aantal soorten schriftelijke toetsen krijgt de student de einduitslag via het Peoplesoft-studievolgsysteem uiterlijk twintig werkdagen nadat hij de toets heeft gedaan of na de uiterste datum waarop hij de toets kon inleveren. Die soorten zijn bijvoorbeeld (onderzoeks-)rapporten, stageverslagen en scripties. Als deze termijnen gelden, staat dat bij de uitwerking van de toetsvorm in de bijlage "Beschrijving eenheden van leeruitkomsten" van de OER.

132. Afwijkende termijn

De examencommissie kan de beoordelingstermijnen veranderen die in de artikelen 129, 130 en 131 staan. Zij laat daarbij de redenen weten waarom ze dat doet. De examencommissie let erop dat termijnen voor toetsen die belangrijk zijn voor het (bindend) studieadvies zo zijn, dat het advies op tijd kan worden gegeven. De studenten krijgen het meteen te horen als een termijn langer wordt.

133. Bekendmaking uitslag

De student krijgt een bericht van de uitslagen die in het Peoplesoft-studievolgsysteem staan. Hij kan daar een kopie van maken als bewijs.

In het bericht wordt de student gewezen op zijn inzagerecht. Kijk hiervoor ook in artikel [149. Inzagerecht en feedback](#). Er staat ook in dat hij beroep kan instellen bij het college van beroep voor de examens via de [digitale portal](#) op Iris.

134. Herziening uitslag

Blijkt na een melding van een student of bij nabespreking van de toets, dat de beoordeling niet klopt? Dan kan de examiner de uitslag veranderen. Daarvoor gelden dezelfde bepalingen als voor de eerste keer dat de examiner de uitslag bepaalde.

135. Cijfercorrectie

Is een uitslag in het studievolgsysteem niet hetzelfde als de uitslag die de examiner eerder bekend maakte? Dan kan de student de examiner vragen de uitslag te veranderen. Hij doet dat binnen vier weken na de datum waarop de uitslag in het studievolgsysteem kwam. Hij stuurt stukken mee die zijn vraag onderbouwen.

De student kan beroep instellen tegen de beslissing van de examiner om de uitslag niet te veranderen. Hij doet dat binnen zes weken bij het college van beroep voor de examens via de digitale portal [Klachten en geschillen](#) op Iris.

136. Inleveren, bewaren en zoekraken werk

Bij elke toets zet de examiner of een surveillant op de presentielijst of de student aanwezig is en het werk heeft ingeleverd.

De student zorgt ervoor dat hij een (digitale) kopie bewaart van werk dat hij heeft ingeleverd buiten een toetszitting om.

Kan de examiner geen uitslag bepalen, omdat het werk zoek is? Dan laat hij dat weten aan de examencommissie.

De student moet de toets opnieuw doen. Als dat nodig is, bepaalt de examencommissie dat de student hiervoor een extra toetsgelegenheid krijgt.

De examencommissie beslist binnen dertig werkdagen.

Hoofdstuk 13. Onregelmatigheden, fraude en plagiaat

137. Regels rond toetsing

De regels die gelden bij het doen van toetsen staan:

- in de aanwijzingen voor de toetszittingen;
- in de bijlage "Beschrijving eenheden van leeruitkomsten"

De examencommissie kan aanvullende regels maken. Als dat het geval is, worden die regels binnen twee weken na het begin van het onderwijs bekend gemaakt, uitgaande van de datum die is vastgelegd in het persoonlijk leerplan. De regels staan ook op het voorblad van de toets.

De aanwijzingen gaan over schriftelijke toetszittingen, maar gelden op dezelfde manier voor andere vormen van toetsing.

De student houdt zich bij alle toetsen aan deze regels en aan de (aanvullende) aanwijzingen die de surveillant, de examinerator of de examencommissie geven.

138. Onregelmatigheid

Gebeurt er in het proces van toetsing iets wat niet volgens de regels is die in deze OER, de huisregels of de toetsregeling staan? Dan noemen we dat een onregelmatigheid. Een onregelmatigheid *kan* ook fraude of plagiaat zijn, maar is dat niet altijd.

Onregelmatigheden kunnen ertoe leiden dat we bepalen dat de toets ongeldig is voor de student, voor alle studenten die hebben meegedaan of voor een deel van de studenten die hebben meegedaan. Ook als zij geen schuld hebben aan de onregelmatigheid. We doen dat als het niet meer mogelijk is om een juist oordeel te geven over kennis, inzicht en vaardigheden of (beroeps)houding. Kijk hiervoor ook in de artikelen [144. Gronden voor ongeldigheidsverklaring](#) en [145. Gevolgen ongeldigheidsverklaring](#).

139. Ordeverstoring

Stoort een student de orde tijdens een toets zo, dat andere studenten er last van hebben bij het doen van de toets? Dan kan de surveillant de student opdracht geven de toetsruimte te verlaten. De surveillant zet dat op het protocol. De examencommissie beslist zo snel mogelijk of de surveillant terecht die opdracht gaf. Ze volgt daarbij de procedure die in artikel 142 staat.

Weigert de student de toetsruimte te verlaten? Dan kan de surveillant beslissen om de student te laten zitten, om extra onrust voor de andere studenten te voorkomen. In dat geval geeft de surveillant het werk van de student niet aan de examinerator, maar aan de examencommissie. Hij schrijft de gebeurtenis op het protocol.

De examencommissie beslist op dezelfde manier als wanneer de student wel was weggegaan. Besluit de examencommissie dat de opdracht aan de student om weg te gaan niet terecht was? Dan beoordeelt de examinerator het werk toch nog.

Besluit de examencommissie dat de student terecht is weggestuurd? Dan zien we dat alsof de student een leeg toetsformulier heeft ingeleverd. Hij krijgt dan de toetsuitslag 10 (op de beoordelingsschaal 10-100) of O (onvoldoende).

Besluit de examencommissie dat het niet terecht was dat de student is weggestuurd? Dan mag de student de toets opnieuw doen. De examencommissie beslist wanneer en hoe dat gebeurt.

140. (Ernstige) fraude

1. Fraude is het handelen van een student of het nalaten daarvan, waardoor een juist oordeel over zijn kennis, inzicht, vaardigheden of (beroeps)houding geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt. Het is onder meer, maar niet uitsluitend, fraude als de student:

- a. tijdens de toets hulpmiddelen gebruikt die hij niet mag gebruiken;
- b. afkijkt tijdens een toets;
- c. binnen of buiten de toetsruimte informatie over de toets aan anderen geeft of van anderen krijgt;
- d. antwoorden bij enquêtes of interviews of onderzoekgegevens verzint of vervalst;
- e. teksten, redeneringen, gegevens of ideeën van anderen gebruikt of overneemt zonder de bron daarvan compleet en goed te vermelden (plagiaat).

2. Als ernstige fraude kan, onder meer maar niet uitsluitend, worden aangemerkt:

- f. beoordelingen vervalsen, bijvoorbeeld door het werk bij de inzage te veranderen;
  - g. de toets (gedeeltelijk) door of voor een ander (laten) maken;
  - h. het valselijk opmaken en/of het vervalsen van een handtekening;
  - i. wanneer bovenstaande onder 1.d. en 1.e. voorkomen in een onderdeel van het afstudeerprogramma.
- Herhaalde fraude kan ook worden aangemerkt als ernstige fraude.

141. Meewerken aan fraude

Meewerken aan fraude zien we ook als fraude. Meewerken aan fraude is onder meer:

- studenten laten afkijken;
- tijdens een toets informatie aan anderen geven of van anderen krijgen;
- voor of tijdens een toets vragen, opgaven of modelantwoorden geven;
- een toets of een (deel van een) werkstuk maken onder de naam van een ander.

Dit zijn niet alle manieren van meewerken aan fraude.

142. Procedure bij onregelmatigheden en het vermoeden van fraude

Melding bij examencommissie

Als de surveillant of examiner voor, tijdens of na de toets-bijvoorbeeld bij het nakijken- onregelmatigheden constateert of fraude vermoedt, meldt hij dat in het protocol dat bij elke toets wordt gemaakt.

Rechten en plichten student

De student kan worden gevraagd de documenten, data of voorwerpen te geven, die een rol konden spelen bij de – vermoedelijke – fraude. Als de student dat weigert, wordt dat op het protocol gemeld.

De student mag op het protocol zijn opmerkingen over de gebeurtenis opschrijven. In dat geval mag hij zijn handtekening op het protocol zetten, maar hij is dat niet verplicht.

De surveillant of examiner geeft de examencommissie:

- het protocol;
- bewijsstukken als die er zijn;
- het werk dat de student heeft gemaakt, als dat nodig is

Opschorten beoordeling

Zijn er onregelmatigheden of is er het vermoeden van fraude voordat het werk is nagekeken? Dan wordt het werk van de student niet beoordeeld totdat de examencommissie een besluit heeft genomen.

Horen

Voordat de examencommissie een besluit neemt, mag de student zijn verhaal vertellen. Daarvan wordt een verslag gemaakt.

Voordat het college van bestuur beslist over een voorstel om de student uit te schrijven, mag de student zijn verhaal doen. Daarvan wordt een verslag gemaakt.

1. Besluitvorming

De examencommissie beslist binnen dertig werkdagen of sprake is van fraude op grond van:

- de schriftelijke stukken;
- en wat de student in zijn verhaal heeft verteld.

Als sprake is van fraude, beslist de examencommissie of sprake is van ernstige fraude.

Daarna besluit de examencommissie welke maatregelen worden genomen. De mogelijke maatregelen staan in artikel 143.

143. Maatregelen bij fraude

Maatregelen bij fraude

Bij fraude neemt de examencommissie maatregelen die bij de fraude passen.

Dat kunnen alleen deze maatregelen zijn:

- De examencommissie bevestigt de maatregelen die de examiner of surveillant heeft genomen.
- De student krijgt een schriftelijke waarschuwing.
- De examencommissie verklaart de toets van de student ongeldig. In dat geval wordt het werk niet beoordeeld. Als het werk al wel beoordeeld is, wordt geen cijfer opgenomen in het Peoplesoft-studiesysteem. Als er al een cijfer in dat systeem staat, wordt dat verwijderd. In beide gevallen worden de letters ME (Maatregel Examencommissie) ingevoerd.
- De examencommissie besluit dat de student niet mag meedoen bij de eerstvolgende gelegenheid van dezelfde toets.
- De examencommissie besluit dat de student niet mag meedoen aan alle toetsen voor een periode die de examencommissie bepaalt. Die periode is niet langer dan een jaar.

Maatregelen bij ernstige fraude

Bij ernstige fraude of herhaling van fraude kan de examencommissie het college van bestuur voorstellen de inschrijving van de student voor de opleiding te beëindigen. Zij heeft daarover eerst overleg met de domeindirecteur.

Hoofdstuk 14. Ongeldig verklaren uitslag

144. Gronden voor ongeldigheidsverklaring

De examencommissie kan bepalen dat een uitslag ongeldig is als na de bekendmaking van de uitslag blijkt dat er:

- onregelmatigheden waren die een juiste beoordeling onmogelijk maken, ook als de student(en) geen schuld hebben aan de onregelmatigheid;
- fraude was;
- een uitspraak was van een beroepsinstantie.

De examencommissie beslist binnen dertig werkdagen nadat een van bovenstaande omstandigheden bekend is geworden.

145. Gevolgen ongeldigheidsverklaring

Is de uitslag ongeldig? Dan wordt voor de student of studenten voor wie de toets ongeldig is, de letters ME (Maatregel Examencommissie) ingevuld. De examencommissie laat de student of studenten haar beslissing schriftelijk weten. In het bericht staat dat de student beroep kan instellen.

Moet het werk opnieuw beoordeeld worden? En moet de uitslag opnieuw worden bepaald? Dan geeft de examencommissie hiervoor opdracht aan een examiner. De nieuwe uitslag komt in de plaats van de uitslag die was verwijderd.

Hoofdstuk 15. Geldigheidsduur behaalde toetsen en vrijstellingen

146. Beperkte geldigheidsduur toets en vrijstelling

Een toetsresultaat heeft een beperkte geldigheidsduur als de volgende twee voorwaarden allebei gelden:

- Het toetsresultaat heeft een vervaldatum, die in artikel [23. Vervaldatum, overgangsperiode en geldigheidsduur](#) van deze OER staat opgenomen;
- en de kennis, het inzicht of de vaardigheden die zijn getoetst, zijn aantoonbaar verouderd.

Bij de opleiding is geen sprake van onderwijs en toetsresultaten met een vervaldatum.

147. Einde geldigheidsduur

De geldigheidsduur van een verouderd toetsresultaat met een vervaldatum eindigt:

- voor de propedeuse drie jaar na de eerste inschrijving;
- voor een versneld programma twee jaar en acht maanden na de eerste inschrijving;

- voor de hoofdfase van de bacheloropleiding vijf jaar na de eerste inschrijving voor de hoofdfase. Als de student vrijstelling heeft voor de propedeuse is het vijf jaar na eerste inschrijving.

148. Verlenging geldigheidsduur door examencommissie

a. Verlenging en bijzondere omstandigheden

De examencommissie kan de geldigheidsduur verlengen voor studenten:

- die te maken hebben met bijzondere omstandigheden die in het profileringsfonds staan (kijk daarvoor in hoofdstuk 3 van deze Onderwijsgids);
- en voor wie de geldigheidsduur van artikel 147 te kort is.

Ze hoeven niet te voldoen aan de extra voorwaarden van artikel [85. Definitie persoonlijke omstandigheden](#).

De examencommissie vraagt de studentendecaan advies over de vraag:

- of de bijzondere omstandigheid onder de regeling valt;
- tot welke studievertraging de omstandigheid heeft geleid.

b. Verlenging bij andere omstandigheden

Is er een andere bijzondere omstandigheid dan bij a staat? En vindt de examencommissie dat die heeft gezorgd voor een studievertraging die niet voldoende wordt opgevangen door de geldigheidsduur van de toetsen? Dan kan de examencommissie ook de geldigheidsduur verlengen. De student moet hiervoor een verzoek indienen bij de examencommissie.

De student kan opnieuw een verzoek indienen als er een nieuwe bijzondere omstandigheid is of de omstandigheid langer duurt.

Voor de melding van een studievertraging door een bijzondere omstandigheid en de andere activiteiten die daar het gevolg van zijn, geldt de procedure van artikel [87. Procedure vaststelling bijzondere en persoonlijke omstandigheden](#). Dat is niet het geval als die procedure al geldt op grond van andere regels in de Onderwijsgids.

De student dient het verzoek voor verlenging als volgt in:

- digitaal,
- met de reden waarom hij verlenging vraagt
- en voordat de geldigheidsduur is verlopen.

Stuurt de student zijn verzoek te laat? En heeft hij daar een goede reden voor? Dan behandelt de examencommissie het verzoek toch.

De examencommissie beslist binnen dertig werkdagen nadat het verzoek compleet is ingediend.

Hoofdstuk 16. Inzage, bespreking en opvragen van toetsen

149. Inzagerecht en feedback

De student heeft recht op inzage en bespreking van zijn beoordeeld schriftelijk werk. Dat kan op zijn laatst vier weken na de dag waarop de uitslag van een schriftelijke toets is bekend gemaakt via het studievolsysteem. Dit geldt ook voor digitale toetsen, digitaal online afgenomen toetsen dan wel werk dat via de digitale leeromgeving is geleverd.

De opleiding bepaalt wanneer en waar de student zijn werk kan bekijken en bespreken. Dit kan ook digitaal plaatsvinden. De student kan ook zien welke beoordelingsnormen zijn gebruikt voor de toets en daarmee inzicht krijgen in zijn prestatie en de boordeling daarvan. De examencommissie kan de student vertellen hoe hij zijn werk mag bekijken. Bijvoorbeeld om te voorkomen dat de student toetsmateriaal verspreidt.

In de beschrijving van de onderwijseenheid is vastgelegd, afhankelijk van het soort onderwijs en de soort toetsing, hoe de student feedback ontvangt op zijn prestaties en handelingen tijdens het onderwijsproces.

150. Recht op een kopie bij geschil

Zijn de student en de examinerator het niet eens over de uitslag? Dan wordt gratis een kopie gemaakt van het (onderdeel van het) werk waarover ze het niet met elkaar eens zijn. De student heeft die kopie nodig als hij beroep wil instellen. Hij moet zelf om de

kopie vragen.

Hoofdstuk 17. Bewaren van toetsen

151. Origineel bij hogeschool

De hogeschool blijft altijd in het bezit van het origineel van belangrijke schriftelijke stukken, zoals een belangrijk essay, (stage)verslag, (onderzoeks)rapport, scriptie of onderdeel van een afstudeerprogramma.

152. Bewaartermijn

De hogeschool bewaart deze documenten, afsluitende onderzoeken, het examen en de werkstukken die de student daarvoor heeft gemaakt, minimaal zeven jaar. Dat kan digitaal of fysiek. De hogeschool bewaart die stukken langer als dat is bepaald in de Regeling bewaartermijnen van de hogeschool.

De hogeschool bewaart werk van de student en opnames van mondelinge toetsen die niet horen bij de documenten die in de twee zinnen hiervoor zijn genoemd, twee jaar. Dat is volgens de Regeling bewaartermijnen van de hogeschool.

153. Opname in archieven hogeschool t.b.v. wettelijke verplichtingen

Een exemplaar van documenten die in artikel [151](#) en [152](#) zijn genoemd, komt in een dossier of archief om te kunnen gebruiken voor het werk van de hogeschool. Dat gebeurt alleen als de documenten daarvoor geschikt zijn. De documenten zijn nodig om te voldoen aan wettelijke verplichtingen, zoals een visitatie/accreditatie. Ze kunnen worden bekeken als dat past bij het doel van de hogeschool.

Gaat het om vertrouwelijke informatie? Of hebben anderen rechten op het werk? Dan respecteren we dat. Maar een werk als geheel kan niet vertrouwelijk zijn.

De hogeschool kan niet overgaan tot publicatie van het werk zonder toestemming van de student. Publicatie op bijv. www.hbo-kennisbank.nl kan alleen plaatsvinden na verkregen toestemming van de student, danwel door plaatsing door de student zelf..

154. Bijhouden en bewaren (digitaal) portfolio

De opleiding werkt niet met een (digitaal) portfolio.

Hoofdstuk 18. Vrijstellingen

155. Vrijstelling van toetsen

De examencommissie kan bepalen dat de student geen toetsen hoeft te doen voor een eenheid van leeruitkomsten of module. We noemen dat vrijstelling.

156. Vrijstelling voor (toetsen van) een eenheid van leeruitkomsten

De student krijgt vrijstelling voor een eenheid van leeruitkomsten als hij voor alle toetsen van die eenheid van leeruitkomsten vrijstelling heeft gekregen.

157. Vrijstellingen bij overstap binnen de hogeschool

Stapt een student over naar een andere opleiding binnen de hogeschool? Dan kan hij toetsresultaten en vrijstellingen alleen meenemen als hij daarvoor vrijstellingen vraagt. Dat geldt ook voor resultaten die iemand eerder als student bij een niet-bekostigde opleiding binnen de hogeschool heeft gehaald.

158. Criteria voor vrijstellingen

De student kan vrijstelling krijgen als hij:

- in het hoger onderwijs eerder is geslaagd voor toetsen en examens;
- buiten het hoger onderwijs aantoonbaar kennis en vaardigheden heeft opgedaan, die ongeveer hetzelfde zijn als de inhoud

van de eenheid van leeruitkomsten/module en de toets(en) die daarbij horen op het gebied van:

- inhoud,
- niveau,
- vereiste eindkwalificaties.

Vraagt de student vrijstelling op basis van toetsen, die hij heeft gehaald bij een buitenlandse opleiding? Dan kijkt de examencommissie bij haar besluit ook naar de kwaliteit van die opleiding. De kwaliteit blijkt uit eerder onderzoek daarnaar door de hogeschool of uit een eigen onderzoek van de examencommissie.

159. Alleen vrijstelling op basis van actuele kennis en ervaring

De examencommissie geeft alleen vrijstelling op basis van actuele kennis en ervaring.

Normaal gebruikt de examencommissie daarbij een periode van vijf jaar. Dat wil zeggen dat de toetsen of examens maximaal vijf jaar voor de datum van aanvraag van de vrijstelling zijn gehaald. Hetzelfde geldt ook voor kennis en vaardigheden die buiten het hoger onderwijs zijn opgedaan.

160. Procedure vrijstelling en bewijsstukken

Een verzoek om vrijstelling moet schriftelijk (of per e-mail) worden ingediend bij de examencommissie. Daarbij vertelt de student de reden waarom hij vrijstelling vraagt. Hij stuurt bewijsstukken mee.

De examencommissie kan de student vragen extra gegevens te geven of extra documenten te laten zien. Zij kan verder alle informatie vragen waarvan zij vindt dat ze die nodig heeft om een beslissing te nemen.

Bewijzen kunnen onder meer zijn:

- kopieën van getuigschriften met een stempel van de organisatie erop;
- verklaringen over toetsen en examens en certificaten; daarbij geeft de student de complete beschrijving van studie- of opleidingsprogramma's of delen daarvan die belangrijk zijn; dit geldt ook voor resultaten die de student eerder heeft gehaald als contractstudent voor dezelfde opleiding bij de hogeschool;
- kopieën van scripties, artikelen, verslagen of werkstukken die;
- de student heeft geschreven,
- en door een bevoegde instantie beoordeeld en goedgekeurd zijn;
- een kopie met stempel van een EVC-rapportage volgens de Kwaliteitscode EVC van een erkende EVC-aanbieder. Uit die rapportage moet duidelijk blijken dat de student de kennis en vaardigheden heeft voor de vrijstelling die hij vraagt; als de examencommissie daarom vraagt doet de student daar de documenten bij die erbij horen.

De examencommissie beslist binnen dertig werkdagen op een compleet verzoek tot vrijstelling. De examencommissie kan deze periode een keer met ten hoogste dertig werkdagen verlengen.

161. Aanvullend onderzoek

Blijkt uit het onderzoek van de examencommissie dat de student niet voor alle toetsen van een eenheid van leeruitkomsten vrijstelling kan krijgen? Dan kan de examencommissie na een onderzoek toch vrijstelling geven. In dat onderzoek vergelijkt de examencommissie de eindkwalificaties die de student mist, met de inhoud van die eenheid van leeruitkomsten.

Het onderzoek kan betekenen dat de student moet slagen voor een reguliere toets.

De examencommissie bepaalt bij haar besluit een periode waarbinnen het aanvullend onderzoek met positief resultaat klaar moet zijn.

Deed of doet de student mee aan toetsen waarvoor de vrijstelling geldt? Dan nemen we aan dat hij dat deed of doet voor dit onderzoek. Als de student niet slaagt voor de toets, krijgt hij geen vrijstelling voor alle toetsen.

De examencommissie kan bepalen dat de geldigheid van een uitslag eerder eindigt dan de datum die volgt uit het algemene beleid voor vrijstellingen (Kijk hiervoor ook in de artikelen [146. Beperkte geldigheidsduur toets en vrijstelling](#) t/m 148). Dat doet de examencommissie bijvoorbeeld als:

- de vraag van de student gaat over een vrijstelling die hij al eerder kreeg voor een andere opleiding van de hogeschool;
- het programma is vernieuwd.

162. Afzien aanvullend onderzoek

Vindt de examencommissie dat een onderdeel van een toets niet heel belangrijk is voor de voorwaarden die in de beschrijving van de eenheid van leeruitkomsten staan over het krijgen van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn om de graad te krijgen? Dan kan zij besluiten voor dat onderdeel geen onderzoek te doen. Dat kan alleen in een bijzonder geval, zoals een functiebeperking of geloofsovertuiging. Het hangt ook af van de motivering van de student.

163. Vrijstellingen voorafgaand aan de inschrijving.

De examencommissie kan ook besluiten vrijstellingen te geven voordat de student is ingeschreven. In dat geval krijgt de student de vrijstelling pas echt als hij zich heeft ingeschreven.

164. Vrijstelling propedeutisch examen

Als de student voor alle toetsen van de propedeutische fase vrijstelling heeft gekregen, heeft hij een vrijstelling voor het examen. Dat geldt niet als de examencommissie een eigen onderzoek heeft gedaan zoals dat staat in artikel [173. Eigen onderzoek examencommissie](#).

In dat geval krijgt de student geen propedeusegetuigschrift.

165. Geen vrijstelling afsluitend examen

Een student kan maar een bepaald aantal vrijstellingen krijgen voor het afsluitend examen van een bacheloropleiding.

Voor dat examen moet de student minimaal 60 credits halen door toetsen succesvol af te ronden. Daar vallen de eenheden van leeruitkomsten onder die te maken hebben met een (onderdeel van een) afstudeerprogramma. Bij een versneld traject vwo is dit minimaal 45 credits. Daar vallen de eenheden van leeruitkomsten onder, die te maken hebben met een (onderdeel van een) afstudeerprogramma.

166. Registratievorm van vrijstellingen

Bij een vrijstelling voor een toets wordt in het Peoplesoft-studievolgsysteem in plaats van de toetsuitslag 'vrijstelling' (afgekort tot 'VR') opgeslagen. Hierbij gaan we uit van de datum van het bericht van het besluit aan de student. Ligt die datum voor het moment van inschrijving, dan geldt de datum van inschrijving.

Hoofdstuk 19. Vervanging van eenheden van leeruitkomsten, nationale en internationale mobiliteit

167. Verzoek tot vervanging

De student kan de examencommissie verzoeken of hij één of meer eenheden van leeruitkomsten met toetsen die hij nog moet doen, mag vervangen door eenheden van leeruitkomsten met toetsen van een andere opleiding van de hogeschool of een andere Nederlandse of buitenlandse instelling voor hoger onderwijs. De student vertelt daarbij de reden waarom hij dat vraagt. Hierbij geldt de voorwaarde dat de student blijft voldoen aan de eisen van het examen en dat de studielast in credits gelijk blijft.

De examencommissie beslist binnen dertig werkdagen nadat het verzoek compleet is ingediend.

168. Geen verzoek nodig

De student hoeft dat niet te vragen als er een samenwerkingsovereenkomst is tussen de hogeschool en de (buitenlandse) instelling.

169. Regels voor onderwijs en toetsing bij vervanging

Bij het volgen van onderwijs en het afleggen van toetsen bij een andere instelling gelden de regels over onderwijs en toetsen van die instelling. Dat is niet zo als de examencommissie daarover iets anders heeft beslist.

170. Nadere voorwaarden

De examencommissie kan nadere voorwaarden verbinden aan de vervanging van onderwijseenheden en de toetsen die daarbij horen. Gaat het om vervanging van onderwijseenheden met toetsen door die van een buitenlandse instelling? Dan is een

voorwaarde dat de examencommissie de kwaliteit van de buitenlandse instelling kan bepalen op grond van:

- Eerder onderzoek door de hogeschool;
- Eigen onderzoek door de examencommissie.

De examencommissie kan hiervoor advies inwinnen bij de coördinator Internationalisering/ de Erasmus coördinator. De examencommissie beoordeelt inhoudelijk of het onderdeel in het examenprogramma van de student past.

DEEL 9. EXAMENS, GETUIGSCHRIFTEN EN VERKLARINGEN

Hoofdstuk 1. Examens

171. Propedeutisch en afsluitend examen

De opleiding heeft een propedeutisch examen en een afsluitend examen.

172. Eisen voor het behalen van het examen

De student heeft het propedeutisch examen gehaald als:

- hij een voldoende heeft gehaald voor de toetsen van de eenheden van leeruitkomsten die bij de propedeutische fase horen;
- en de geldigheidsduur van die toetsen niet is verstreken.

Dit is anders als de examencommissie ook een eigen onderzoek doet zoals dat staat in artikel 173.

De student heeft het afsluitend examen gehaald als:

- hij een voldoende heeft gehaald voor de toetsen van de eenheden van leeruitkomsten die bij de hoofdfase van de opleiding horen;
- en de geldigheidsduur van die toetsen niet is verstreken.

Dit is anders als de examencommissie ook een eigen onderzoek doet zoals dat staat in artikel 173.

173. Eigen onderzoek examencommissie

De examencommissie kan bepalen dat bij het examen naast de toetsen uit het programma ook een onderzoek naar kennis, inzicht en onderzoek hoort dat zijzelf doet.

Zo'n onderzoek is ongeveer hetzelfde als een toets.

De examencommissie van de opleiding voert geen eigen onderzoek uit.

174. Bijzondere gevallen

De examencommissie kan in bijzondere gevallen bepalen dat de student niet voor elk onderdeel van een toets moet zijn geslaagd om te bepalen dat hij het examen heeft gehaald. De examencommissie kan daarbij voorwaarden stellen. Bijzondere gevallen zijn bijvoorbeeld een functiestoornis of geloofsovertuiging.

De examencommissie kan dat doen als zij vindt dat een onderdeel van een toets niet heel belangrijk is voor de voorwaarden die in de beschrijving van de eenheid van leeruitkomsten staan over het krijgen van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn om de graad te krijgen.

De examencommissie bepaalt het eindcijfer voor de eenheid van leeruitkomsten dan op een redelijke en eerlijke manier zo veel mogelijk volgens de regels zoals die in de OER staan. Daarbij houdt de examencommissie geen rekening met dat onderdeel.

Hoofdstuk 2. Getuigschriften en verklaringen

175. Getuigschrift

De examencommissie geeft de student een getuigschrift als bewijs dat hij is geslaagd voor het examen.

De examencommissie geeft het getuigschrift alleen als de centrale studentenadministratie heeft gezegd dat de student alles heeft

betaald wat hij moest betalen.

Op het getuigschrift staat de datum waarop de student het examen heeft gehaald. Dat is de datum waarop hij de laatste toets heeft gedaan. Heeft de examencommissie ook een eigen onderzoek gedaan zoals dat staat in artikel 173? Dan geldt de datum van dat onderzoek.

Op het getuigschrift staat ook de graad die het college van bestuur heeft gegeven.

De examencommissie geeft het getuigschrift binnen vijf tot acht weken nadat de student het examen heeft gehaald. De student ontvangt een bericht met het verzoek zijn gegevens, die op het getuigschrift komen, te controleren. De examencommissie nodigt student vervolgens uit voor de uitreiking van het getuigschrift. Neemt de examencommissie niet het initiatief om het getuigschrift te geven? Dan vraagt de student de examencommissie dat te doen.

176. Cijferlijst en diplomasupplement

De examencommissie geeft een cijferlijst bij het getuigschrift. Ze doet er ook een diplomasupplement bij, behalve in geval van het propedeusegetuigschrift.

177. Uitstel uitreiking getuigschrift

Heeft de student het recht om het getuigschrift te krijgen? Maar wil hij daarmee wachten omdat hij daar voordeel van heeft? En is dat voordeel redelijk? Dan vraagt hij uitstel aan de examencommissie via het formulier, dat daarvoor bedoeld is. Op het formulier zet hij waarom uitstel voor hem belangrijk is en hoe lang hij wil wachten.

Het gaat er meestal om dat de student een extra eenheid van leeruitkomsten wil afmaken zodat die (als extracurriculair) op de cijferlijst komt en niet om een tweede studie af te maken. Normaal is het uitstel niet langer dan zes maanden. Voor uitstel geldt in elk geval de voorwaarde dat de student zijn inschrijving niet onderbreekt. Let op: het uitstel kan gevolgen hebben, bijvoorbeeld voor het studentenreisprodukt, vraag dit altijd even na bij DUO.

178. Verklaring

Is de student geslaagd voor meer dan een toets? En geeft de examencommissie hem geen getuigschrift? Dan krijgt hij een verklaring van de examencommissie als hij daarom vraagt. In de verklaring staan in elk geval:

- de eenheden van leeruitkomsten waarvan de student de toetsen met goed gevolg heeft gedaan;
- het aantal credits van die eenheden van leeruitkomsten;
- wanneer de student die toetsen heeft gehaald.

Hoofdstuk 3. Predicaat 'met genoeg' en 'cum laude'

179. Aantekening op getuigschrift

De examencommissie kan zowel bij het propedeutisch als het afsluitend examen bij een positieve examenuitslag op het getuigschrift het predicaat 'met genoeg' of 'cum laude' aantekenen.

Bij het afsluitend examen kijkt de examencommissie daarvoor alleen naar de resultaten uit de hoofdfase.

180. Berekeningsgrondslag

Bij de berekening gaat de examencommissie uit van de niet afgeronde eindcijfers van de eenheden van leeruitkomsten van het examen.

Heeft een eenheid van leeruitkomsten meer toetsen? Dan gaat het om het niet afgeronde eindcijfer van die eenheid van leeruitkomsten. En dat dan volgens de berekening van het gemiddelde zoals die in artikelen [127. Cijfer van een eenheid van leeruitkomsten](#) en [128. Eindcijfer](#) staat.

In alle gevallen geldt bovendien dat de student niet langer heeft gestudeerd dan de studieduur die door de hogeschool geprogrammeerd is. Dat geldt niet als de langere studieduur komt door persoonlijke omstandigheden of andere bijzondere omstandigheden. De examencommissie beoordeelt of dat het geval is. Studieovertraging, die aantoonbaar is opgelopen als gevolg van de coronamaatregelen wordt aangemerkt als een bijzondere omstandigheid.

181. 'Met genoeg'

Het predicaat 'met genoeg' wordt aangetekend als:

- het gewogen gemiddelde eindcijfer van alle eenheden van leeruitkomsten 7,0 of hoger is;
- en van die eindcijfers geen enkel niet afgerond eindcijfer lager is dan 6,5;
- en de student ten hoogste 15 credits aan vrijstellingen heeft gekregen bij een opleiding met 240 credits en 11 credits bij een opleiding met 180 credits.
- Voor het propedeutische jaar mag de student niet meer dan 5 credits aan vrijstelling hebben verkregen (max 4 credits bij een verkorte route van 45 credits).

Bij de berekening van het gewogen gemiddelde eindcijfer rekent de examencommissie niet de resultaten mee van de eenheden van leeruitkomsten die worden beoordeeld met een voldoende of onvoldoende. Op verzoek van student kan de examencommissie resultaten die zijn behaald bij een buitenlandse instelling omzetten in een cijfer zodat dit resultaat kan worden meegerekend voor het gewogen gemiddelde eindcijfer.

Heeft de student meer dan 15 credits aan vrijstellingen gekregen bij een opleiding met 240 credits (bij een opleiding met 180 credits: 11 credits)? Dan kan hij het predicaat 'met genoeg' toch krijgen als:

- de echte studieduur door die extra vrijstellingen net zo veel korter was;
- en het aantal credits voor het examen, dat de student heeft gehaald door toetsen, minimaal de helft is - van het totaal aantal credits van dat examen.

182. 'Cum laude'

Het predicaat 'cum laude' wordt aangetekend als:

- het gewogen gemiddelde eindcijfer van alle eenheden van leeruitkomsten 8,0 of hoger is;
- en van die eindcijfers geen enkel niet afgerond eindcijfer lager is dan 7,0;
- en de student ten hoogste 15 credits aan vrijstellingen heeft gekregen (bij versneld traject vwo 11 credits).
- Voor het propedeutische jaar mag de student niet meer dan 5 credits aan vrijstelling hebben verkregen (max 4 credits bij een verkorte route van 45 credits).

Bij de berekening van het gewogen gemiddelde eindcijfer rekent de examencommissie niet de resultaten mee van de eenheden van leeruitkomsten die worden beoordeeld met een voldoende of onvoldoende. Op verzoek van student kan de examencommissie resultaten die zijn behaald bij een buitenlandse instelling omzetten in een cijfer zodat dit resultaat kan worden meegerekend voor het gewogen gemiddelde eindcijfer.

Heeft de student meer dan 15 credits aan vrijstellingen gekregen bij een opleiding met 240 credits (bij een opleiding met 180 credits: 11 credits)? Dan kan hij het predicaat 'cum laude' toch krijgen als:

- de echte studieduur door die extra vrijstellingen net zo veel korter was;
- en het aantal credits voor het examen, dat de student heeft gehaald door toetsen, minimaal de helft is van het totaal aantal credits van dat examen.

Bij het afsluitend examen moet bovendien het niet afgeronde eindcijfer voor de eenheden van leeruitkomsten die behoren bij het afstudeerprogramma ten minste 8,0 zijn. In het Jaarprogramma van deze OER staat welke eenheden van leeruitkomsten bepalend zijn voor de vaststelling van het predicaat 'cum laude'.

DEEL 10. SLOT- EN OVERGANGSBEPALINGEN

183. Het actualiseren van de OER

Tijdens het studiejaar wordt de OER niet veranderd, tenzij de belangen van de studenten door de verandering niet worden geschaad. Het kan zijn dat de coronamaatregelen ondanks de vorige bepaling wijzigingen noodzakelijk maken. Bij deze wijzigingen dient met de inhoud hiervan rekening te worden gehouden.

184. Onvoorziene omstandigheden

In gevallen waarover in deze OER niets is bepaald, beslist:

- als het gaat over de Kader-OER: het college van bestuur;
- als het gaat over de OpleidingsOER: de domeindirecteur onder wie de opleiding valt en die voor de opleiding verantwoordelijk is.

Zijn medewerkers het bij de uitvoering van deze OER niet met elkaar eens wie bevoegd is? Dan wijst het college van bestuur het orgaan aan dat bevoegd is voor dat onderwerp.

185. Bekendmaking, inwerkingtreding en authentieke tekst

Deze OER maakt onderdeel uit van de Onderwijsgids van de hogeschool die wordt bedoeld in artikel 7.59 van de WHW.

Het college van bestuur kan de geldigheidsduur van algemene bepalingen uit de Kader-OER verlengen. Dat kan alleen met een heel studiejaar. De medezeggenschapsraad moet akkoord zijn met de verlenging.

De domeindirecteur kan de geldigheidsduur van de informatie uit de OpleidingsOER verlengen. Dat kan alleen met een heel studiejaar. De medezeggenschap moet akkoord zijn met de verlenging.

Is er strijd of verschil van uitleg over bepalingen in deze OER? Dan heeft de tekst van de Nederlandstalige versie voorrang boven een versie in een andere taal.

Bijlage: Jaarprogramma's

Opleiding: **Technische Bedrijfskunde** Domein: **Techniek** Vorm/variant: **deeltijd**

Overzicht onderwijsseenheden

Legenda

AF	Afstudeerproduct
PR	Afstudeerproduct predicaat
KE	Kwalitatieve eis (BSA)
BD	Beroepsdeel
OP	Optie beroeps- of onderwijsdeel
EW	Stelt eisen aan de werkring
KZ	Keuze of er eisen aan de werkring zijn
C	Compensatie binnen de onderwijsseenheid

Studiejaar 1

Onderwijsseenheid	Code	Periode	ECTS	Bijzonderheden
Basisprogramma: Kwaliteit, Arbo en Milieu				
<u>Kwaliteit, Arbo en Milieu: Beroepsproducten</u>	1519KWARMZ	■ ■ ■ ■	16	
<u>Kwaliteit, Arbo en Milieu: Body of Knowledge</u>	1519KAMBKZ	■ ■ ■ ■	8	
<u>Kwaliteit, Arbo en Milieu: Statistiek (BoK)</u>	1519STATIZ	■ ■ ■ ■	4	
<u>Kwaliteit, Arbo en Milieu: Professionalisering</u>	1519PROF2Z	■ ■ ■ ■	2	
Basisprogramma: Omgevingsanalyse				
<u>Omgevingsanalyse: Beroepsproducten</u>	1520OMANLZ	■ ■ ■ ■	12	
<u>Omgevingsanalyse: Inleiding bedrijfskunde (Body of Knowledge)</u>	1519INLBEZ	■ ■ ■ ■	6	
<u>Omgevingsanalyse: Inleiding technische bedrijfskunde (Body of Knowledge)</u>	1520INTBKZ	■ ■ ■ ■	8	
<u>Omgevingsanalyse: Professionalisering</u>	1519PROF1Z	■ ■ ■ ■	4	

Studiejaar 2

Onderwijsseenheid	Code	Periode	ECTS	Bijzonderheden
Basisprogramma: Afstuderen				

Onderwijseenheid	Code	Periode	ECTS	Bijzonderheden
<u>Afstuderen</u>	1520AFSTUZ	■ ■ ■ ■	30	EW
Basisprogramma: Assetmanagement				
<u>Assetmanagement: beroepsproducten</u>	1518ASSETZ	■ ■ ■ ■	10	
<u>Assetmanagement: Productiemanagement (Body of Knowledge)</u>	1520PRMANZ	■ ■ ■ ■	6	
<u>Assetmanagement: Body of Knowledge</u>	1520ASSBKZ	■ ■ ■ ■	8	
<u>Assetmanagement: Recht (Body of Knowledge)</u>	1519PRF03Z	■ ■ ■ ■	4	
<u>Assetmanagement: Professionalisering</u>	1519ASSPRZ	■ ■ ■ ■	2	
Basisprogramma: Ondernemen en innoveren				
<u>Ondernemen & Innoveren: Beroepsproducten</u>	1520OIBPRZ	■ ■ ■ ■	12	
<u>Ondernemen & Innoveren: Strategie (Body of Knowledge)</u>	1520OISTRZ	■ ■ ■ ■	8	
<u>Ondernemen & Innoveren: Technologie (BoK)</u>	1520OITCHZ	■ ■ ■ ■	6	
<u>Ondernemen & Innoveren: Professionalisering</u>	1520OIPRFZ	■ ■ ■ ■	4	
Basisprogramma: Operational Excellence				
<u>Operational excellence: Beroepsproducten</u>	1519OPEXCZ	■ ■ ■ ■	12	
<u>Operational Excellence: Body of Knowledge</u>	1522OPMANZ	■ ■ ■ ■	10	
<u>Operational Excellence: Bedrijfskunde (Body of Knowledge)</u>	1521BOK5AZ	■ ■ ■ ■	6	
<u>Operational Excellence: Professionalisering</u>	1520OEPRFZ	■ ■ ■ ■	2	
Basisprogramma: Werkplekieren 1				
<u>Werkplekieren 1</u>	1522WERK1Z	■ ■ ■ ■	30	EW
Basisprogramma: Werkplekieren 2				
<u>Werkplekieren 2</u>	1522WERK2Z	■ ■ ■ ■	30	EW

Overzicht toetsen

Legenda

GRD	Cijfer resultaatschaal met daarachter tussen haakje de vereiste minimumscore
SUS	Voldoende / Onvoldoende schaal
0%-100%	Wegingsfactor
SBU	Studiebelastinguren

S/M/AW	Toetsvorm (Schriftelijk, Mondeling, Andere Wijze)
TZ	Toetszitting
AP	Aanwezigheidsplicht
LN	Langere nakijktermijn

Studiejaar 1

Onderwijseenheid	Toets	Code	Schaal	Weging	SBU	Vorm	Bijzonderheden
Basisprogramma: Kwaliteit, Arbo en Milieu							
Kwaliteit, Arbo en Milieu: Beroepsproducten	Onderzoek arbo- en ergonomie	1518ARBERA	GRD(55)	30%	0	S	
	Risico-inventarisatie en -evaluatie	1517RISICA	GRD(55)	25%	0	AW	
	Onderzoek kwaliteit en milieu	1519OKWMLC	GRD(55)	45%	0	AW	
Kwaliteit, Arbo en Milieu: Body of Knowledge	Arbo en ergonomie	1512TO123A	GRD(55)	25%	56	S	TZ
	VOL VCA	1512TO123B	SUS	0%	0	AW	
	Kwaliteit	1512TO145A	GRD(55)	25%	56	AW	AP
	Productietechniek 2	1516TO136A	GRD(55)	25%	56	S	TZ
	Natuurkunde	1513VO233A	GRD(55)	25%	56	S	TZ
Kwaliteit, Arbo en Milieu: Statistiek (BoK)	Statistiek 1	1512TO133A	GRD(55)	50%	56	S	TZ
	Statistiek 2	1512TO143A	GRD(55)	50%	56	S	TZ
Kwaliteit, Arbo en Milieu: Professionalisering	Studie- en managementvaardigheden KAM	1519PROF2A	SUS	50%	56	AW	
	Leercoaching KAM	1519PROF2B	SUS	50%	0	AW	
Basisprogramma: Omgevingsanalyse							
Omgevingsanalyse: Beroepsproducten	Omgevingsanalyse: Beroepsproducten	1520OMANLA	GRD(55)	100%	336	AW	
Omgevingsanalyse: Inleiding bedrijfskunde (Body of Knowledge)	Inleiding marketing	1517INMRKA	GRD(55)	33%	56	S	TZ
	Bedrijfseconomie 1: inleiding	1517INLBEA	GRD(55)	33%	56	S	TZ
	Organisatiekunde	1512TO116A	GRD(55)	33%	56	S	TZ

Onderwijseenheid	Toets	Code	Schaal	Weging	SBU	Vorm	Bijzonderheden
Omgevingsanalyse: Inleiding technische bedrijfskunde (Body of Knowledge)	Logistiek	1517LOGSTA	GRD(55)	25%	56	S	TZ
	Productietechniek 1	1516TO126A	GRD(55)	25%	56	S	TZ
	Wiskunde 1	1520TO117A	GRD(55)	25%	56	S	TZ
	Wiskunde 2	1520TO117B	GRD(55)	25%	56	S	TZ
Omgevingsanalyse: Professionalisering	Studie- en managementvaardigheden OA	1519PROF1A	SUS	50%	112	AW	
	Leercoaching OA	1519PROF1B	SUS	50%	0	AW	

Studiejaar 2

Onderwijseenheid	Toets	Code	Schaal	Weging	SBU	Vorm	Bijzonderheden
Basisprogramma: Afstuderen							
Afstuderen	Afstuderen	1509VO434A	GRD(55)	100%	840	AW	
Basisprogramma: Assetmanagement							
Assetmanagement: beroepsproducten	Assetmanagement: beroepsproducten	1518ASSETA	GRD(55)	100%	240	AW	
Assetmanagement: Productiemanagement (Body of Knowledge)	Operations research	1516OPRESA	GRD(55)	33%	56	S	TZ
	Managementgame TB Challenge	1517VO242A	GRD(55)	33%	56	AW	AP
	Bedrijfseconomie 4: analyse financiële structuur	1517VO244A	GRD(55)	33%	56	S	
Assetmanagement: Body of Knowledge	Assetmanagement	1510VO315A	GRD(55)	25%	56	S	TZ
	Productieautomatisering	1512VO326A	GRD(55)	25%	56	S	TZ
	Data-analyse 2	1515VO323A	GRD(55)	25%	56	S	TZ
	Bedrijfseconomie 3: beslissingscalculaties	1517TO135A	GRD(55)	25%	56	S	TZ
Assetmanagement: Recht (Body of Knowledge)	Recht 1	1511TO415A	GRD(55)	50%	56	S	TZ
	Recht 2	1509VO424A	GRD(55)	50%	56	S	TZ
Assetmanagement: Professionalisering	Studie- en managementvaardigheden AM	1519ASSPRA	SUS	50%	0	AW	
	Leercoaching AM	1519ASSPRB	SUS	50%	0	AW	
Basisprogramma: Ondernemen en innoveren							
Ondernemen & Innoveren: Beroepsproducten	Ondernemen & Innoveren: beroepsproducten	1520OIBPRA	GRD(55)	100%	336	AW	

Onderwijseenheid	Toets	Code	Schaal	Weging	SBU	Vorm	Bijzonderheden
Ondernemen & Innoveren: Strategie (Body of Knowledge)	Strategie	1509VO412A	GRD(55)	25%	56	S	TZ
	Change management	1509VO422A	GRD(55)	25%	56	AW	
	Bedrijfseconomie 5: bedrijfseconomisch management	1517BEMANA	GRD(55)	25%	56	S	TZ
	Duurzaam Ondernemen	1515DOETHA	GRD(55)	25%	56	AW	
Ondernemen & Innoveren: Technologie (BoK)	Business intelligence	1516BUSINA	GRD(55)	33%	56	S	TZ
	Supply chain management	1512VO232A	GRD(55)	33%	56	S	TZ
	Energietechniek	1511VO318A	GRD(55)	33%	56	S	TZ
Ondernemen & Innoveren: Professionalisering	Intercultural management	1509VO418A	GRD(55)	100%	56	S	TZ
	Studie- en managementvaardigheden OI	1520SMVIOB	SUS	0%	56	AW	
	Leercoaching OI	1520LRCOIC	SUS	0%	0	AW	

Basisprogramma: Operational Excellence

Operational excellence: Beroepsproducten	Operational excellence: beroepsproducten	1519OPEXCA	GRD(55)	100%	336	AW	
Operational Excellence: Body of Knowledge	Wachtrijen	1510VO419A	GRD(55)	20%	56	S	TZ
	Simulatie	1510VO426A	GRD(55)	20%	56	S	TZ
	Procesbeheersing	1515PROBHA	GRD(55)	20%	56	S	TZ
	Procesverbetering	1516TO319A	GRD(55)	20%	56	S	TZ
	Lean Yellow Belt	1522LYLWBA	GRD(55)	20%	16	S	TZ
	Lean Yellow Belt practicum	1522LYLWBB	SUS	0%	16	AW	AP
Operational Excellence: Bedrijfskunde (Body of Knowledge)	Inkoopmanagement	1510VO314A	GRD(55)	33%	56	S	TZ
	Management en Organisatie	1512TO321A	GRD(55)	33%	56	S	TZ
	Bedrijfseconomie 2: kostprijs	1517TO124A	GRD(55)	33%	56	S	TZ
Operational Excellence:- Professionalisering	English language Skills	1520OEPRFA	SUS	50%	56	AW	
	Leercoaching OE	1519OEPRFB	SUS	50%	0	AW	

Basisprogramma: Werkplekleren 1

Werkplekleren 1	Werkplekleren 1	1518WRKP1A	GRD(55)	100%	840	AW	
	Leercoaching WPL1	1518WRKP1C	SUS	0%	0	AW	

Basisprogramma: Werkplekleren 2

Onderwijseenheid	Toets	Code	Schaal	Weging	SBU	Vorm	Bijzonderheden
Werkpleklerin 2	Werkpleklerin 2	1519WERK2A	GRD(55)	100%	840	AW	
	Leercoaching WPL2	1519WERK2C	SUS	0%	0	AW	

JAARROOSTER COLLEGEJAAR 2022-2023

Het jaarrooster op de site is centraal vastgesteld en geldt in holland breed. De opleiding kan zelf nader invullen en doet dit in het toetsrooster.

De opleiding informeert de student bij aanvang van de studie over de wijze waarop het opleidingsrooster wordt gepubliceerd. Dit toetsrooster is leidend voor student.

weeknr	zo	ma	di	wo	do	vr	za
35	28-aug-22	hogeschoolinstructieweek/afroning 5e onderwijsperiode					3-sep-22
36	4-sep-22	p1 wk 1					10-sep-22
37	11-sep-22	p1 wk 2					17-sep-22
38	18-sep-22	p1 wk 3					24-sep-22
39	25-sep-22	p1 wk 4					1-okt-22
40	2-okt-22	p1 wk 5					8-okt-22
41	9-okt-22	p1 wk 6					15-okt-22
42	16-okt-22	p1 wk 7					22-okt-22
43	23-okt-22	p1 wk 8					29-okt-22
44	30-okt-22	p1 wk 9					5-nov-22
45	6-nov-22	p1 wk 10					12-nov-22
46	13-nov-22	p2 wk 1					19-nov-22
47	20-nov-22	p2 wk 2					26-nov-22
48	27-nov-22	p2 wk 3					3-dec-22
49	4-dec-22	p2 wk 4					10-dec-22
50	11-dec-22	p2 wk 5					17-dec-22
51	18-dec-22	p2 wk 6					24-dec-22
52	25-dec-22	p2 wk 7/Tweede Kerstdag	aangewezen	aangewezen	aangewezen	aangewezen	31-dec-22
1	1-jan-23	p2 wk 8					7-jan-23
2	8-jan-23	p2 wk 9					14-jan-23
3	15-jan-23	p2 wk 10					21-jan-23
4	22-jan-23	p2 wk 11					28-jan-23
5	29-jan-23	p2 wk 12					4-feb-23
6	5-feb-23	p3 wk 1					11-feb-23
7	12-feb-23	p3 wk 2					18-feb-23
8	19-feb-23	p3 wk 3					25-feb-23
9	26-feb-23	p3 wk 4					4-mrt-23
10	5-mrt-23	p3 wk 5					11-mrt-23
11	12-mrt-23	p3 wk 6					18-mrt-23
12	19-mrt-23	p3 wk 7					25-mrt-23
13	26-mrt-23	p3 wk 8					1-apr-23
14	2-apr-23	p3 wk 9				Goede Vrijdag	8-apr-23
15	9-apr-23	p3 wk 10/Tweede Paasdag					15-apr-23
16	16-apr-23	p4 wk 1					22-apr-23
17	23-apr-23	p4 wk 2		Koningsdag			29-apr-23
18	30-apr-23	p4 wk 3			Bevrijdingsdag		6-mei-23
19	7-mei-23	p4 wk 4					13-mei-23
20	14-mei-23	p4 wk 5		Hemelvaartsdag	aangewezen		20-mei-23
21	21-mei-23	p4 wk 6					27-mei-23
22	28-mei-23	p4 wk 7/ Tweede Pinksterdag					3-jun-23
23	4-jun-23	p4 wk 8/					10-jun-23
24	11-jun-23	p4 wk 9					17-jun-23
25	18-jun-23	p4 wk 10					24-jun-23
26	25-jun-23	p4 wk 11					1-jul-23
27	2-jul-23	p4 wk 12	herkansingen, cijferverwerking, examencie's				8-jul-23
28	9-jul-23	hoor+ wederhoor, uitbrengen BSA's					15-jul-23
29	16-jul-23	hoor+ wederhoor, uitbrengen BSA's					22-jul-23
30	23-jul-23	5e onderwijsperiode					29-jul-23
31	30-jul-23	5e onderwijsperiode					5-aug-23
32	6-aug-23	5e onderwijsperiode					12-aug-23
33	13-aug-23	5e onderwijsperiode					19-aug-23
34	20-aug-23	5e onderwijsperiode / gelegenheid voor intro Stud. Ver.					26-aug-23
35	27-aug-23	hogeschoolinstructieweek/afroning 5e onderwijsperiode					2-sep-23
36	3-sep-23	p1 wk 1					9-sep-23

* vastgesteld op 27 mei 2021

Periode 1
Periode 2
Periode 3
Periode 4

Ingang winterijd 2022	29-okt
Ingang zomertijd 2023	25-mrt

FEESTDAGEN 2022-2023			
Divali	12-nov	zondag	niet roostervrij
Kerst	25-26 dec	zondag/maandag	roostervrij
Nieuwjaarsdag	1-jan	zondag	roostervrij
Chinees Nieuwjaar	22-jan	zondag	niet roostervrij
Carnaval	19-feb tm 21 feb	zondag/dinsdag	niet roostervrij *
Holi	7-mrt	dinsdag	niet roostervrij
Goede Vrijdag	7-apr	vrijdag	roostervrij
Pasen	9 en 10 april	zondag/maandag	roostervrij
Start Ramadan	22-mrt	woensdag	niet roostervrij
Koningsdag	27-apr	donderdag	roostervrij
Bevrijdingsdag	5-mei	vrijdag	roostervrij
Hemelvaartsdag	18-mei	donderdag	roostervrij
Suikerfeest	21-apr	vrijdag	niet roostervrij
Pinksteren	28 en 29 mei	zondag/maandag	roostervrij
Offerfeest	28-jun	woensdag	niet roostervrij

(* Let op, dit impliceert niet dat je roostervrij bent)

Afwijken van het standaard jaarrooster kan met instemming van de DMR. De rapportages, systemen en plannen zijn ingericht op het standaard jaarrooster. De opleidingen/ domeinen die afwijken stemmen de consequenties af met ISO, IVT etc.

Propedeuse

Basisprogramma

Semester 1

Omgevingsanalyse: Beroepsproducten - 1520OMANLZ

Inhoud leeruitkomst(en)	De technisch bedrijfskundige professional beschrijft de interne en externe omgeving van een organisatie aan de hand van daarvoor geschikte management-/ marketing analysemodellen (bijv. DESTEP-analyse, 7S-model, 5-krachtenmodel van Porter) en op basis van deskresearch en interviews met belanghebbende(n) . Na een SWOT-confrontatie selecteert hij de meest kansrijke strategische productmarktcombinaties (PMC) en werkt deze uit aan de hand van de marketingmix in lijn met strategie en positionering. Hij presenteert dit advies zowel mondeling als schriftelijk conform een in het werkveld geldende standaard.
Eindkwalificaties	ontwerpen (niveau 1), managen (niveau 1), professionaliseren (niveau 1).
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	geen
Bijzonderheden	Eisen waaraan de praktijkomgeving moet voldoen om de ALO uit te kunnen voeren, zijn opgenomen in de semesterhandleiding of Moodle. Studenten dienen hier rekening mee te houden bij het samenstellen van projectgroepen.

Toets: Omgevingsanalyse: Beroepsproducten - 1520OMANLA

Toetsdoelen/criteria	De technisch bedrijfskundige professional: <ul style="list-style-type: none"> ■ beschrijft de interne en externe omgeving van een organisatie aan de hand van daarvoor geschikte management-/ marketing analysemodellen (bijv. DESTEP-analyse, 7S-model, 5-krachtenmodel van Porter) en op basis van deskresearch en interviews met belanghebbende(n) . ■ Na een SWOT-confrontatie selecteert hij de meest kansrijke strategische productmarktcombinaties (PMC) en ■ werkt deze uit aan de hand van de marketingmix in lijn met strategie en positionering. ■ Hij presenteert dit advies zowel mondeling als schriftelijk conform een in het werkveld geldende standaard.	
Uitwerking toetsing	adviesrapport en presentatie	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	kick-off, alo-bijeenkomsten, bedrijfsbezoek(en), peersessies, afronding	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen		

Omgevingsanalyse: Inleiding bedrijfskunde (Body of Knowledge) - 1519INLBEZ

Inhoud leeruitkomst(en)	De Technisch Bedrijfskundige professional beheerst de kennisbasis (<i>body of knowledge</i>) die nodig is om de verschillende beroepstaken effectief uit te kunnen voeren.
Eindkwalificaties	ontwerpen (niveau 1), managen (niveau 1), professionaliseren (niveau 1). BoKS
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	Geen
Bijzonderheden	Voor deze eenheid van leeruitkomsten geldt: - jaarplanning: in een enkel geval worden identieke toetsen binnen de voltijd variant op een ander moment aangeboden. Studenten mogen onder voorwaarden aan deze toetsen deelnemen. Het aantal toetsgelegenheden per jaar blijft twee. Afspraken hieromtrent worden vastgelegd in het persoonlijk leerplan, dat onderdeel uitmaakt van de onderwijsovereenkomst. Aanmelding is noodzakelijk. Zie B Flex Technische Bedrijfskunde OER 2021-2022 Deel 8. - uitwerking toetsing: indien de student leeruitkomsten kan laten valideren vindt in plaats van de uitgewerkte toetsvorm een valideringsassessment plaats (zie procedure)

Toets: Inleiding marketing - 1517INMRKA

Toetsdoelen/criteria	De student : <ul style="list-style-type: none"> kan de strategische marketingplanningscyclus toepassen in een gegeven situatie en is bekend met de terminologie en het begrippenkader kan tot een methodische formulering van de bedrijfsdefinitie komen kent modellen om (ontwikkelingen in) de bedrijfsomgeving zowel intern al extern te onderzoeken en analyseren en kan deze toepassen in een gegeven situatie kan verschillende theoretische modellen toepassen om tot de formulering van een strategie te komen kan de markt segmenteren, de doelgroep bepalen en tot de juiste positionering komen kan de business marketing mix toepassen ten behoeve van positionering op verschillende niveaus maakt onderscheid tussen de verschillende planningsniveaus 	
Uitwerking toetsing	Schriftelijk	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor - en werkcolleges	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	nvt
Toegestane hulpmiddelen	geen	

Toets: Bedrijfseconomie 1: inleiding - 1517INLBEA

Toetsdoelen/criteria	<ul style="list-style-type: none"> - Student kan een winst&verliesrekening opstellen - Student kan een liquiditeitsbegroting opstellen - Student kan een begin -en eindbalans opstellen - Student kent het verschil tussen kosten en uitgaven - Student kent het verschil tussen opbrengsten en ontvangsten - Student kan de verschillende rechtsvormen van ondernemingen onderscheiden - Student begrijpt de indeling in primaire en secundaire geldstromen 	
Uitwerking toetsing	Schriftelijk tentamen	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor-/werkcolleges	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	

Toegestane hulpmiddelen	Door de opleiding toegestane rekenmachine	
Toets: Organisatiekunde - 1512TO116A		
Toetsdoelen/criteria	De student: <ul style="list-style-type: none"> ■ De student heeft kennis van de ontwikkelingen van het vak organisatiekunde en van de bekende namen in de organisatiekunde ■ Begrijpt de samenhang tussen strategie, structuur, bedrijfsprocessen en de invloed op toegevoegde waarde (o.a. Waardeketen v. Porter). ■ De student heeft kennis van en inzicht in de arbeidsverdeling en coördinatie binnen organisaties ■ De student heeft kennis van de verschillende organisatiestelsels en kan een eenvoudig organogram tekenen op basis van een casus.	
Uitwerking toetsing	Schriftelijk tentamen	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	flip the classroom	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	geen	

Omgevingsanalyse: Inleiding technische bedrijfskunde (Body of Knowledge) - 1520INTBKZ

Inhoud leeruitkomst(en)	De Technisch Bedrijfskundige professional beheerst de kennisbasis (<i>body of knowledge</i>) die nodig is om de verschillende beroepstaken effectief uit te kunnen voeren.
Eindkwalificaties	ontwerpen (niveau 1), managen (niveau 1), professionaliseren (niveau 1). BoKS
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	geen
Bijzonderheden	<p>Voor deze eenheid van leeruitkomsten geldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaarplanning: in een enkel geval worden identieke toetsen binnen de voltijd variant op een ander moment aangeboden. Studenten mogen onder voorwaarden aan deze toetsen deelnemen. Het aantal toetsgelegenheden per jaar blijft twee. Afspraken hieromtrent worden vastgelegd in het persoonlijk leerplan, dat onderdeel uitmaakt van de onderwijsovereenkomst. Aanmelding is noodzakelijk. Zie B Flex Technische Bedrijfskunde OER 2021-2022 Deel 8. - uitwerking toetsing: indien de student leeruitkomsten kan laten valideren vindt in plaats van de uitgewerkte toetsvorm een valideringsassessment plaats (zie procedure)

Toets: Logistiek - 1517LOGSTA

Toetsdoelen/criteria	<ul style="list-style-type: none"> De student: <ul style="list-style-type: none"> kent de logistieke deeltrajecten. kent de invloed van de concurrentiestrategie op de logistiek. kent de mogelijke distributiekkanalen en bewegingen binnen distributiekkanalen. kan op basis van een Pareto-analyse en een dekkingsbijdrage-analyse conclusies trekken voor de logistiek. kent het logistiek concept, het KOOP en de manieren om de logistiek te besturen. kent de verschillende soorten voorraden, de verschillende soorten bestelmethode en de opbouw
----------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> van voorraadkosten. kan een optimale bestelhoeveelheid berekenen volgens de formule van Camp. kan de verschillende functies van een magazijn toelichten. kan de verschillende orderverzamelmethoden toelichten. kent de invloed van e-commerce op de logistiek. kan soorten producten benoemen. kent de verschillende typen van productie en de grondvormen van productielogistiek. kan berekeningen maken met een MRP-schema. kan aangeven wat er met de begrippen MRP-II, Just in Time, kanban en two-bin wordt bedoeld. kent de kenmerken van de verschillende transportmodaliteiten. kan de begrippen uni-modaal, intermodaal en synchromodaal vervoer toelichten. kent de ontwikkelingen in en de voor- en nadelen van het uitbesteden van de logistiek aan een dienstverlener.
Uitwerking toetsing	Schriftelijk tentamen
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor- en werkcolleges
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee
Toegestane hulpmiddelen	Rekenmachine

Toets: Productietechniek 1 - 1516TO126A

Toetsdoelen/criteria	<p>De student kan: (in context met productietechniek) door middel van schets of benoemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> diverse testen voor verschillende materiaaleigenschappen beschrijven die bij het vormen van een product een rol spelen; toepassingen benoemen van materialen als we deze gaan vermengen, legeren of combineren zo ook bij deformeren, verwarmen, vervormen, oppervlak en structuur behandeling of vergelijkbare processen kan kenmerken onderscheiden van kunststoffen, metalen, keramiek en composieten aan de hand van de structuren kan kunststof bulkprocessen beschrijven
Uitwerking toetsing	Schriftelijk
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	College
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee
Toegestane hulpmiddelen	geen

Toets: Wiskunde 1 - 1520TO117A

Toetsdoelen/criteria	<p>Ten behoeve van het systematisch en nauwkeurig werken met formules, functies en grafieken binnen de beroepscontext van de technisch bedrijfskundige heeft de student kennis van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Basisregels rekenen Het oplossen van eerstegraads-vergelijkingen en ongelijkheden Grafieken van eerstegraadsfuncties
Uitwerking toetsing	Schriftelijke toets
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Werkcollege
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee
Toegestane hulpmiddelen	Voorgeschreven rekenmachine

Toets: Wiskunde 2 - 1520TO117B

Toetsdoelen/criteria	<p>Ten behoeve van het systematisch en nauwkeurig werken met formules, functies en grafieken binnen de beroepscontext van de technisch bedrijfskundige heeft de student kennis van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Het oplossen van tweedegraads- en gebroken vergelijkingen Grafieken en snijpunten van eerste- en tweedegraadsfuncties en gebroken functies
----------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Basisregels goniometrie ▪ Rijen en reeksen ▪ Logarithmen en (e-)machten 	
Uitwerking toetsing	Schriftelijke toets	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Werkcollege	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Voorgeschreven rekenmachine	

Omgevingsanalyse: Professionalisering - 1519PROF1Z

Inhoud leeruitkomst(en)	De Technisch Bedrijfskundig professional stelt zich flexibel op in verschillende beroepssituaties. Hij beschikt over studie- en managementvaardigheden die nodig zijn om de verschillende beroepstaken effectief te kunnen uitvoeren. Hij is bekend met technieken om zelfstandig kennis te verwerven en kan reflecteren en communiceren met inachtneming van presentatie- en rapportagetechnieken en volgens een geschikt model of methode.	
Eindkwalificaties	Op niveau 1: Professionaliseren Managen	
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	Geen	
Bijzonderheden	Geen	

Toets: Studie- en managementvaardigheden OA - 1519PROF1A

Toetsdoelen/criteria	De Technisch Bedrijfskundig professional stelt zich flexibel op in verschillende beroepssituaties. Hij beschikt over de studie- en managementvaardigheden die benodigd zijn om de verschillende beroepstaken effectief te kunnen uitvoeren, zoals: <ul style="list-style-type: none"> ▪ beschikt over studievaardigheden om zelfstandig kennis te verwerven; ▪ reflecteert volgens een in het werkveld geldende standaard ▪ kan zich flexibel opstellen in uiteenlopende beroepssituaties; ▪ kan op constructieve wijze feedback geven en ontvangen, zowel op inhoud als gedrag; ▪ presenteert met behulp van aangereikte basisvaardigheden, structuur en gepaste visuele ondersteuning ▪ is zich bewust van de eigen rol, gedrag en kracht binnen een team en past dit optimaal toe ▪ vergadert effectief en efficiënt volgens de aangereikte methoden ▪ 	
Uitwerking toetsing	Professionaliseringsdossier	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Leercoaching, workshops, peersessies, semester kick-off	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Toets: Leercoaching OA - 1519PROF1B

Toetsdoelen/criteria	De professional stuurt het eigen leerproces: stelt onder begeleiding van een leercoach leerdoelen op en bepaalt een leerstrategie. Kan deze strategie zelfstandig uitvoeren en het resultaat terugkoppelen na de leerdoelen.	
----------------------	--	--

Uitwerking toetsing	Persoonlijk leerplan (PLP)	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Leercoachgesprek	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Semester 2

Kwaliteit, Arbo en Milieu: Beroepsproducten - 1519KWARMZ

Inhoud leeruitkomst(en)	De technisch bedrijfskundige professional (TBK-p) beheert de toepassingscontext of werkomgeving waarin een product, dienst of proces wordt voortgebracht ten aanzien van veiligheid en arbeidsomstandigheden. TBK-p zorgt daarbij dat wordt voldaan aan de arbonormen, veiligheidswet en milieuwetgeving.
Eindkwalificaties	Beheren (niveau 1) Professionaliseren (niveau 1)
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	Geen
Bijzonderheden	Eisen waaraan de praktijkomgeving moet voldoen om de ALO uit te kunnen voeren, zijn opgenomen in de semesterhandleiding of Moodle. Studenten dienen hier rekening mee te houden bij het samenstellen van projectgroepen.

Toets: Onderzoek arbo- en ergonomie - 1518ARBERA

Toetsdoelen/criteria	<p>De technisch bedrijfskundige professional (TBK-p) beheert de toepassingscontext of werkomgeving waarin een product, dienst of proces wordt voortgebracht ten aanzien van veiligheid en arbeidsomstandigheden. TBK-p zorgt daarbij dat wordt voldaan aan de arbonormen, veiligheidswet en milieuwetgeving.</p> <p>Door (periodieke) evaluatie of naar aanleiding van gewijzigde omstandigheden of werkplekgerelateerde gezondheidsklachten van medewerkers, signaleert de TBK-p eventuele afwijkingen aan de hand van metingen en onderzoek en doet realistische voorstellen voor verbetering.</p> <p>Hierbij toont de TBK-p aan relevante methoden en instrumenten te kunnen selecteren en toepassen om tot een onderbouwd verbetervoorstel te komen.</p> <p>In dit verbetervoorstel wordt naast veiligheid en arbeidsomstandigheden ook rekening gehouden met aspecten als bijv. kwaliteit, tijd, risico en kosten.</p>	
Uitwerking toetsing	onderzoeksrapport en presentatie	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	ALO-begeleiding	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Nvt	

Toets: Risico-inventarisatie en –evaluatie - 1517RISICA

Toetsdoelen/criteria	De technisch bedrijfskundige professional (TBK-p) beheert de toepassingscontext of werkomgeving waarin een product, dienst of proces wordt voortgebracht ten aanzien van veiligheid en
----------------------	--

	<p>arbeidsomstandigheden. De TBK-p zorgt daarbij dat binnen een voor hem bekende of afgebakende context wordt voldaan aan de arbonormen, veiligheidswet en de omgevingswet.</p> <p>De Technisch Bedrijfskundige professional is in staat een (A)RI&E opstellen/ uit te voeren of een bestaande (A)RI&E te beoordelen. De TBK-p komt tot een inventarisatie van de aanwezige gevaren en van de al genomen risicobeperkende maatregelen op het gebied van veiligheid en gezondheid. De TBK-p komt aanvullend tot een inventarisatie van de aanwezige gevaren met betrekking tot werknemers die behoren tot de 'bijzondere categorieën van werknemers' (bijvoorbeeld gedeeltelijk arbeidsgeschikten, zwangeren, jeugdigen en ouderen). De TBK-p beoordeelt en prioriteert de risico's. De TBK-p stelt een plan van aanpak op, waarin wordt vastgesteld welke maatregelen wanneer genomen zullen worden. De TBK-p heeft daarbij aandacht voor de toegang van werknemers tot een preventiemedewerker of een arbodeskundige (bedrijfsarts, arbeidshygiënist, veiligheidskundige of arbeids- en organisatiedeskundige). Bij de beoordeling of uitvoering van de (A)RI&E selecteert de professional daarvoor geeignende en daarvoor erkende methoden en technieken.</p>	
Uitwerking toetsing	Rapportage	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	ALO-begeleiding	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Nvt	

Toets: Onderzoek kwaliteit en milieu - 1519OKWMLC

Toetsdoelen/criteria	<p>De technisch bedrijfskundige professional (TBK-p) beheert de toepassingscontext of werkomgeving waarin een product, dienst of proces wordt voortgebracht op het gebied van milieuprestaties.</p> <p>De TBK-p zorgt daarbij dat voldaan wordt aan vermindering van grondstoffen, energie, afval en/of uitlaatgassen.</p> <p>Door (periodieke) evaluatie of naar aanleiding van innovatieve technieken of veranderende milieuwetgeving, signaleert TBK-p aan de hand van metingen, eventuele afwijkingen van de milieuwetgeving of mogelijke innovatieve verbeteringen wat betreft milieuprestaties en doet realistische voorstellen voor verbetering.</p> <p>Hierbij toont de TBK-p aan relevante methoden en instrumenten te kunnen selecteren en toepassen om tot een onderbouwd verbetervoorstel te komen.</p> <p>In dit verbetervoorstel wordt naast milieuprestaties ook rekening gehouden met aspecten als bijv. kwaliteit, tijd, risico en kosten.</p>	
Uitwerking toetsing	het inleveren van een onderzoeksrapport	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	ALO-begeleiding	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Nvt	

Kwaliteit, Arbo en Milieu: Body of Knowledge - 1519KAMBKZ

Inhoud leeruitkomst(en)	De Technisch Bedrijfskundige professional beheerst de kennisbasis (body of knowledge) die nodig is om de verschillende beroepstaken effectief uit te kunnen voeren.
Eindkwalificaties	Beheren (niveau 1) Professionaliseren (niveau 1) BoKS
Voorwaarde(n) tot	Geen

deelname (Zie ook artikel OER)	
Bijzonderheden	<p>Voor deze eenheid van leeruitkomsten geldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaarplanning: in een enkel geval worden identieke toetsen binnen de voltijd variant op een ander moment aangeboden. Studenten mogen onder voorwaarden aan deze toetsen deelnemen. Het aantal toetsgelegenheden per jaar blijft twee. Afspraken hieromtrent worden vastgelegd in het persoonlijk leerplan, dat onderdeel uitmaakt van de onderwijsovereenkomst. Aanmelding is noodzakelijk. Zie B Flex Technische Bedrijfskunde OER 2021-2022 Deel 8. - uitwerking toetsing: indien de student leeruitkomsten kan laten valideren vindt in plaats van de uitgewerkte toetsvorm een valideringsassessment plaats (zie procedure)

Toets: Arbo en ergonomie - 1512TO123A

Toetsdoelen/criteria	<p>- De student heeft na het behalen van deze module voldoende kennis en vaardigheden om in blok 1.3 het project Arbo&Ergonomie uit te voeren.</p> <p>-</p> <p>- Het wordt de student duidelijk wat onder het begrip arbeidsomstandigheden valt en wat de Arbo-wet inhoudt.</p> <p>- De student krijgt inzicht in het belang van goede arbeidsomstandigheden voor een bedrijf</p> <p>- De student is in staat om de juiste arbo-onderzoeksmethode te kiezen en in de praktijk toe te passen.</p> <p>- De student kan verschillende arbo-meetmethoden herkennen en toepassen in de praktijk</p> <p>- De student heeft straks voldoende basiskennis van de vakgebieden: ergonomie, veiligheid, fysische omgevingsfactoren van een werkplek</p> <p>- De student is straks in voldoende mate in 'arbo- en ergonomie-land' om zelf aanvullende informatie op te sporen en te gebruiken</p>	
Uitwerking toetsing	Schriftelijk tentamen	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor/werkcollege, Practicum	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	<p>Door de opleiding goedgekeurde rekenmachine</p> <p>Door de opleiding goedgekeurd boek</p>	

Toets: VOL VCA - 1512TO123B

Toetsdoelen/criteria	<p>- De student is op de hoogte van de exameneisen en de procedure van het VOL-VCA-examen</p> <p>- De student heeft voldoende kennis om het VOL-VCA examen te behalen</p> <p>- Het wordt de student duidelijk wat allemaal onder veiligheid op de werkvloer valt.</p> <p>- De student krijgt inzicht in het belang van goede arbeidsomstandigheden voor een bedrijf.</p>	
Uitwerking toetsing	Schriftelijk examen volgens landelijke eisen	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor/werkcollege	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	Legitimatie met geldig ID is verplicht bij het examen
Toegestane hulpmiddelen	geen	

Toets: Kwaliteit - 1512TO145A

Toetsdoelen/criteria	<p>De student kan uitleggen;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ volgens verschillende benaderingen wat kwaliteit is en waarom een kwaliteitssysteem ingevoerd wordt ▪ veranderde rollen van de medewerkers in producerende organisaties ▪ technieken en systemen die binnen kwaliteitszorg worden gehanteerd. ▪ verschillende kwaliteitsmetingen ▪ wat er nodig is bij het invoeren van een kwaliteitssysteem en heeft kennis van certificaten, labels en ISO normen ▪ verschillende kwaliteitsmodellen zoals EFQM, INK, de balanced scorecard en Six Sigma ▪ het verschil tussen verwachte, beloofde en geleverde kwaliteit (bijvoorbeeld de 5 Gaps) 	
----------------------	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> de begrippen Customer Service en Customer Relationship Management, als wel elementen en stappen van Customer Service het klanttevredenheidsproces hoe omgegaan kan worden met weerstand bij veranderingsprocessen. 	
Uitwerking toetsing	<ol style="list-style-type: none"> Individuele literatuuropdracht met presentatie en mondelinge overhoring Groepsliteratuuropdracht met presentatie en mondelinge overhoring 	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Zowel een persoonlijke als groepsopdracht met presentatie Actieve deelname door persoonlijk van elk hoofdstuk verplicht vragen te stellen aan de presenterende groep	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Ja	
Toegestane hulpmiddelen	Boek: Integrale kwaliteitszorg	

Toets: Productietechniek 2 - 1516TO136A

Toetsdoelen/criteria	De student kan door middel van schets of beschrijving: <ul style="list-style-type: none"> verbanden leggen tussen materiaalkundige eigenschappen en verschillende productieprocessen. aangeven welke vormgevingstechnieken waar toegepast kunnen worden. oppervlakte en structuurveranderingen passend bij de toepassing plaatsen. toepassingen noemen van verschillende verbindingstechnieken. een keuze maken voor fabricage processen van kleine series en nauwkeurige producten. de methodes van het samenstellen van onderdelen tot een goed en efficiënt samengesteld product schetsen. een keuze van productie-inrichting maken 	
Uitwerking toetsing	open boek tentamen waarbij aantekeningen meegenomen mogen worden	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Casus	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Boek: Moderne industriële productie. Jo van de Put	

Toets: Natuurkunde - 1513VO233A

Toetsdoelen/criteria	Om technische processen te analyseren en systematisch in kaart te brengen, heeft de student kennis van en inzicht in: <p><i>Mechanica:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Bewegingen in één dimensie Krachten en momenten Energie en vermogen: <p><i>Elektriciteit:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> stroom, weerstand, spanning en vermogen <p><i>Gaswet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> atoombouw druk, volume, temperatuur en hoeveelheid gas 	
Uitwerking toetsing	Schriftelijk tentamen	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor/werkcollege	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	

Toegepaste hulpmiddelen	Voorgeschreven rekenmachine Casio FX82
-------------------------	--

Kwaliteit, Arbo en Milieu: Statistiek (BoK) - 1519STATIZ

Inhoud leeruitkomst(en)	De Technisch Bedrijfskundige professional beheerst de kennisbasis (<i>body of knowledge</i>) die nodig is om de verschillende beroepstaken effectief uit te kunnen voeren.
Eindkwalificaties	Beheren (Niveau 1) Professionaliseren (Niveau 1) BoKS
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	Geen
Bijzonderheden	Voor deze eenheid van leeruitkomsten geldt: - jaarplanning: in een enkel geval worden identieke toetsen binnen de voltijd variant op een ander moment aangeboden. Studenten mogen onder voorwaarden aan deze toetsen deelnemen. Het aantal toetsgelegenheden per jaar blijft twee. Afspraken hieromtrent worden vastgelegd in het persoonlijk leerplan, dat onderdeel uitmaakt van de onderwijsovereenkomst. Aanmelding is noodzakelijk. Zie B Flex Technische Bedrijfskunde OER 2021-2022 Deel 8. - uitwerking toetsing: indien de student leeruitkomsten kan laten valideren vindt in plaats van de uitgewerkte toetsvorm een valideringsassessment plaats (zie procedure)

Toets: Statistiek 1 - 1512TO133A

Toetsdoelen/criteria	De student kan kwantitatieve onderzoeksgegevens in kaart brengen en interpreteren en heeft daartoe kennis van: <ul style="list-style-type: none"> De mogelijkheden om gegevens in kaart te brengen Kwantitatieve verbanden Kansrekening Populaties en steekproeven 	
Uitwerking toetsing	Schriftelijke toets	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor-/werkcollege	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegepaste hulpmiddelen	Voorgeschreven rekenmachine	

Toets: Statistiek 2 - 1512TO143A

Toetsdoelen/criteria	De student kan kwantitatieve onderzoeksgegevens in kaart brengen en interpreteren en heeft daartoe kennis van: <ul style="list-style-type: none"> Hypothesetoetsing De t-toets voor 1 steekproef De gepaarde t-toets De ongepaarde t-toets Binomiale verdelingen Poissonverdelingen Negatief-exponentiële verdelingen 	
Uitwerking toetsing	Schriftelijke toets	

Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor-/werkcollege	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Voorgeschreven rekenmachine	

Kwaliteit, Arbo en Milieu: Professionalisering - 1519PROF2Z

Inhoud leeruitkomst(en)	De Technisch Bedrijfskundig professional stelt zich flexibel op in verschillende beroepssituaties. Hij beschikt over studie- en managementvaardigheden die nodig zijn om de verschillende beroepstaken en de verschillende engineeringscompetenties effectief te kunnen uitvoeren. Hij is een zelfbewuste professional en pro-actief op het gebied van persoonlijke ontwikkeling. Hij is bekend met technieken om zelfstandig kennis te verwerven en kan reflecteren en communiceren volgens geschikte modellen of methodes. Hij stuurt het eigen leerproces: stelt onder begeleiding van een leercoach leerdoelen op en bepaalt een leerstrategie. Kan deze strategie zelfstandig uitvoeren en het resultaat terugkoppelen naar de leerdoelen.	
Eindkwalificaties	Beheren (Niveau 1) Professionaliseren (Niveau 1) BoKS	
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	Geen	
Bijzonderheden	Geen	

Toets: Studie- en managementvaardigheden KAM - 1519PROF2A

Toetsdoelen/criteria	De Technisch Bedrijfskundig professional stelt zich flexibel op in verschillende beroepssituaties. Hij beschikt over de studie- en managementvaardigheden die benodigd zijn om de verschillende beroepstaken effectief te kunnen uitvoeren. Hij toont aan dat hij: <ul style="list-style-type: none"> het eigen leerproces stuurt: op zelfstandige wijze leerdoelen en een leerstrategie kan bepalen en uitvoeren en het resultaat terug kan koppelen naar het leerdoel en dit verwerken in een instrument voor persoonlijke ontwikkeling kan zichzelf enthousiast en overtuigend positioneren en profileren: digitaal (bijv. LinkedIn), mondeling (bijv. pitch) en schriftelijk (bijv. CV) actief werkt aan het ontwikkelen van zelfbewustzijn en het verkleinen van de 'blinde vlek' kan reflecteren volgens een passend model (bijv. kernkwadrant) overtuigend kan presenteren en daarbij creativiteit bij het overbrengen van de boodschap toont 	
Uitwerking toetsing		
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Leercoaching, peersessies, workshops	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Toets: Leercoaching KAM - 1519PROF2B

Toetsdoelen/criteria	De student stuurt het eigen leerproces: stelt onder begeleiding van een leercoach leerdoelen op en bepaalt een leerstrategie. Kan deze strategie zelfstandig uitvoeren en het resultaat terugkoppelen naar de leerdoelen.	
Uitwerking toetsing	Persoonlijk leerplan (PLP)	

Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Leercoachgesprek	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	geen	

Hoofdfase

Basisprogramma

Semester 1

Werkpleklerin 1 - 1522WERK1Z

Inhoud leeruitkomst(en)	De professional ontwerpt een methodisch onderzoek (a.d.h.v. bijv. Verschuren en Doorewaard) voor een technisch bedrijfskundig praktijkvraagstuk waarbij hij aantoont het vraagstuk integraal te benaderen te beschikken over een kritisch onderzoekende houding. De professional omschrijft in het onderzoeksontwerp het probleem in de context. Na het verkennend onderzoek stelt de professional een relevante doelstelling en vraagstelling op, op basis van relevante technisch-bedrijfskundige kernbegrippen uit de literatuur. De kernbegrippen worden uiteengerafeld in een taxonomie. Door middel van een conceptueel model worden verbanden tussen de kernbegrippen weergegeven. Het conceptueel model, definities van kernbegrippen en de taxonomie komen tot stand met behulp van vakinhoudelijke literatuur, besproken in het theoretisch kader. Het onderzoeksontwerp is visueel weergegeven in een logisch en samenhangend onderzoeksmodel. In het technisch onderzoeksontwerp geeft de professional aan hoe hij de vraag gaat onderzoeken. Hij maakt een beargumenteerde keuzes voor de onderzoeksstrategie, voor bronnen en methoden van dataverzameling die hij koppelt aan de deelvragen in een overzichtelijk tabel. De professional beschrijft relevante kwaliteitscriteria zoals betrouwbaarheid en validiteit. Tot slot wordt een, voor de uitvoering van het onderzoek een realistische onderzoeksplanning weergegeven.	
Eindkwalificaties	Adviseren (niveau 1) Onderzoeken (niveau 1) Analyseren (niveau 1) Professionaliseren (niveau 1)	
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	Geen	
Bijzonderheden	Zie Werkpleklerin 2	

Toets: Werkpleklerin 1 - 1518WRKP1A

Toetsdoelen/criteria	<p>De Technisch Bedrijfskundig professional:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Er is sprake van een integrale benadering van bedrijfskunde en een kritisch onderzoekende houding van de student. ■ Om tot een passend advies te komen, is een technisch bedrijfskundig praktijkgericht onderzoek methodisch uitgevoerd. ■ Probleemidentificatie, klantbehoefte, resultaten en oplossingsrichtingen komen tot stand na systematische analyse ■ Ten einde een succesvolle oplossing aan te dragen, zorgt de professional voor draagvlak bij de betrokken stakeholders.
----------------------	---

Uitwerking toetsing	Competentieverlag ondersteund door beroepsproducten	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	WPL-bijeenkomsten, intervisiesessies, workshops	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Toets: Leercoaching WPL1 - 1518WRKP1C

Toetsdoelen/criteria	De professional stuurt het eigen leerproces: stelt onder begeleiding van een leercoach leerdoelen op en bepaalt een leerstrategie. Kan deze strategie zelfstandig uitvoeren en het resultaat terugkoppelen naar de leerdoelen.	
Uitwerking toetsing	Persoonlijk leerplan (PLP)	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Leercoachgesprek	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Semester 1

Operational excellence: Beroepsproducten - 1519OPEXCZ

Inhoud leeruitkomst(en)	De student verbetert onder vraaggestuurde begeleiding de prestatie van een relatief complex (deel)proces in een technische omgeving, waarbij op basis van procesmetingen of data-analyses relevante prestatie-indicatoren worden berekend, deze worden vergeleken met normen (uit de theorie, een eventuele benchmark en de wensen van de opdrachtgever) en worden geanalyseerd en verbeterd met behulp van diverse operational excellence verbeter technieken, zoals TOC, Lean, SMED en OEE, hetgeen leidt tot het verhogen van de prestatie van het (deel)proces.
Eindkwalificaties	Beheren (niveau 2) Realiseren (niveau 1) Professionaliseren (niveau 2)
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	Geen
Bijzonderheden	Geen

Toets: Operational excellence: beroepsproducten - 1519OPEXCA

Toetsdoelen/criteria	De student verbetert onder vraaggestuurde begeleiding de prestatie van een relatief complex (deel)proces in een technische omgeving, waarbij op basis van procesmetingen of data-analyses relevante prestatie-indicatoren worden berekend, deze worden vergeleken met normen (uit de theorie, een eventuele benchmark en de wensen van de opdrachtgever) en worden geanalyseerd en verbeterd met behulp van diverse operational excellence verbeter technieken, zoals TOC, Lean, SMED en OEE, hetgeen leidt tot het verhogen van de prestatie van het (deel)proces.
Uitwerking toetsing	Opdracht

Werkvormen en onderwijsactiviteiten	alo-begeleiding
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee
Toegestane hulpmiddelen	Geen

Operational Excellence: Body of Knowledge - 1522OPMANZ

Inhoud leeruitkomst(en)	De Technisch Bedrijfskundige professional beheerst de kennisbasis (body of knowledge) die nodig is om de verschillende beroepstaken effectief uit te kunnen voeren.
Eindkwalificaties	Beheren (niveau 2) Realiseren (niveau 1) Professionaliseren (niveau 2) BoKS
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	Geen
Bijzonderheden	Voor deze eenheid van leeruitkomsten geldt: - jaarplanning: in een enkel geval worden identieke toetsen binnen de voltijd variant op een ander moment aangeboden. Studenten mogen onder voorwaarden aan deze toetsen deelnemen. Het aantal toetsgelegenheden per jaar blijft twee. Afspraken hieromtrent worden vastgelegd in het persoonlijk leerplan, dat onderdeel uitmaakt van de onderwijsovereenkomst. Aanmelding is noodzakelijk. Zie B Flex Technische Bedrijfskunde OER 2021-2022 Deel 8. - uitwerking toetsing: indien de student leeruitkomsten kan laten valideren vindt in plaats van de uitgewerkte toetsvorm een valideringsassessment plaats (zie procedure)

Toets: Wachtrijen - 1510VO419A

Toetsdoelen/criteria	De student: - Kan situaties aangeven waarin wachttijdtheorie van toepassing is - Kan mogelijke elementen van een wachtrijmodel benoemen en toelichten - Kent de voornaamste eigenschappen van het Poissonproces - Kent de voornaamste eigenschappen van het <M M 1>-model - Kan het begrip statistisch evenwicht toelichten - Kent de voornaamste eigenschappen van het <M G 1>-model - Kent de voornaamste eigenschappen van het <M M S>-model
Uitwerking toetsing	De toets bestaat uit een schriftelijk tentamen met open vragen. Voor de weging van de toets, zie het 'toetsplan'.
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoorcollege met vragen en oefeningen
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee
Toegestane hulpmiddelen	Voorgeschreven rekenmachine Casio FX-82. Bij het tentamen mag de voorgeschreven syllabus Wachtrijen worden gebruikt, mits daarin geen zelfgemaakte aantekeningen voorkomen. Ook de uitwerkingen van de opgaven zijn niet toegestaan.

Toets: Simulatie - 1510VO426A

Toetsdoelen/criteria	Leerdoelen / eindtermen De student: <ul style="list-style-type: none"> heeft kennis van de fasering van een simulatiestudie heeft kennis van aselecte steekproeven en heeft kennis van verschillende statistische verdelingen
----------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> kan een gegeven model naspelen m.b.v. een tabel met random getallen. kan op basis van een beschrijving van een praktische situatie een bruikbaar simulatiemodel opzetten kan de verschillende variabelen binnen een model definiëren en categoriseren en relaties tussen de variabelen formuleren kan het experimenteel ontwerp ondersteunen met statistische technieken (toetsen en schatten, autocorrelatie-onderzoek) kent de valkuilen van simulatiemodellen
Uitwerking toetsing	De toets bestaat uit een schriftelijk tentamen met open vragen.
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Lesuren. Hoorcollege; Practicum; Schriftelijk tentamen
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee
Toegestane hulpmiddelen	Voorgeschreven rekenmachine Casio FX-82. Bij het tentamen mag de voorgeschreven syllabus Simulatie worden gebruikt, mits daarin geen zelfgemaakte aantekeningen voorkomen. Ook de uitwerkingen van de opgaven zijn niet toegestaan. De syllabus wordt ter beschikking gesteld.

Toets: Procesbeheersing - 1515PROBHA

Toetsdoelen/criteria	<ul style="list-style-type: none"> kennis hebben van pfd's (proces flow diagrams) en deze kunnen toepassen bij de analyse van en het ontwerpen van (productie)processen kennis hebben van 6Ω meetmethodieken en deze kunnen toepassen kennis hebben van SPC en deze kennis kunnen toepassen kennis hebben van binaire getallen en logica en deze kennis kunnen toepassen bij praktijkproblemen Kennis hebben van elementaire meet- en regeltechniek en deze kunnen toepassen bij praktische problemen kennis verwerven van en inzicht krijgen in de systeemkunde en het praktisch kunnen toepassen van deze kennis, in de vorm van een steady-statemodel, op processen in de praktijk inzicht verwerven in organisatieproblematiek (zowel externe, interne als structureringsproblematiek en de samenhang hiertussen) en inzicht verwerven in de doelen van een organisatie en deze kennis praktisch kunnen toepassen Inzicht verwerven met betrekking tot productieprocessen en deze kennis praktisch kunnen toepassen voor het oplossen van o.a. bottlenecks in staat zijn adviezen te geven voor interne bedrijfsonderdelen, met name op het terrein van bedrijfs- en productieprocessen in staat zijn (productie)processen op elk vlak beheerst te laten verlopen door het tijdig signaleren en oplossen van knelpunten procesgericht zijn, in termen van onderkennen van en zich kunnen verdiepen in de problemen van interne processen in staat zijn onderzoek te doen naar het beheerst laten verlopen van interne (productie)processen
Uitwerking toetsing	Schriftelijk met toetszitting
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor- en werkcolleges
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee
Toegestane hulpmiddelen	Geen

Toets: Procesverbetering - 1516TO319A

Toetsdoelen/criteria	<ul style="list-style-type: none"> De student kan de effectiviteit, efficiëntie, productiviteit en prestatie van een proces berekenen. De student kan de taktijd, cyclustijd en doorlooptijd van een proces berekenen. De student kan de capaciteit en output van een proces berekenen. De student kan de Theory of Constraint (TOC) toepassen. De student kan de Overall Equipment Effectiveness (OEE) van een proces berekenen. De student kan een Single Minute Exchange of Die (SMED) uitvoeren. De student kan een Continue tijdstudie (CTS) en een Multimoment opname (MMO) uitvoeren, de nauwkeurigheid ervan berekenen en een gefundeerde keuze maken tussen de twee. De student weet wat Lean is en wat er met Lean kan worden bereikt. De student weet wat QRM is en wat er met QRM kan worden bereikt.
----------------------	--

Uitwerking toetsing	Schriftelijk tentamen	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor-/werkcollege	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Door de opleiding toegestane rekenmachine	

Toets: Lean Yellow Belt - 1522LYLWBA

Toetsdoelen/criteria	De technisch bedrijfskundig professional is als procesverbeteraar bekend met de basisprincipes van Lean en beschikt over tenminste een Lean Yellow Belt Certificaat. Hij is in staat om samen met collega's een proces in kaart te brengen aan de hand van een zogenaamde Value Stream Map. Hij weet volgens de principes van Lean methodiek knelpunten en verspillingen te herkennen en aan te pakken.	
Uitwerking toetsing	Aanwezigheid tijdens workshops verplicht	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	workshops	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Toets: Lean Yellow Belt practicum - 1522LYLWBB

Toetsdoelen/criteria	De technisch bedrijfskundig professional is als procesverbeteraar bekend met de basisprincipes van Lean en beschikt over tenminste een Lean Yellow Belt Certificaat. Hij is in staat om samen met collega's een proces in kaart te brengen aan de hand van een zogenaamde Value Stream Map. Hij weet volgens de principes van Lean methodiek knelpunten en verspillingen te herkennen en aan te pakken.	
Uitwerking toetsing	Practicum	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Practicum	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Ja	Aanwezigheid tijdens practicum is verplicht
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Operational Excellence: Bedrijfskunde (Body of Knowledge) - 1521BOK5AZ

Inhoud leeruitkomst(en)	De Technisch Bedrijfskundige professional beheerst de kennisbasis (body of knowledge) die nodig is om de verschillende beroepstaken effectief uit te kunnen voeren.	
Eindkwalificaties	Analyseren, Adviseren, Onderzoeken	
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	Geen	
Bijzonderheden	Geen	

Toets: Inkoopmanagement - 1510VO314A

Toetsdoelen/criteria	
----------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> De student begrijpt de rol van de functionele afdeling inkoop in relatie met andere functionele gebieden en de omgeving. De student is in staat om de ontwikkeling van inkoop van “stand alone” naar “teampayer” te beschrijven. De student is in staat de ondernemingsstrategie te vertalen naar een inkoopstrategie en –beleid op verschillende niveaus. De student is in staat een inkoopplan op te stellen in een gegeven situatie. De student is op de hoogte van recente ontwikkelingen (zoals Internettechnologie) en kent de invloed hiervan op het inkoopproces. De student is bekend met de richtlijnen op inkoopgebied. 	
Uitwerking toetsing	De toets bestaat uit een schriftelijk tentamen	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoorcollege; Werkcollege; Schriftelijk tentamen	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Toets: Management en Organisatie - 1512TO321A

Toetsdoelen/criteria	De student: <ul style="list-style-type: none"> kan uitleggen hoe strategieformulering plaatsvindt en kan op basis van methoden en technieken tot beleidsbepalende uitspraken komen. kan het verband tussen motivatie, productiviteit en functieontwerp uiteenzetten kent het begrip Human Resources-management en de belangrijkste personeelsinstrumenten kan diverse stijlen van leidinggeven beschrijven, het verband met organisatiebeïnvloeding uiteenzetten en de meeste gepaste stijl adviseren kan diverse besluitvormingstechnieken toepassen in een gegeven situatie 	
Uitwerking toetsing	Schriftelijk tentamen	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor-/werk-college	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Toets: Bedrijfseconomie 2: kostprijs - 1517TO124A

Toetsdoelen/criteria	Leerdoelen / eindtermen <ul style="list-style-type: none"> - De student kent de verschillende kostenindelingen, het eng kostenbegrip en de verschillende kostensoorten - De student is in staat om de afval en uitval te verwerken in de kostprijs - De student kan de verschillende afschrijvingsmethoden toepassen - De student kan de integrale kostprijs berekenen op basis van variabele/constante kosten - De student kent de verschillende soorten variabele kosten - De student kent de verschillen tussen directe/indirecte kosten - De student kan een capaciteitsberekening uitvoeren ten behoeve van een kostprijsberekening - De student kan verschillende kostenverbijzonderingsmethoden toepassen; <ul style="list-style-type: none"> De equivalentiecijfermethode, De enkelvoudige en meervoudige opslagmethode De kostenplaatsenmethode Activity Based Costing - De student kan de winst te bepalen aan de hand van de Absorption en- Direct Costing methodes - De student kan breakevenanalyses maken en adviseren over de uitkomsten 	
Uitwerking toetsing	Schriftelijk tentamen	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor-/werkcollege	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Door de opleiding toegestane rekenmachine	

Operational Excellence: Professionalisering - 1520OEPRFZ

Inhoud leeruitkomst(en)	De Technisch Bedrijfskundig professional stelt zich flexibel op in verschillende beroepssituaties. Hij beschikt over studie- en managementvaardigheden die nodig zijn om de verschillende beroepstaken effectief te kunnen uitvoeren. Hiertoe maakt hij gebruik van diverse communicatievormen en -middelen om effectief kennis te verwerven en te kunnen communiceren in het Nederlands en Engels.
Eindkwalificaties	Beheren (niveau 2) Realiseren (niveau 1) Professionaliseren (niveau 2) BoKS
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	Geen
Bijzonderheden	Geen

Toets: English language Skills - 1520OEPRFA

Toetsdoelen/criteria	Has developed English language skills for: <ul style="list-style-type: none"> ■ reading a range of academic texts for gist and specific information ■ presenting information effectively ■ participating in formal and informal classroom discussions, conversations and debates 	
Uitwerking toetsing	Andere wijze zonder toetszitting	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Werkcolleges	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Toets: Leercoaching OE - 1519OEPRFB

Toetsdoelen/criteria	De student stuurt het eigen leerproces: stelt zelfstandig leerdoelen op en bepaalt een leerstrategie. Kan deze strategie zelfstandig uitvoeren en het resultaat terugkoppelen naar het leerdoel. Kan zijn / haar aanpak verantwoorden, beargumenteren en zonodig bijsturen.	
Uitwerking toetsing	Persoonlijk leerplan (PLP)	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Leercoachgesprek	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Semester 1

Ondernemen & Innoveren: Beroepsproducten - 1520OIBPRZ

Inhoud leeruitkomst(en)	De technisch bedrijfskundige professional beschikt over ondernemende houding en vaardigheden die hem drijven om vanuit een eigen onderbouwde visie op de omgeving, innovaties, trends en ontwikkelingen het initiatief te nemen om marktkansen of concurrentievoordeel te benutten. Hij realiseert, voor een eigen of een reeds bestaande onderneming een innovatie die vorm krijgt in een businessmodel, product, dienst, systeem of proces en managet dit met optimale inzet van de resources en gebruikmakend van relevante methodes.
Eindkwalificaties	Ontwerpen (niveau 2) Managen (niveau 2) Realiseren (niveau 2) Professionaliseren (niveau 3)
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	-
Bijzonderheden	Geen

Toets: Ondernemen & Innoveren: beroepsproducten - 1520OIBPRA

Toetsdoelen/criteria	De technisch bedrijfskundige professional beschikt over ondernemende houding en vaardigheden die hem drijven om vanuit een eigen onderbouwde visie op de omgeving, innovaties, trends en ontwikkelingen het initiatief te nemen om marktkansen of concurrentievoordeel te benutten. Hij realiseert, voor een eigen of een reeds bestaande onderneming een innovatie die vorm krijgt in een businessmodel, product, dienst, systeem of proces en managet dit met optimale inzet van de resources en gebruikmakend van relevante methodes.	
Uitwerking toetsing	Andere wijze zonder toetszitting	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	alo-begeleiding	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	N.v.t.	

Ondernemen & Innoveren: Strategie (Body of Knowledge) - 1520OISTRZ

Inhoud leeruitkomst(en)	De Technisch Bedrijfskundige professional beheerst de kennisbasis (<i>body of knowledge</i>) die nodig is om de verschillende beroepstaken effectief uit te kunnen voeren.	
Eindkwalificaties	Realiseren (niveau 2) Managen (niveau 2) Professionaliseren (niveau 2) Ontwerpen (niveau 2) BoKS	
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	<p>Voor deze eenheid van leeruitkomsten geldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaarplanning: in een enkel geval worden identieke toetsen binnen de voltijd variant op een ander moment aangeboden. Studenten mogen onder voorwaarden aan deze toetsen deelnemen. Het aantal toetsgelegenheden per jaar blijft twee. Afspraken hieromtrent worden vastgelegd in het persoonlijk leerplan, dat onderdeel uitmaakt van de onderwijsovereenkomst. Aanmelding is noodzakelijk. Zie B Flex Technische Bedrijfskunde OER 2021-2022 Deel 8. - uitwerking toetsing: indien de student leeruitkomsten kan laten valideren vindt in plaats van de 	

	uitgewerkte toetsvorm een valideringsassessment plaats (zie procedure)
Bijzonderheden	Geen

Toets: Strategie - 1509VO412A

Toetsdoelen/criteria	<ul style="list-style-type: none"> - Student is in staat om strategie in een historisch perspectief te plaatsen - Student is in staat om de verschillende soorten businessmodellen te onderscheiden en kent het verschil met profitmodellen en kan deze toe passen - Student kent en begrijpt het verband tussen succesvolle ondernemingen en innovatie - Student is in staat om het verband tussen strategie, structuur, cultuur en bedrijfsproces aan te geven en kan dit toepassen - Student kent de verschillende benaderingen van strategie en kan deze toepassen - Student kent de belangrijkste denkers binnen strategie en de stromingen die zij vertegenwoordigen - Student is in staat de sleutelconcepten van strategie toe te passen - Student is in staat een bedrijfstak te analyseren en scenarioplanning toe te passen - Student kan de verschillende scholen van Mintzberg onderscheiden - Student is in staat om waardecreatie in een bedrijf toe te passen - Student is in staat strategische groei als onderdeel van strategisch management toe te passen - Student begrijpt de input voor Business Intelligence 	
Uitwerking toetsing	Het vak wordt getoetst door middel van een schriftelijk tentamen	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoorcollege	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Toets: Change management - 1509VO422A

Toetsdoelen/criteria	De student: <ul style="list-style-type: none"> ▪ kent diverse benaderingen van verandering en kan een beargumenteerde keuze maken voor een bepaalde veranderstrategie binnen een gegeven context. ▪ kan tot een adequate diagnose komen van de aanleiding voor de verandering, de verandercapaciteit en cultuur. ▪ is zich bewust van de slaag- en faalfactoren bij veranderingen en weet op basis daarvan de juiste interventiemethoden en technologieën te selecteren ▪ kan op basis van de gekozen veranderstrategie een effectieve communicatie- en leiderschapstijl aanbevelen. ▪ kan een evidence-based verandermethode selecteren en een adequaat veranderplan schrijven binnen een complexe context. 	
Uitwerking toetsing	Opdracht	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor-/werkcollege	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	hulpmiddelen bij opdracht toegestaan	

Toets: Bedrijfseconomie 5: bedrijfseconomisch management - 1517BEMANA

Toetsdoelen/criteria	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Student kan een bedrijfseconomische onderbouwing geven van het strategisch management, of de bestaande onderbouwing evalueren.</i> 	
Uitwerking toetsing	Schriftelijke toets	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor- en werkcolleges	

Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	
Toets: Duurzaam Ondernemen - 1515DOETHA		
Toetsdoelen/criteria	De student: <ul style="list-style-type: none"> kan uiteenzetten waarom Duurzaam Ondernemen van belang is voor een organisatie / onderneming; toont zich bewust van de urgentie van duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen in bredere context (macro-omgeving); is bekend met veelvoorkomende methoden, perspectieven en modellen om duurzaamheid in de (strategische) bedrijfsvoering te incorporeren en te verantwoorden; is bekend met <i>best practices</i> op het gebied van Duurzaam Ondernemen; kan de aangeboden lesstof toepassen op een praktijkcasus maakt gebruik van terminologie zoals gebruikelijk in het vakgebied. 	
Uitwerking toetsing	andere wijze	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	College en bedrijfsbezoek	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Ondernemen & Innoveren: Technologie (BoK) - 1520OITCHZ

Inhoud leeruitkomst(en)	De Technisch Bedrijfskundige professional beheerst de kennisbasis (body of knowledge) die nodig is om de verschillende beroepstaken effectief uit te kunnen voeren.
Eindkwalificaties	Realiseren (niveau 2) Managen (niveau 2) Professionaliseren (niveau 2) Ontwerpen (niveau 2) BoKS
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	Geen
Bijzonderheden	Voor deze eenheid van leeruitkomsten geldt: <ul style="list-style-type: none"> - jaarplanning: in een enkel geval worden identieke toetsen binnen de voltijd variant op een ander moment aangeboden. Studenten mogen onder voorwaarden aan deze toetsen deelnemen. Het aantal toetsgelegenheden per jaar blijft twee. Afspraken hieromtrent worden vastgelegd in het persoonlijk leerplan, dat onderdeel uitmaakt van de onderwijsovereenkomst. Aanmelding is noodzakelijk. Zie B Flex Technische Bedrijfskunde OER 2021-2022 Deel 8. - uitwerking toetsing: indien de student leeruitkomsten kan laten valideren vindt in plaats van de uitgewerkte toetsvorm een valideringsassessment plaats (zie procedure)

Toets: Business intelligence - 1516BUSINA

Toetsdoelen/criteria	Na het volgen van deze module: <ul style="list-style-type: none"> Ben je bekend met verschillende methodes en technieken van informatie ontsluiting en visualisatie. Ben je in staat te beoordelen wat de toegevoegde waarde van BI is in een bepaalde situatie. Ken je de business drivers van BI en kan je het verband leggen met bedrijfskundige vraagstukken. Ben je in staat het oplossend vermogen van BI aan te kunnen geven.
----------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ken je de terminologie en kan je deze toepassen. ■ Heb je een globale (theoretische) kennis van de tools en hun toepassingsmogelijkheden. ■ Heb je (theoretische) kennis over de verschillende architecturen. ■ Weet je wat er erbij komt kijken bij de invoering van BI-oplossingen.
Uitwerking toetsing	Schriftelijk met toetszitting
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Gecombineerd hoor- en werkcollege.
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee
Toegestane hulpmiddelen	Boek

Toets: Supply chain management - 1512VO232A

Toetsdoelen/criteria	<ul style="list-style-type: none"> ■ De student kent de betekenis van de supply chain voor een individuele onderneming. ■ De student weet hoe partijen samenwerken in supply netwerken. ■ De student weet op welke wijze de omgeving van supply chains verandert. ■ De student weet op welke wijze invulling kan worden gegeven aan de strategie van de keten of het netwerk. ■ De student kent de factoren die een rol spelen bij het bepalen van de grondvorm van een keten. ■ De student weet op welke wijze de besturing van een supply chain of netwerk kan worden verbeterd. ■ De student kent de rol van ICT bij de samenwerking tussen partijen in een supply chain of netwerk. ■ De student kent de aspecten waarmee rekening moet worden gehouden bij de organisatie van een supply chain. ■ De student kent de KPI's die een rol spelen bij de verbetering van de prestatie van de keten als geheel. ■ De student weet op welke wijze modellen een bijdrage kunnen leveren aan supply chain management.
Uitwerking toetsing	Schriftelijk tentamen
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoorcollege Werkcollege
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee
Toegestane hulpmiddelen	Geen

Toets: Energietechniek - 1511VO318A

Toetsdoelen/criteria	<p>Om technische processen te analyseren en systematisch in kaart te brengen, kan de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ warmteoverdracht en warmtestroom berekeningen maken. ■ ventilatie en infiltratie berekeningen maken. ■ rekenen met eenheden. ■ verschillende vormen van energieopwekking kunnen benoemen. ■ energietransport berekenen. ■ energieverbruik en vermogen, energietransportverlies en (elektrische) vermogensverlies berekenen.
Uitwerking toetsing	Schriftelijk
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Werkcollege
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee
Toegestane hulpmiddelen	Niet programmeerbare rekenmachine. Formuleblad wordt aangeleverd

Ondernemen & Innoveren: Professionalisering - 1520OIPRFZ

Inhoud leeruitkomst(en)	De Technisch Bedrijfskundig professional stelt zich flexibel op in verschillende beroepssituaties en en beschikt over vaardigheden die benodigd zijn om de engineeringcompetenties uit te kunnen voeren. Hij volgt innovaties, trends en ontwikkelingen binnen het vakgebied en kan deze plaatsen in relatie tot maatschappelijke normen, waarden en ethische dilemma's. De professional is tevens internationaal geïnteresseerd. Hij beschikt over voldoende interculturele competenties om verschillen ten aanzien van internationale bedrijfsvoering en zaken doen vanuit interculturele managementtheorieën te kunnen verklaren; alsmede vanuit een dubbelperspectief te kunnen communiceren en samenwerken. Hij communiceert zowel in het Nederlands als Engels. Hij reflecteert en werkt proactief aan zijn persoonlijk groei en ontwikkeling.
Eindkwalificaties	Ontwerpen (niveau 2) Managen (niveau 2) Realiseren (niveau 2) Professionaliseren (niveau 3) Boks
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	Geen
Bijzonderheden	Geen

Toets: Intercultural management - 1509VO418A

Toetsdoelen/criteria	The professional has international orientation and intercultural competence. He reflects on his intercultural attitude using appropriate theoretical models or methods (e.g. the Bennet Scale). He is competent in intercultural interaction and communication and aware of how culture can influence work, business and design. He anticipates working across cultures by establishing a double perspective and knows how to avoid and / or deal with misconceptions, prejudgements, mistaken attribution. He uses appropriate theoretical frameworks or proven methods and can analyse situations based on relevant intercultural theory (e.g. Hall, Hofstede, Globe, etc)	
Uitwerking toetsing	Written exam Toetsing op alternatieve wijze is mogelijk bij deelname aan de Studiereis naar China en actieve participatie in de lessenreeks	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor- en werkcolleges; Schriftelijk tentamen (in English)	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Dictionary Eng-NL / NL-Eng	

Toets: Studie- en managementvaardigheden OI - 1520SMVIOB

Toetsdoelen/criteria	De Technisch Bedrijfskundig professional stelt zich flexibel op in verschillende beroepssituaties en en beschikt over vaardigheden die benodigd zijn om de engineeringcompetenties uit te kunnen voeren. Hij volgt innovaties, trends en ontwikkelingen binnen het vakgebied en kan deze plaatsen in relatie tot maatschappelijke normen, waarden en ethische dilemma's. De professional is tevens internationaal geïnteresseerd. Hij beschikt over voldoende interculturele competenties om verschillen ten aanzien van internationale bedrijfsvoering en zaken doen vanuit interculturele managementtheorieën te kunnen verklaren; alsmede vanuit een dubbelperspectief te kunnen communiceren en samenwerken. Hij communiceert zowel in het Nederlands als Engels. Hij reflecteert en werkt proactief aan zijn persoonlijk groei en ontwikkeling.	
Uitwerking toetsing	Andere wijze zonder toetszitting	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Werkcolleges	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	N.v.t.	

Toets: Leercoaching OI - 1520LRCOIC

Toetsdoelen/criteria	De student stuurt het eigen leerproces: stelt zelfstandig leerdoelen op en bepaalt een leerstrategie. Kan deze strategie zelfstandig uitvoeren en het resultaat terugkoppelen naar de leerdoelen. Kan zijn / haar aanpak verantwoorden, beargumenteren en zonodig bijsturen.	
Uitwerking toetsing	Persoonlijk Leerplan (PLP)	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Leercoachgesprek	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Semester 2

Assetmanagement: beroepsproducten - 1518ASSETZ

Inhoud leeruitkomst(en)	<p>De professional beheert en managet de fysieke assets van een organisatie om deze optimaal te laten functioneren zodat de fysieke assets op kosteneffectieve wijze kunnen worden ingezet in zijn toepassingscontext of werkomgeving, rekening houdend met de relevante aspecten zoals veiligheid, milieu, imago, technische en economische levensduur.</p> <p>Daartoe bepaalt de professional aan de hand van de aspecten risico, kosten en prestatie welke key performance indicatoren van belang zijn. Hij bepaalt welke stuurgegevens nodig zijn om de assets te beheren, te managen en te optimaliseren.</p> <p>De professional maakt verantwoorde keuzes voor een assetmanagementsysteem en/of assetmanagementtools zoals FMECA, onderhoudsmanagementsystemen, root-cause analyses, RAMS, condition based maintenance en life cycle costing. In de onderbouwing ervan laat de professional zien, kennis te hebben van de relevante systemen en tools.</p> <p>De professional demonstreert zijn kennis van assetmanagementtools door minimaal drie tools in te zetten binnen toepassingscontext om het beheer van de assets te verbeteren en gebruikt de bevindingen in een adequate terugkoppeling, gericht op de risicobeheersing, optimale prestatie en kostenbeheersing van de assets.</p>	
Eindkwalificaties	Beheren (niveau 2)	
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	Geen	
Bijzonderheden	Geen	

Toets: Assetmanagement: beroepsproducten - 1518ASSETA

Toetsdoelen/criteria	<p>De professional beheert en managet de fysieke assets van een organisatie om deze optimaal te laten functioneren zodat de fysieke assets op kosteneffectieve wijze kunnen worden ingezet in zijn toepassingscontext of werkomgeving, rekening houdend met de relevante aspecten zoals veiligheid, milieu, imago, technische en economische levensduur.</p> <p>Daartoe bepaalt de professional aan de hand van de aspecten risico, kosten en prestatie welke key performance indicatoren van belang zijn. Hij bepaalt welke stuurgegevens nodig zijn om de assets te beheren, te managen en te optimaliseren.</p> <p>De professional maakt verantwoorde keuzes voor een assetmanagementsysteem en/of</p>	
----------------------	---	--

	<p>assetmanagementtools zoals FMECA, onderhoudsmanagementsystemen, root-cause analyses, RAMS, condition based maintenance en life cycle costing. In de onderbouwing ervan laat de professional zien, kennis te hebben van de relevante systemen en tools.</p> <p>De professional demonstreert zijn kennis van assetmanagementtools door minimaal drie tools in te zetten binnen toepassingscontext om het beheer van de assets te verbeteren en gebruikt de bevindingen in een adequate terugkoppeling, gericht op de risicobeheersing, optimale prestatie en kostenbeheersing van de assets.</p>	
Uitwerking toetsing	Portfolio	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	alo-begeleiding	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Assetmanagement: Productiemanagement (Body of Knowledge) - 1520PRMANZ

Inhoud leeruitkomst(en)	De Technisch Bedrijfskundige professional beheerst de kennisbasis (body of knowledge) die nodig is om de verschillende beroepstaken effectief uit te kunnen voeren.	
Eindkwalificaties	Beheren (niveau 2) Professionaliseren (niveau 2) BoKS	
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	Geen	
Bijzonderheden	<p>Voor deze eenheid van leeruitkomsten geldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaarplanning: in een enkel geval worden identieke toetsen binnen de voltijd variant op een ander moment aangeboden. Studenten mogen onder voorwaarden aan deze toetsen deelnemen. Het aantal toetsgelegenheden per jaar blijft twee. Afspraken hieromtrent worden vastgelegd in het persoonlijk leerplan, dat onderdeel uitmaakt van de onderwijsovereenkomst. Aanmelding is noodzakelijk. Zie B Flex Technische Bedrijfskunde OER 2021-2022 Deel 8. - uitwerking toetsing: indien de student leeruitkomsten kan laten valideren vindt in plaats van de uitgewerkte toetsvorm een valideringsassessment plaats (zie procedure) 	

Toets: Operations research - 1516OPRESA

Toetsdoelen/criteria	Leerdoelen/eindtermen
	<p>De student kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ de begrippen Operationeel management en Operationele research uitleggen, en aangeven welke rol zij (kunnen) spelen in de bedrijfsvoering. ■ een woordelijke beschrijving van een probleem op het gebied van het operationeel management dat zich daarvoor leent, omzetten in een wiskundige formulering. ■ het begrip Lineair Programmeren uitleggen. ■ een LP-probleem met 2 variabelen oplossen volgens de grafische methode en globaal aangeven hoe een LP-probleem met meer dan 2 variabelen wordt opgelost. ■ uitleggen wat het transportprobleem uit de OR inhoudt.

	<ul style="list-style-type: none"> ■ aangeven wat de algemene wiskundige formulering van een transportprobleem is. ■ aantonen dat het transportprobleem een bijzonder geval van lineair of geheeltallig programmeren is. ■ een transportprobleem oplossen m.b.v. de stepping-stonemethode, onder gebruik making van de NW-hoekregel dan wel de minimale-kostenregel. ■ uitleggen wat het transshipmentprobleem resp. het toewijzingsprobleem inhouden en deze oplossen met de stepping-stonemethode. 	
Uitwerking toetsing	Schriftelijk tentamen	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor- en werkcollege	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Voorgeschreven rekenmachine Casio FX-82	

Toets: Managementgame TB Challenge - 1517VO242A

Toetsdoelen/criteria	Leerdoelen/eindtermen <ul style="list-style-type: none"> ■ De student heeft inzicht in de samenhang tussen verschillende bedrijfsprocessen. ■ De student kan de opgedane kennis en vaardigheden toepassen in een gesimuleerde bedrijfssituatie ■ De student kan omgaan met onzekerheden bij de bedrijfsvoering ■ De student kan samenwerken, vergaderen en ondernemen 	
Uitwerking toetsing	spelresultaat, opdrachten en verslag	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	spel	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Ja	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Toets: Bedrijfseconomie 4: analyse financiële structuur - 1517VO244A

Toetsdoelen/criteria	Leerdoelen / eindtermen De student: <ul style="list-style-type: none"> ■ kan aan de hand van een Balans en V&W rekening de volgende financiële kengetallen berekenen, in onderlinge samenhang analyseren en aan de hand daarvan een uitspraak doen over de financiële structuur van een onderneming: <ul style="list-style-type: none"> ■ Rentabiliteit en hefboomeffect; Solvabiliteit; Liquiditeit; Activiteit; Dupont-chart. ■ kan de vermogensbehoefte van de vlottende activa en vaste activa van een onderneming bepalen, daarbij gebruik makend van de volgende begrippen: <ul style="list-style-type: none"> ■ Diversiteitsverschijnsel; Intensieve financiering; Leasing en factoring. ■ kent de verschillende vormen van Eigen Vermogen en kan deze toelichten. ■ kan de winstverdeling opstellen en het dividendpercentage berekenen. ■ kent de verschillende vormen van Vreemd Vermogen en kan deze toelichten. ■ kan de Gouden Balans regel toepassen. 	
Uitwerking toetsing	Opdracht	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor-/werkcollege	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Door de opleiding toegestane rekenmachine.	

Assetmanagement: Body of Knowledge - 1520ASSBKZ

Inhoud leeruitkomst(en)	De Technisch Bedrijfskundige professional beheerst de kennisbasis (body of knowledge) die nodig is om de verschillende beroepstaken effectief uit te kunnen voeren.
Eindkwalificaties	Beheren (niveau 2) Professionaliseren (niveau 2) BoKS
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	Geen
Bijzonderheden	Voor deze eenheid van leeruitkomsten geldt: - jaarplanning: in een enkel geval worden identieke toetsen binnen de voltijd variant op een ander moment aangeboden. Studenten mogen onder voorwaarden aan deze toetsen deelnemen. Het aantal toetsgelegenheden per jaar blijft twee. Afspraken hieromtrent worden vastgelegd in het persoonlijk leerplan, dat onderdeel uitmaakt van de onderwijsovereenkomst. Aanmelding is noodzakelijk. Zie B Flex Technische Bedrijfskunde OER 2021-2022 Deel 8. - uitwerking toetsing: indien de student leeruitkomsten kan laten valideren vindt in plaats van de uitgewerkte toetsvorm een valideringsassessment plaats (zie procedure)

Toets: Assetmanagement - 1510VO315A

Toetsdoelen/criteria	De student: <ul style="list-style-type: none"> ■ leert hoe assetmanagement voor verbeterprocessen en -projecten ingezet kan worden. ■ krijgt inzicht in actuele assetmanagement onderzoeksvragen. ■ weet wat RCM inhoudt en waar het voor dient. ■ kan een risicoanalyse uitvoeren. ■ kent het belang van KPI's. ■ kent bepalende aspecten van onderhoud. ■ begrijpt wat er nodig is voor een onderhoudsplan. ■ is op de hoogte van de laatste ontwikkelingen binnen world class maintenance. ■ leert wat sturen op prestaties inhoudt. ■ weet wat ISO 55000 inhoudt. 	
Uitwerking toetsing	Schriftelijke tentamen	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor-/werkcolleges	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Toets: Productieautomatisering - 1512VO326A

Toetsdoelen/criteria	De student: <ul style="list-style-type: none"> ■ kan kenmerken "Uitvoerorganen, Hoofdschakelementen, Signaalgevers" benoemen. ■ kan omgaan met de logische basisfuncties "NIET, EN, OF, JA". ■ kan eenvoudige incrementele flowchart, pneumatische, elektrische en logische schema's lezen en maken. ■ kan besturingsvoorwaarde opstellen en vereenvoudigen. ■ begrijpt de werking van een plc. ■ kan timers, tellers en geheugens in beperkte mate toepassen. 	
Uitwerking toetsing	Schriftelijk	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Werkcollege	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	

Toegepaste hulpmiddelen	Boek: Industriële productieautomatisering	
Toets: Data-analyse 2 - 1515VO323A		
Toetsdoelen/criteria	De student: <ul style="list-style-type: none"> ▪ heeft kennis van de basisbegrippen van relationele databases. ▪ kan een ER diagram opstellen. ▪ heeft kennis van de verschillende normaalvormen en kan die toepassen. ▪ kan eenvoudige bewerkingen in Microsoft Access uitvoeren. ▪ kan uitgebreide rapporten opstellen in Microsoft Access. ▪ kan m.b.v. SQL in Microsoft Access eenvoudige queries opstellen.	
Uitwerking toetsing	Schriftelijk tentamen	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Werkcollege en computerpracticum	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegepaste hulpmiddelen		

Toets: Bedrijfseconomie 3: beslissingscalculaties - 1517TO135A

Doelstellingen/criteria	De student: <ul style="list-style-type: none"> ■ heeft inzicht in het budgetteringsproces. ■ is in staat om een vergelijking te maken tussen het productieproces en de werkelijke productiekosten. ■ is in staat om meerdere selectiemethoden, voor het beoordelen van een investering, te gebruiken: <ul style="list-style-type: none"> ■ Boekhoudkundige terugverdienperiode. ■ Gemiddelde boekhoudkundige rentabiliteit. ■ Economische terugverdienperiode. ■ Netto Contante Waarde. ■ is in staat om differentiële calculatie toe te passen. ■ kan het indifferentiepunt berekenen. <p>Kan de beginselen uit de financiële rekenkunde toepassen</p>	
Uitwerking toetsing	Schriftelijk tentamen	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor-/werkcollege	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegepaste hulpmiddelen	Door de opleiding toegestane rekenmachine	

Assetmanagement: Recht (Body of Knowledge) - 1519PRF03Z

Inhoud leeruitkomst(en)	De Technisch Bedrijfskundige professional beheerst de kennisbasis (<i>body of knowledge</i>) die nodig is om de verschillende beroepstaken effectief uit te kunnen voeren.
Eindkwalificaties	Beheren (niveau 2) Professionaliseren (niveau 2) BoKS
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook)	Geen

artikel OER)	
Bijzonderheden	<p>Voor deze eenheid van leeruitkomsten geldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaarplanning: in een enkel geval worden identieke toetsen binnen de voltijd variant op een ander moment aangeboden. Studenten mogen onder voorwaarden aan deze toetsen deelnemen. Het aantal toetsgelegenheden per jaar blijft twee. Afspraken hieromtrent worden vastgelegd in het persoonlijk leerplan, dat onderdeel uitmaakt van de onderwijsovereenkomst. Aanmelding is noodzakelijk. Zie B Flex Technische Bedrijfskunde OER 2021-2022 Deel 8. - uitwerking toetsing: indien de student leeruitkomsten kan laten valideren vindt in plaats van de uitgewerkte toetsvorm een valideringsassessment plaats (zie procedure)

Toets: Recht 1 - 1511TO415A

Toetsdoelen/criteria	<p>De student:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ is in staat de basisbegrippen van het Nederlandse recht uiteen te zetten. ■ is in staat om met het wetboek te werken. ■ is in staat de formele gang van zaken van verschillende juridische procedures te beschrijven. ■ is in staat de totstandkoming, nakoming of ontbinding van een overeenkomst te beschrijven en kan hiertoe verschillende instrumenten inzetten. ■ is in staat het leerstuk van de onrechtmatige daad toe te passen in een casus. 	
Uitwerking toetsing	Schriftelijk tentamen	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor-/werkcollege	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Wettenbundel	

Toets: Recht 2 - 1509VO424A

Toetsdoelen/criteria	<p>De student:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ is in staat de basisbegrippen van het ondernemingsrecht, arbeidsrecht en het intellectueel eigendomsrecht uiteen te zetten. ■ is in staat de formele gang van zaken van verschillende beëindigingsprocedures van een arbeidsovereenkomst te beschrijven en toe te passen. ■ is in staat om verschillende juridische aspecten van de arbeidsovereenkomst te benoemen, te ontleden en te beoordelen op juistheid en volledigheid. ■ kent de belangrijkste regelingen van het intellectuele eigendom en kan deze toepassen in een casus. ■ kent de juridische betekenis van de begrippen eenmanszaak, VoF, Maatschap, BV en NV, kan de verschillen benoemen en de regels die gelden voor de verschillende ondernemingsvormen toepassen in een casus. 	
Uitwerking toetsing	Schrijftelijk tentamen	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Hoor- en werkcollege	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Wettenbundel	

Assetmanagement: Professionalisering - 1519ASSPRZ

Inhoud	De Technisch Bedrijfskundige professional stelt zich flexibel op in verschillende beroepssituaties en en
--------	--

leeruitkomst(en)	beschikt over vaardigheden die benodigd zijn om de engineeringcompetenties uit te kunnen voeren. Hiertoe maakt hij gebruik van diverse communicatievormen en -middelen om effectief te communiceren. Hij toont zich bekwaam in het voeren van management- en adviesgesprekken (onderhandelen, slecht nieuws, adviseren met weerstand, conflicthantering) volgens passende modellen, strategieën en technieken.
Eindkwalificaties	Beheren Professionaliseren BoKs
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	Geen
Bijzonderheden	Voor deze eenheid van leeruitkomsten geldt: - jaarplanning: in een enkel geval worden identieke toetsen binnen de voltijd variant op een ander moment aangeboden. Studenten mogen onder voorwaarden aan deze toetsen deelnemen. Het aantal toetsgelegenheden per jaar blijft twee. Afspraken hieromtrent worden vastgelegd in het persoonlijk leerplan, dat onderdeel uitmaakt van de onderwijsovereenkomst. Aanmelding is noodzakelijk. Zie B Flex Technische Bedrijfskunde OER 2021-2022 Deel 8. - uitwerking toetsing: indien de student leeruitkomsten kan laten valideren vindt in plaats van de uitgewerkte toetsvorm een valideringsassessment plaats (zie procedure)

Toets: Studie- en managementvaardigheden AM - 1519ASSPRA

Toetsdoelen/criteria	De student toont bewust bekwaam te zijn op het gebied van: <ul style="list-style-type: none"> de basisgesprekstechnieken: niet-selectieve en 'selectieve' luistervaardigheden; regulerende gespreksvaardigheden het voeren van onderhandelingen adviesgesprekken slechtnieuwsgesprekken conflicthantering congruente communicatie (non-verbale communicatie, de boodschap en het gedrag zijn in overeenstemming); Toont dit met gebruikmaking van de tijdens de lessenreeks verworven: <ul style="list-style-type: none"> stijlen voor conflicthantering methode om slechtnieuwsgesprekken te voeren onderhandelingsmethode (Harvard-methode) technieken voor adviesgesprekken en weerstand onderhandelingsstrategieën (Harvard) kan aan de hand van de technieken de verschillende gesprekken als een professional voeren. 	
Uitwerking toetsing	Assessment - rollenspel	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Rollenspel.	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen		

Toets: Leercoaching AM - 1519ASSPRB

Toetsdoelen/criteria	De student stuurt het eigen leerproces: stelt zelfstandig leerdoelen op en bepaalt een leerstrategie. Kan deze strategie zelfstandig uitvoeren en het resultaat terugkoppelen naar de leerdoelen. Kan zijn / haar aanpak verantwoorden, beargumenteren en zonodig bijsturen.	
Uitwerking toetsing	Persoonlijk leerplan (PLP)	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Leercoachgesprek	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Semester 2

Werkpleklerin 2 - 1522WERK2Z

Inhoud leeruitkomst(en)	De professional ontwerpt een methodisch onderzoek (a.d.h.v. bijv. Verschuren en Doorewaard) voor een technisch bedrijfskundig praktijkvraagstuk waarbij hij aantoont het vraagstuk integraal te benaderen te beschikken over een kritisch onderzoekende houding. De professional omschrijft in het onderzoeksontwerp het probleem in de context. Na het verkennend onderzoek stelt de professional een relevante doelstelling en vraagstelling op, op basis van relevante technisch-bedrijfskundige kernbegrippen uit de literatuur. De kernbegrippen worden uiteengehaald in een taxonomie. Door middel van een conceptueel model worden verbanden tussen de kernbegrippen weergegeven. Het conceptueel model, definities van kernbegrippen en de taxonomie komen tot stand met behulp van vakinhoudelijke literatuur, besproken in het theoretisch kader. Het onderzoeksontwerp is visueel weergegeven in een logisch en samenhangend onderzoeksmodel. In het technisch onderzoeksontwerp geeft de professional aan hoe hij de vraag gaat onderzoeken. Hij maakt een beargumenteerde keuzes voor de onderzoeksstrategie, voor bronnen en methoden van dataverzameling die hij koppelt aan de deelvragen in een overzichtelijk tabel. De professional beschrijft relevante kwaliteitscriteria zoals betrouwbaarheid en validiteit. Tot slot wordt een, voor de uitvoering van het onderzoek een realistische onderzoeksplanning weergegeven.
Eindkwalificaties	Adviseren (niveau 2) Onderzoeken (niveau 2) Analyseren (niveau 2) Professionaliseren (niveau 2)
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	Geen
Bijzonderheden	

Toets: Werkpleklerin 2 - 1519WERK2A

Toetsdoelen/criteria	De Technisch Bedrijfskundig professional adviseert de klant/opdrachtgever om een technisch bedrijfskundig vraagstuk op te lossen, waarbij hij aantoont de integrale benadering van bedrijfskunde te beheersen en te beschikken over een kritisch onderzoekende houding. Zijn aanbevelingen en advies komen tot stand na een technisch bedrijfskundig, praktijkgericht onderzoek. Waarbij- afhankelijk van de complexiteit van de taak en de context van het vraagstuk – één of meerdere onderzoekscycli (zoals probleemanalytisch, diagnostisch, ontwerpgericht, verandergericht of evaluatief onderzoek) worden doorlopen. Daarin toont hij aan gebruik te maken van geschikte methoden en technieken met betrekking tot het vergaren en beoordelen van kwantitatieve en kwalitatieve informatie en rekening te houden met betrouwbaarheid, zorgvuldigheid en validiteit. Hij werkt methodisch aan de hand van relevante onderzoeksliteratuur (Leen & Mertens en/of Verschuren & Doorewaard). Zodoende is hij in staat om op basis van systematische analyse het probleem of de klantbehoefte te identificeren, mogelijke oplossingsrichtingen af te wegen en de eisen, doelstellingen en randvoorwaarden van de oplossing in kaart te brengen. Ten einde een succesvolle oplossing aan te dragen, zorgt de professional voor draagvlak bij de betrokken stakeholders. Het geheel wordt gepresenteerd volgens een in het werkveld geldende standaard zoals een onderzoeksplan en onderzoeksrapportage.	
Uitwerking toetsing	Competentieverslag ondersteund door beroepsproducten	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Praktijkopdrachten op de werkplek, intervisie, consulten	
Verplichte aanwezigheid (Zie	Nee	

ook art. 115 OER) Toegestane hulpmiddelen	Geen
---	------

Toets: Leercoaching WPL2 - 1519WERK2C

Toetsdoelen/criteria	De student stuurt het eigen leerproces: stelt zelfstandig leerdoelen op en bepaalt een leerstrategie. Kan deze strategie zelfstandig uitvoeren en het resultaat terugkoppelen naar de leerdoelen. Kan de aanpak verantwoorden, beargumenteren en zonodig bijsturen.	
Uitwerking toetsing	Persoonlijk leerplan (PLP)	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Leercoachgesprek op basis van onderliggende leercoachdocumenten	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	Geen	

Semester 2

Afstuderen - 1520AFSTUZ

Inhoud leeruitkomst(en)	De Technisch Bedrijfskundig professional adviseert de klant/opdrachtgever om een complex en breed technisch bedrijfskundig probleem op te lossen, waarbij hij aantoont de integrale benadering van bedrijfskunde te beheersen en te beschikken over een kritisch onderzoekende houding. Zijn aanbevelingen en advies komen tot stand na een technisch bedrijfskundig onderzoek dat bestaat uit een fase van probleemidentificatie, diagnose, ontwerp, oplossing en verandering. Hierdoor is hij in staat om op basis van systematische analyse oplossingsrichtingen te ontwerpen die hij kwalitatief en kwantitatief kan onderbouwen en een kansrijke oplossing te adviseren die passend is voor de context en aan vooraf vastgestelde criteria voldoet. Ten einde een succesvolle oplossing aan te dragen, zorgt de professional voor draagvlak en geeft hij daarnaast ook een onderbouwd advies om de verandering succesvol te kunnen implementeren.	
Eindkwalificaties	Onderzoeken (niveau 3) Professionaliseren (niveau 3) Analyseren (niveau 3) Adviseren (niveau 3)	
Voorwaarde(n) tot deelname (Zie ook artikel OER)	De student heeft behaald: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 200 EC ▪ propedeuse 	
Bijzonderheden	Geen	

Toets: Afstuderen - 1509VO434A

Toetsdoelen/criteria	Als doelstelling voor het afstuderen geldt, dat de student aantoont <ul style="list-style-type: none"> ▪ als aspirant Technisch Bedrijfskundige interdisciplinair te kunnen functioneren in een bedrijf in een technische omgeving. ▪ de in de opleiding opgedane theoretische en praktische kennis, dan wel nieuw te verwerven kennis, te kunnen toetsen, toepassen en verdiepen; ▪ een gegeven probleem zelfstandig te kunnen onderzoeken, er alternatieve oplossingen voor te kunnen genereren en de opdrachtgever een onderbouwd advies voor de implementatie van de oplossing te
----------------------	--

	<p>kunnen geven.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Het gewenste professioneel gedrag te hebben ontwikkeld. <p>Het eindniveau van het afstuderen is als volgt geformuleerd:</p> <p>De student toont de competenties aan door kennis en vaardigheden in nieuwe of onbekende omstandigheden binnen een multidisciplinaire context die breed gerelateerd is aan het vakgebied, toe te passen. Hij lost complexe vraagstukken zelfstandig en op een oorspronkelijke manier op. Hij bepaalt de relevantie van brede wetenschappelijke inzichten, theorieën, concepten en onderzoeksresultaten en past deze toe in complexe vraagstukken waar afgestudeerden in hun beroepsuitoefening mee geconfronteerd worden.</p>	
Uitwerking toetsing	<p>De beoordeling van het afstuderen is gebaseerd op de volgende onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ <i>Presentatie, hand-outs</i> ■ <i>Afstudeerscriptie</i> ■ <i>Feedback functioneren student door opdrachtgever</i> 	
Werkvormen en onderwijsactiviteiten	Intervisie, ondersteunende onderwijsactiviteiten	
Verplichte aanwezigheid (Zie ook art. 115 OER)	Nee	
Toegestane hulpmiddelen	N.v.t.	